

EUROOPAN UNIONIN
TUOMIOISTUIN

Vuosikertomus 2025

Lyhyt katsaus menneeseen vuoteen

Euroopan unionin tuomioistuin on unionin oikeuden suojelun takaaja

Euroopan unionin tuomioistuin on yksi seitsemästä unionin toimielimestä.

Unionin lainkäyttöelimenä Euroopan unionin tuomioistuimen tehtävänä on varmistaa unionin oikeuden noudattaminen huolehtimalla siitä, että perussopimuksia tulkitaan ja sovelletaan yhtenäisesti, ja harjoittamalla unionin toimielinten, elinten ja laitosten toteuttamiin toimiin kohdistuvaa laillisuusvalvontaa.

Toimielin edistää unionin arvojen säilyttämistä ja kehittää Euroopan unionia oikeuskäytäntönsä kautta.

Euroopan unionin tuomioistuin koostuu kahdesta tuomioistuimesta eli unionin tuomioistuimesta ja unionin yleisestä tuomioistuimesta.

Vuosikertomus 2025

**Lyhyt katsaus
menneeseen vuoteen**

Sisällys

1. Presidentin esipuhe	4
2. Vuosi 2025 lyhyesti	6
A. Vuosi kuvina	8
B. Vuosi lukuina	18
Toimielin vuonna 2025	18
Lainkäyttötoiminnan vuosi (unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa)	19
Kielipalvelut	20
3. Lainkäyttötoiminta	22
A. Unionin tuomioistuin vuonna 2025	24
Unionin tuomioistuimen toiminta ja kehitys	24
Unionin tuomioistuimen jäsenet	28
B. Unionin yleinen tuomioistuin vuonna 2025	32
Unionin yleisen tuomioistuimen toiminta ja kehitys	32
Oikeudenkäynteihin liittyvää tärkeää kehitystä	34
Unionin yleisen tuomioistuimen jäsenet	38
C. Oikeuskäytäntö vuonna 2025	42
Focus Unionin kansalaisuus ja kultaisten passien haaste	42
Focus Vähimmäispalkkadirektiivi unionin tuomioistuimessa	46
Focus Mahdollisuus saada tutustua komission puheenjohtajan ja Pfizerin toimitusjohtajan toisilleen lähettämiin tekstiviesteihin	50
Focus Tietoyhteiskunta: digipalvelusäädös ja erittäin suuret verkkoalustat	52
Katsaus vuoden merkittävimpiin tuomioihin	56

4. Oikeutta palveleva hallinto	76
A. Kirjaajan alkusanat	78
B. Vuoden tärkeimmät tapahtumat	80
Vuosi 2025: merkkivuosi unionin oikeuslaitoksen uudistuksen kannalta	80
Unionin lainkäytön avoimuuden lisääminen	84
Yhteistyö Euroopan tuomioistuinten kanssa	87
C. Suhde yleisöön	90
5. Ympäristöystävällinen toimielin	94
6. Katse tulevaan	98
Vuonna 2026 keskitytään innovaatioihin ja vuoropuheluun kansalaisten kanssa....	100

EU:n tuomioistuimen vuosikertomuksessa *Lyhyt katsaus menneeseen vuoteen* palataan joka vuosi menneen vuoden tapahtumiin samalla, kun siinä pohditaan tulevaisuudennäkymiä. Vuosikertomus on myös tilaisuus pohtia EU:n tuomioistuimen toimintaa laajemmin osana toimielimen historiaa ja Euroopan yhdentymisprosessia.

Koen Lenaerts

Euroopan unionin
tuomioistuimen
presidentti

Pariisin sopimuksella perustetun tuomioistuimen avausistunnossa, joka pidettiin 10.12.1952, tuomioistuimen ensimmäinen presidentti Massimo Pilotti piti puheen, jossa hän siteerasi italialaista runoilijaa ja poliitikkoa Dante Alighieriä: *ubicumque potest esse litigium, ibi debet esse iudicium* ("aina, kun voi syntyä oikeusriita, on sille myös oltava ratkaisu"). Pilotti muistutti myös siitä, että tuomioistuimen tehtävänä oli taata kaikille – "valtioille, yrityksille ja yksityishenkilöille" – se, että yhteisön elinten toiminta pysyy rajoissa, jotka sille on määritelty.

Samana päivänä Jean Monnet juhlisti puheessaan uutta tuomioistuinta kuvailemalla sitä "paitsi Euroopan hiili- ja teräsyhteisön tuomioistuimeksi myös mahdollisesti tulevaksi eurooppalaisen liittovaltion ylimmäksi tuomioistuimeksi", joka on merkki "oikeuden ylivoimasta yhteisössä". Yli 70 vuotta myöhemmin nämä peruseriaatteet ohjaavat edelleenkin jokapäiväistä toimintaamme. Ne näyttävät meille vuoden 2025 edistysaskeleet ja ennakoivat haasteita, joita vuosi 2026 meille tuo.

Vuosi 2025 oli ensimmäinen kokonainen vuosi, jona 1.10.2024 voimaan tullut uudistus oli voimassa. Uudistuksessa unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisutoimivaltaa siirrettiin osittain unionin yleiselle tuomioistuimelle kuudessa erityisessä asiaryhmässä (arvonlisävero, valmisteverotus, tullikoodeksi, tavaroiden tariffiluokittelu, matkustajien oikeudet ja päästöoikeuksien kauppa). Uudistuksen tulokset ovat osoittautuneet erittäin hyviksi. Uudistus perustuu ns. yhden luokun järjestelyyn, jossa kaikki ennakkoratkaisupyynnöt pannaan vireille unionin tuomioistuimessa, joka määrittää asiaa sisäisesti käsiteltäväksi, onko asia siirrettävä unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi vai käsiteltävä unionin tuomioistuimessa. Uudistuksen voimaan tuleminen jälkeen lähes 100 ennakkoratkaisupyynnöä on käsitelty yhden luokun

järjestelyssä ja noin yhdeksän kymmenestä on siirretty unionin yleiselle tuomioistuimelle, koska ne koskivat yksinomaan jotakin tai useampaa edellä mainituista kuudesta asiaryhmästä.

Vuonna 2025 EU:n tuomioistuinten kokoonpanot muuttuivat lisäksi useita kertoja. Unionin tuomioistuimessa aloitti kaksi uutta tuomaria, joista toinen siirtyi tuomioistuimeen unionin yleisestä tuomioistuimesta. Unionin yleiseen tuomioistuimeen nimitettiin viisi uutta jäsentä, ja näistä nimityksistä kahdella täytettiin unionin tuomioistuimen tuomareiksi siirtyneiden jäsenten toimet. Syyskuussa 2025 jäsenvaltioiden hallitukset myös uusivat 19 unionin yleisen tuomioistuimen tuomarin toimikaudet vuosiksi 2025–2031. Samoin syyskuussa Marc van der Woude valittiin unionin yleisen tuomioistuimen presidentiksi kolmannelle toimikaudelle ja Savvas Papasavvas valittiin jatkamaan unionin yleisen tuomioistuimen varapresidenttinä.

Vuonna 2025 toimielimen viestintäpolitiikan kehittämistä jatkettiin muun muassa aloittamalla audiovisuaalisten tuomiokuvausten julkaiseminen. Näissä tuomiokuvauksissa unionin tuomioistuimen jäsenet esittelevät kaikkein tärkeimmät tuomioistuimen asiat. Tuomion antaneen ratkaisukokoonpanon tuomari esittää tiiviisti ja didaktisesti asian pääpiirteet ja ratkaisun, jonka unionin tuomioistuin antoi siinä esiin tullesiiin oikeuskysymyksiin. Samalla edistettiin useampaa merkittävää hanketta, jotta tammikuussa 2026 EU:n tuomioistuin saattoi ottaa yhtä aikaa käyttöön uudelleensuunnitellun Curia-verkkosivuston, joka on toimielimen pääsivusto, sekä uuden hakukoneensa ja kehittää [Curia Web TV:stä](#), joka oli aikaisemmin sisäisesti käytetty audiovisuaalinen alusta, todellisen ulkoisen viestinnän välineen, joka täydentää jo käytössä olleita viestintäkanavia.

Teknologisesta kehityksestä mainittakoon, että tekoälyllä on edelleenkin merkittävä rooli toimielimessä meneillään olevassa muutoksessa. Vuonna 2025 otettiin käyttöön tai testattiin useampia tekoälypohjaisia työkaluja, joista esimerkkinä mainitsen Curia AI Brainin, joka on toimielimen itsensä kehittämä sisäiseen käyttöön tarkoitettu alusta, jolla toimielimen henkilöstön käyttöön annetaan useita erikoistuneita tekoälyavustajia, joilla vastataan EU:n tuomioistuimen erityistarpeisiin.

Lopuksi mainittakoon, että 7.12.2025 oli Euroopan unionin perusoikeuskirjan 25-vuotispäivä. Tämän tapahtuman ja perusoikeuskirjan oikeuskäytännössä ja perusoikeuksien suojaamisessa ilmenneiden vaikutusten juhlistamiseksi seuraavilla, EU:n tuomioistuimessa maaliskuussa 2026 pidettävillä tuomaripäivillä keskitytään ainoastaan perusoikeuskirjan keskeiseen paikkaan unionin oikeusjärjestyksessä.

Näissä hankkeissaan ja vakaasti tulevaisuuteen suuntautuneena EU:n tuomioistuin on pysynyt uskollisena tehtävälle, joka sillä on vuodesta 1952 alkaen ollut: taata oikeuden kunnioittaminen, kansalaisten luottamus ja unionin oikeusjärjestyksen vakaus.

1

Vuosi 2025 lyhyesti

A. Vuosi kuvina

Tammikuu

Euroopan komission juhlallinen vakuutus

Tammi-, helmi-, maaliskuu- ja toukokuussa pidetyissä juhlallisissa istunnoissa Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen ja komission jäsenet antoivat perussopimuksessa edellytetyn juhlallisen vakuutuksensa uuden Euroopan komission nimittämisen yhteydessä.

Helmikuu

Euroopan oikeusasiamiehen juhlallinen vakuutus

Euroopan parlamentin Euroopan oikeusasiamieheksi valitsema Teresa Anjinho antoi juhlallisen vakuutuksensa unionin tuomioistuimessa.

Maaliskuu

Unionin tuomioistuimen palvelujen vierailu Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa

EU:n tuomioistuimen delegaatio, johon kuuluivat kirjaaja ja tuomioistuimen eri palvelujen vastuuhenkilöitä, kävi virallisella vierailulla Strasbourgissa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa. Delegaatio osallistui useisiin pyöreän pöydän keskusteluihin, joissa käsiteltiin yhteisiä haasteita ja tuomioistuinten välisiä yhteistyömahdollisuuksia.

Juhlallinen istunto menehtyneiden muistoksi

Tuomioistuimessa kunnioitettiin unionin tuomioistuimen ensimmäisen virolaisen tuomarin (2004–2013) Uno Lõhmusin, joka kuoli elokuussa 2024, ja unionin yleisen tuomioistuimen ensimmäisen maltalaisen tuomarin (2004–2012) Ena Cremonan, joka kuoli toukokuussa 2024, muistoa.

Itävallan, Suomen ja Ruotsin EU-jäsenyyden 30-vuotispäivä

Tuomioistuimessa järjestettiin tilaisuus, jossa juhlistettiin Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymistä EU:n jäseniksi 30 vuotta sitten. Tilaisuuden avasi unionin tuomioistuimen presidentti Koen Lenaerts, ja tilaisuudessa kuultiin puheita näiden jäsenvaltioiden edustajilta, jotka unionin tuomioistuimen jäsenet esittelivät.

Huhtikuu

European Law Moot Courtin loppukilpailu

Tämä vuosittainen yliopistojen välinen oikeustapauskilpailu järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1988. Vuonna 2025 kilpailun voitti sveitsiläinen Freiburgin yliopisto.

Euroopan parlamentin ja EU:n tuomioistuimen vuotuinen tapaaminen

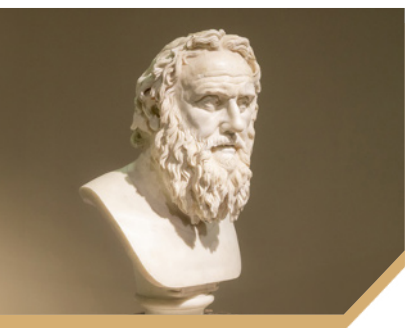
Euroopan parlamentti ja EU:n tuomioistuin järjestivät Luxemburgissa toista kertaa vuotuisen tapaamisensa, jossa käsitellään EU:n tuomioistuinlaitoksen toimintaa. Vuotuiset keskustelut päätettiin aloittaa, kun unionin tuomioistuimen perussääntöä uudistettiin siirtämällä ennakkoratkaisutoimivaltaa osittain unionin tuomioistuimelta unionin yleiselle tuomioistuimelle tietyissä erityisissä asiaryhmissä.

Toukokuu

Tuomioistuin Eurooppa-päivänä

EU:n tuomioistuin osallistui Village européen -tapahtumaan, jonka Euroopan komission Luxemburgin-edustusto järjesti Eurooppa-päivänä yhteistyössä Euroopan parlamentin Luxemburgin-yhteystoimiston kanssa. Vuonna 2025 tapahtuma järjestettiin Luxemburgin itäosassa sijaitsevassa Echternachin kaupungissa.

Kolme uutta lainattua taideteosta EU:n tuomioistuimessa

Toukokuussa puolalaistaiteilija Magdalena Abakanowiczin teokset *Figury z cyklu Mędracy (Hahmoja sarjasta "Viisaat")* luovutettiin virallisesti EU:n tuomioistuimelle. Teokset lainasi Wrocławin kansallismuseo Institut Adam Mickiewiczin aloitteesta.

Lokakuussa Bratislavan kaupungingalleria luovutti slovakialaistaiteilija Tamara Klimován taulun *Hiljaisuus* virallisesti EU:n tuomioistuimelle.

Niin ikään lokakuussa Napolin arkeologinen kansallismuseo (MANN) luovutti EU:n tuomioistuimelle marmoriveistoksen *Lykurgoksen rintakuva*. Teos kuvaa myyttistä Spartan lainsäätäjää.

Suora lähetys unionin yleisen tuomioistuimen tuomion julistamisesta

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio julistettiin ensimmäistä kertaa suorana lähetyksenä. Tällaiset lähetykset ovat osa toimielimen viestintäkeinojen ja -kanavien kehittämistä, sillä toimielin haluaa tuoda unionin oikeudenkäytön paremmin unionin kansalaisten saataville.

Kesäkuu

Ensimmäinen unionin tuomioistuimen antamaa tuomiota koskeva audiovisuaalinen tuomiokuvaus

Toimielimessä otettiin käyttöön uusi viestintätapa eli lyhyt audiovisuaalinen tuomiokuvaus, jossa unionin tuomioistuimen jäsen esittelee annetun tuomion. Tällä tavalla unionin tuomioistuin antaa lisää näkyvyyttä tärkeille ratkaisuilleen ja saattaa ne paremmin suuren yleisön ja tiedotusvälineiden saataville.

Uusien jäsenten valatilaisuus

Unionin tuomioistuimen tuomarina aloittanut Marko Bošnjak vannoi juhlallisessa istunnossa virkavalansa. Unionin yleisen tuomioistuimen tuomareina virkavalansa vannovat Danutė Jočienė ja Jörgen Hettne.

Heinäkuu

EU Legal Summer School

Osana Luxemburgin markkinointia EU:n toimielinten henkilöstön palvelupaikkana EU:n tuomioistuin järjesti ensimmäistä kertaa tapahtuman ”EU Legal Summer School”, johon osallistui yli 30 opiskelijaa ja nuorta ammattilaista 24:stä unionin jäsenvaltiosta.

Syyskuu

Kolmas EUnited in Diversity -konferenssi

Bulgarian perustuslakituomioistuin isännöi kolmatta EUnited in Diversity -konferenssia, joka järjestettiin yhteistyössä EU:n tuomioistuimen kanssa. Vuoden 2025 konferenssissa, johon osallistuivat eri jäsenvaltioiden perustuslakituomioistuimet, käsiteltiin perustuslaillisen lainkäytön roolia EU:n yhteisessä oikeusjärjestyksessä.

Uudet jäsenet unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa ja unionin yleisen tuomioistuimen kokoonpanon osittainen uudistaminen

Tuomioistuimessa pidettiin juhlallinen istunto tiettyjen jäsenten siirryttyä pois tehtävistään ja uusien jäsenten vanhoissa virkavalansa. Alexander Kornezovista tuli unionin tuomioistuimen tuomari. Uusina tuomareina unionin yleisessä tuomioistuimessa aloittivat Francesco Bestagno, Raffaella Pezzuto ja Tanja Pavelin.

Unionin yleisen tuomioistuimen presidentin ja varapresidentin uudelleenvalinta vaaleilla

Osan unionin yleisen tuomioistuimen jäsenistä vaihduttua Marc van der Woude valittiin jälleen tuomioistuimen presidentiksi toimikaudelle 2025–2028. Savvas Papasavvas valittiin niin ikään jälleen varapresidentiksi samalle toimikaudelle.

Unionin tuomioistuimen vierailu Belgian perustuslakituomioistuimessa

Unionin tuomioistuimen delegaatio vieraili Belgian perustuslakituomioistuimessa. Vierailun aikana keskusteltiin perustuslakituomioistuimen roolista unionin oikeutta soveltavana tuomioistuimena, ulkomaalaisoikeudesta, sukupuolten tasa-arvosta sekä turvallisuuden ja yksityisyydensuojan välisestä tasapainosta digitaalisissa ympäristöissä.

Unionin tuomioistuimen vierailu Italian perustuslakituomioistuimessa

Unionin tuomioistuimen delegaatio vieraili Italian perustuslakituomioistuimessa. Vierailun aikana keskusteltiin perustuslakituomioistuimen roolista unionin oikeutta soveltavana tuomioistuimena, oikeusvaltioperiaatteesta, turvallisuudesta ja yksityisyydensuojasta sekä turvapaikoista ja maahanmuutosta.

Lokakuu

Unionin alueen nuorten asianajajien kilpailun loppukilpailu

Unionin tuomioistuimessa järjestettiin *Europäische Rechtsakademien* (Eurooppaoikeusakatemia, ERA) järjestämän nuorten asianajajien kilpailun loppukilpailu. Kaikkialta Euroopasta tulleet joukkueet sovelsivat käytännössä unionin oikeutta, joka koskee digioikeutta, henkilötietojen suojaa, tekoälyä ja rajatylittävää lainkäyttöä. Joukkueet esittivät argumenttinsa tuomaristolle, jossa istui unionin yleisen tuomioistuimen tuomareita ja oikeusalan ammattilaisia.

Tuomioistuimen avoimien ovien päivä

EU:n tuomioistuin avaa joka vuosi ovensa suurelle yleisölle, jotta se voi tutustua tuomioistuimen toimintaan, historiaan ja rakennuksiin. Vuonna 2025 tapahtumaan osallistui lähes 2 600 vierailijaa, jotka tutustuivat tuomioistuimen tiloihin ja menettelyihin ja tapasivat työntekijöitä ja saivat näin tietää EU:n tuomioistuimen keskeisestä roolista EU:n tehtävien täyttämässä.

Marraskuu

Unionin tuomioistuimen vierailu Kyproksella

Unionin tuomioistuimen delegaatio vieraili Kyproksella, jossa käytiin keskusteluja maan ylimmän perustuslakituomioistuimen sekä yhdenvertaisuuden, henkilötietojen suojan ja turvapaikkamenettelyjen ylimmän tuomioistuimen kanssa. Delegaatio tapasi myös Kyproksen presidentti Nikos Christodoulidesin, maan parlamentin puhemies Annita Demetrioun, oikeusministeri Marios Hartsiotisin ja valtakunnansyyttäjä George Savvidesin.

Unionin tuomioistuimen vierailu Espanjan ylimmässä tuomioistuimessa

Unionin tuomioistuimen delegaatio vieraili Espanjan ylimmässä tuomioistuimessa Madridissa, jossa sen otti vastaan tuomioistuimen presidentti Isabel Perelló Doménech. Vierailun yhteydessä käytiin temaattisia keskusteluja unionin oikeudesta, perusoikeuksien suojasta ja oikeusvaltioon ja tuomioistuinten riippumattomuuteen liittyvistä haasteista.

Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen vierailu unionin tuomioistuimessa

Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen delegaatio vieraili virallisesti unionin tuomioistuimessa. Vierailun aikana käytiin useita pyöreän pöydän keskusteluja yhteisistä kysymyksistä, kuten lapsen edusta, sananvapaudesta digiaikakaudella ja pääsystä turvapaikkamenettelyihin.

EU:n tuomioistuinverkoston kokous

EU:n tuomioistuinverkoston yhteyshenkilöiden seitsemäs vuotuinen kokous, johon osallistui edustajia 47:stä verkostoon kuuluvasta tuomioistuimesta, pidettiin Lissabonissa. Kokouksessa keskusteltiin vuoropuhelusta eurooppalaisten tuomioistuinten kesken, ja painopiste oli etenkin asiaa viimeisenä asteena käsittelevien kansallisten tuomioistuinten velvollisuudessa esittää ennakkoratkaisupyyntö.

Joulukuu

Tuomaripäivät

EU:n tuomioistuimeen saapui noin 150 tuomaria Euroopan unionin jäsenvaltioista. Tuomaripäivillä kansallisten tuomioistuinten tuomareilla on tilaisuus keskustella suoraan unionin tuomioistuimen jäsenten kanssa molemmin puolin kiinnostavista aiheista, millä vahvistetaan läheistä yhteistyötä, jota unionin tuomioistuin tekee kansallisten tuomioistuinten kanssa.

Vammaistietoisuuspäivä

Kansainvälisen vammaisten päivän kunniaksi EU:n tuomioistuimessa järjestettiin kaksi teemapäivää tietoisuuden lisäämiseksi. Eri aktiviteettien kautta tarjottiin tilaisuus tutustua taiteen, kulttuurin ja keskustelujen avulla toimintarajoitteisiin ihmisiin liitettyihin arvoihin: luovuuteen, esteidensietokykyyn, aitouteen ja mahdollisuuteen olla innoituksen lähteenä kaikille.

Thémis 2025 -kilpailun loppukilpailu

EU:n tuomioistuimessa järjestettiin koulutuksensa alkuvaiheessa oleville tuleville unionin alueen tuomareille ja syyttäjille suunnatun kilpailun loppukilpailu. Kilpailu on EU:n tuomioistuinkoulutusverkoston yksi merkittävimmistä aloitteista. Kuudesta jäsenvaltiosta tulleet kahdeksan joukkuetta esittelivät työnsä, ja kilpailun voitti Romanian joukkue.

Euroopan asianajajaliittojen neuvoston (CCBE) vierailu

46 maan asianajajaliittoja edustava CCBE:n delegaatio, jota johti CCBE:n presidentti Thierry Wickers, vieraili virallisesti unionin tuomioistuimessa. Vierailun aikana käytiin pyöreän pöydän keskusteluja oikeudenkäyntimenettelyistä, asianajajien riippumattomuudesta ja teknisestä kehityksestä, kuten tekoälystä ja istuntojen lähettämisestä verkossa.

B. Vuosi lukuina

↘ Toimielin vuonna 2025

81 tuomaria 27 jäsenvaltiosta

Unionin tuomioistuin

27 tuomaria 11 julkisasiamiestä

Unionin yleinen tuomioistuin

54 tuomaria

2 302

virka- ja toimihenkilöä

61 %
naisia

39 %
miehiä

Naisten osuus:

54 % hallintovirkahenkilöistä

50 % väliportaasta ja ylemmän johdon viroista

Tarkasteltaessa naisten osuutta hallinnon vastuutehtävissä EU:n tuomioistuin sijoittuu unionin toimielinten keskiarvon yläpuolelle.

Talousarvio: 537 miljoonaa euroa

e-Curia-sovelluksen välityksellä toimitettujen oikeudenkäyntiasiakirjojen osuus:

 e-Curia

92 % unionin tuomioistuimessa

97 % unionin yleisessä tuomioistuimessa

12 903 e-Curia-käyttäjätiliä

e-Curia on tietotekninen sovellus. Sen avulla asianosaisten ja osapuolten edustajat unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa vireille pannuissa asioissa sekä kansalliset tuomioistuimet unionin tuomioistuimelle ja unionin yleiselle tuomioistuimelle esitetyn ennakkoratkaisupyynnön yhteydessä voivat vaihtaa oikeudenkäyntiasiakirjoja kirjaamojen kanssa yksinomaan sähköisesti.

↘ Lainkäyttötoiminnan vuosi (unionin tuomioistuimessa ja unionin yleisessä tuomioistuimessa)

1 878 vireille tullutta asiaa

2 301 ratkaistua asiaa

2 489 vireillä olevaa asiaa

Keskimääräinen käsittelyaika: 18,2 kuukautta

↘ Kielipalvelut

EU:n tuomioistuin on monikielinen lainkäyttöelin, jonka on voitava käsitellä asiaa riippumatta siitä, millä unionin virallisella kielellä se on pantu vireille. EU:n tuomioistuin pitää niin ikään huolen siitä, että sen oikeuskäytäntö on saatavilla kaikilla unionin virallisilla kielillä.

24
oikeuden-
käyntikieltä

552
kieliyhdistelmää

600 juristi-lingvistiä asiakirjojen
kääntämiseen

1 405 000 käännettävää sivua

1 386 000 käännettyä sivua

511

istuntoa tai kokousta, joissa
järjestettiin simultaanitulkkaus

69

tulkkia istuntoja ja kokouksia varten

Monikielisyys Euroopan unionin
tuomioistuimessa

[Ks. video](#)

EU:n tuomioistuimessa asiakirjat käännetään noudattamalla pakottavaa kielijärjestelyä, jossa annetaan mahdollisuus käyttää 24:ää Euroopan unionin virallista kieltä. Kaikki käännettävät asiakirjat ovat oikeudellisia tekstejä ja luonteeltaan erittäin teknisiä. Tämän vuoksi EU:n tuomioistuimen kielipalvelussa työskentelee vain juristi-lingvistejä, joilla on oikeudellinen loppututkinto ja perusteellinen tuntemus äidinkieltensä lisäksi vähintään kahdesta muusta virallisesta kielestä.

2

Lainkäyttötoiminta

A. Unionin tuomioistuin vuonna 2025

Unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi voidaan pääasiallisesti saattaa ennakkoratkaisupyyntöjä. Jos kansallinen tuomioistuin pitää unionin säännön tulkintaa tai pätevyyttä epäselvänä, se lykkää siinä vireillä olevan asian käsittelyä ja saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Unionin tuomioistuimen ratkaisussa esitetyn selvennyksen perusteella kansallinen tuomioistuin voi ratkaista sen käsiteltäväksi saatetun asian. Asioissa, joissa vastaus on saatava pikaisesti (esim. turvapaikka-, rajavalvonta- tai lapsikaappaustapauksissa), noudatetaan kiireellistä ennakkoratkaisumenettelyä.

Unionin tuomioistuimessa voidaan myös nostaa suora kanne, jossa vaaditaan joko kumoamaan unionin toimi (kumoamiskanne) tai toteamaan, ettei jäsenvaltio ole noudattanut unionin oikeutta (jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva kanne). Jos jäsenvaltio ei noudata tuomiota, jossa sen on todettu jättäneen jäsenyysvelvoitteensa noudattamatta, unionin tuomioistuin voi määrätä sille rahamääräisen seuraamuksen ns. kaksinkertaista jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen seurauksena.

Unionin tuomioistuimelle voidaan myös tehdä valituksia unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuihin. Unionin tuomioistuin voi kumota unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun, josta on valitettu.

Unionin tuomioistuimelle voidaan myös tehdä lausuntopyyntöjä, jotka esitetään (jäsenvaltion tai unionin toimielimen toimesta) siitä, onko unionin ja kolmannen valtion tai kansainvälisen järjestön välillä suunniteltu sopimus perussopimusten mukainen.

Koen Lenaerts

Euroopan unionin
tuomioistuimen
presidentti

↳ Unionin tuomioistuimen toiminta ja kehitys

Vuosi 2025 oli monella tapaa käännteentekevä vuosi.

Ensinnäkin vuosi 2025 oli ensimmäinen kokonainen vuosi, jona oli voimassa [asetuksella 2024/2019](#) toteutetun EU:n tuomioistuinlaitoksen rakenneuudistuksen viimeinen vaihe, jonka tarkoituksena oli tasapainottaa työnjakoa asioissa, joita käsitellään EU:n kahdessa tuomioistuimessa, viime kädessä, jotta tuomioistuimet voisivat antaa laadukkaita tuomioistuinratkaisuja mahdollisimman nopeasti.

Tämä viimeinen vaihe muodostui etenkin unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisutoimivallan osittaisesta siirtämisestä unionin yleiselle tuomioistuimelle – 1.10.2024 voimaan tullein vaikutuksin – kuudessa erityisessä asiaryhmässä (arvonlisävero, valmisteverotus, tullikoodeksi, tavaroiden tariffiluokittelu, matkustajien oikeudet ja päästöoikeuksien kauppa). Uudistus perustuu ns. yhden luukun

889

vireille tullutta asiaa

580 ennakkoratkaisumenet-
lyä, joista 4 kiireellistä

Eniten ennakkoratkaisupyynnöjä
esittäneet jäsenvaltiot

Italia	110
Puola	63
Saksa	61
Itävalta	47
Bulgaria	42

58 suoraa kannetta,
joista 49 jäsenyysveloitteiden
noudattamatta jättämistä
koskevaa kannetta ja
1 ns. kaksinkertaista
jäsenyysveloitteiden
noudattamatta jättämistä koskeva
kanne

245 valitusta unionin yleisen
tuomioistuimen ratkaisusta

1 lausuntopyyntö

5 oikeusapupyynnöä

järjestelyyn, jossa kaikki ennakkoratkaisupyynnöt pannaan vireille unionin tuomioistuimessa. Kun ennakkoratkaisupyynnö koskee jotakin mainituista erityisasioista, tuomioistuimen presidentti – kuultuaan tuomioistuimen varapresidenttiä ja ensimmäistä julkisasiamiestä – tai unionin tuomioistuimen yleiskokous päättää, onko ennakkoratkaisupyynnö siirrettävä unionin yleiselle tuomioistuimelle vai käsiteltävä unionin tuomioistuimessa. Vuonna 2025 ns. yhden luukun järjestelyssä käsitellyistä 74 ennakkoratkaisupyynnöstä 65 siirrettiin unionin yleiselle tuomioistuimelle. Päätökset asioiden siirtämisestä pystyttiin tekemään nopeasti, koska kabinetit ja tuomioistuimen yksiköt, etenkin unionin tuomioistuimen kirjaamo ja tutkimus- ja dokumentaatio-osasto, osallistuivat jatkuvasti kyseisten asioiden käsittelyyn.

Unionin tuomioistuimen soveltama valituslupajärjestelmä ulotettiin 1.9.2024 alkaen koskemaan myös valituksia unionin yleisen tuomioistuimen sellaisista tuomioista ja määräyksistä, jotka koskevat kuuden uuden riippumattoman valituslautakunnan päätöksiä tai riita-asioita, joissa on kyse sellaisten sopimusten täyttämisestä, joissa on välityslauseke. Laajennettua järjestelmää on sovellettu johdonmukaisesti alkuperäisen valituslupajärjestelmän käyttöön ottamisesta alkaen kehittyneeseen käytäntöön nähden. Niinpä valituslupajaoston käsittelemän 36 valituslupahakemuksen perusteella käsiteltäväksi hyväksyttiin kaksi valitusta – joista toinen liittyy sellaista sopimussuhdetta koskevaan oikeusriitaan (määräys SC v. Eulex Kosovo, [C-881/24 P](#)), joka nykyään kuuluu mainitun jaoston toimivaltaan – siltä osin kuin kyseisissä valituksissa tuli esiin unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta tärkeitä kysymyksiä.

Unionin tuomioistuimen kokoonpanosta todettakoon seuraavaksi, että vuonna 2025 tuomioistuimeen nimitettiin uusi slovenialainen tuomari Marko Bošnjak, joka nimitettiin toimeen, joka jäi tyhjäksi rakkaan kollegamme Marko Ilešičin menehdyttyä 20.6.2024, ja tuomioistuimesta lähti unionin tuomioistuimen ensimmäinen bulgarialainen tuomari Alexander Arabadjiev, jonka tilalle nimitettiin aiemmin unionin yleisen tuomioistuimen tuomarina toiminut Alexander Kornezov.

Mainittakoon vielä, että vuonna 2025 unionin tuomioistuimen viestintä- ja avoimuuspolitiikka muuttui merkittävästi. Tuomioistuimessa edistyi huomattavasti EU:n oikeuslaitoksen tuomisessa lähemmäs kansalaisia ja parannettiin tuomioistuimen kykyä vastata oikeusalan ammattilaisten tarpeisiin.

Viestinnästä todettakoon, että tuomioistuin alkoi julkaista audiovisuaalisia tuomiokuvauksia, joissa unionin tuomioistuimen jäsenet esittelevät lyhyesti tuomioistuimen tärkeimpiä tuomioita, minkä lisäksi tuomioistuimessa edistettiin useammassa isoissa hankkeissa, joiden tulokset otettiin käyttöön vuoden 2026 alussa: Curia-verkkosivusto suunniteltiin uudelleen, sivustolle kehitettiin merkittävästi nykyaikaisempi hakukone ulkoisia käyttäjiä varten, ja tuomioistuimessa kehitettiin kaikkien internetin käyttäjien käytettävissä oleva versio Curia Web TV:stä. Näillä muutoksilla parannettiin merkittävästi kaikkien mahdollisuuksia saada tietoa tuomioistuimen toiminnasta.

Unionin tuomioistuimen menettelyjen avoimuuden vahvistamisen osalta on myös mainittava, että ennakkoratkaisuasioissa esitetyt kirjelmät ja kirjalliset huomautukset julkaistaan, mistä päätettiin EU:n tuomioistuinlaitoksen uusimman uudistuksen yhteydessä, ja 1.4.2025 tehtiin päätös istuntojen lähettämistä koskevista säännöistä ja lähetysten toteuttamisesta. Istuntolähetyksillä autetaan yleisöä ymmärtämään paremmin unionin tuomioistuimen roolia ja toimintaa ja sen vuoksi asianosaisten ja osapuolten esittämät oikeudelliset perusteet, argumentit ja huomautukset samoin kuin julkisasiamiesten ratkaisuehdotukset ja unionin tuomioistuimen tuomiot ovat paremmin saatavilla.

Varsinaisen lainkäyttötoimintansa ohella unionin tuomioistuin jatkoi panostustaan jäsenvaltioiden tuomioistuinten kouluttamiseen sekä viestintään ja näkemyksenvaihtoon niiden kanssa. Niinpä 3.–5.9.2025 Sofiassa (Bulgaria) järjestettiin kolmas EUnited in diversity -konferenssi, johon osallistuivat jäsenvaltioiden perustuslakituomioistuimet ja niitä vastaavat elimet, jotka käyttävät perustuslain tulkintavaltaa, sekä unionin tuomioistuin. Konferenssin tarkoituksena on dynamisoida tuomioistuinten välistä vuoropuhelua ja vahvistaa yhteydenpitoa yhteisessä oikeusjärjestyksessä, joka muodostuu unionista ja jäsenvaltioiden oikeusjärjestyksistä. Noin 150 jäsenvaltioiden tuomaria saapuivat 1.–2.12.2025 unionin tuomioistuimeen tuomioistuimen vuotuisia tuomaripäiviä varten. Tuomaripäivät järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 1968. Sen yhteydessä kansallisten tuomioistuinten tuomareilla on tilaisuus tutustua unionin tuomioistuimen toimintaan ja keskustella toimielimen tiloissa suoraan tuomioistuimen jäsenten kanssa molemmin puolin kiinnostavista aiheista, millä vahvistetaan unionin tuomioistuimen tekemää läheistä yhteistyötä kansallisten tuomioistuinten kanssa. On myös mainittava, että EU:n tuomioistuinverkoston (Réseau Judiciaire de l'Union Européenne, RJUE) puitteissa järjestettyjen tapaamisten ja koulutusten, joita järjestettiin yhteistyössä EU:n tuomioistuinkoulutusverkoston (Réseau européen de formation judiciaire, REFJ) kanssa, määrä lisääntyi, ja usein niissä oli kyse etenkin ennakkoratkaisumenettelyistä. Unionin tuomioistuimessa järjestettiin joulukuussa 2025 myös ensimmäistä kertaa REFJ:n järjestämän *Themis*-kilpailun finaali. Tämän maineikkaan kilpailun yhteydessä Euroopan kaikkien kolkkien tulevilla tuomareilla ja syyttäjillä on ainutlaatuinen tilaisuus täydentää käytännön tuntemustaan unionin oikeudesta, ja siten kyseinen kilpailu on osa unionin yhteisen oikeuslaitoskulttuurin konsolidointia.

Menneen vuoden tilastoista ilmenee, että unionin tuomioistuimessa tuli edelleenkin vireille paljon asioita (889) ja unionin tuomioistuin myös käsitteli loppuun huomattavan määrän asioita (774). Viimeksi mainittua lukua selittää pitkälti unionin tuomioistuimen kokoonpanon osittainen uudistuminen vuonna 2024. Niinpä 31.12.2025 vireillä oli yhteensä 1 322 asiaa. Vuonna 2025 keskimääräinen käsittelyaika asian laatuun katsomatta oli 16,7 kuukautta.

774 ratkaistua asiaa

561 ennakkoratkaisumenettelyä,
joista 3 kiireellistä

51 suoraan kannetta, joiden perusteella
todettiin 38 jäsenyysvelvoitteiden
noudattamatta jättämistä, jotka koskivat 20
tä jäsenvaltiota

5 ns. kaksinkertaista jäsenyysvelvoitteiden
noudattamatta jättämistä koskevaa tuomiota

156 valitusta unionin yleisen
tuomioistuimen ratkaisusta, joista 24 johti
unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun
kumoamiseen

Keskimääräinen käsittelyaika:

16,7 kuukautta

Kiireellisten ennakkoratkaisumenettelyjen
keskimääräinen kesto: 3,4 kuukautta

1 322

vireillä olevaa asiaa

31.12.2025

Eniten käsitellyt aiheet:

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue	142
Valtiontuet ja kilpailu	132
Talous- ja rahapolitiikka	111
Liikkumis- ja sijoittautumisvapaudet - sisämarkkinat	106
Kuluttajansuoja	95
Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka	79
Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen	76
Ympäristö	63
Sosiaalipolitiikka	52
Liikenne	47

[Ks. unionin tuomioistuimen
yksityiskohtaiset tilastot.](#)

↘ Unionin tuomioistuimen jäsenet

Unionin tuomioistuimessa on 27 tuomaria ja 11 julkisasiamiestä.

Tuomarit ja julkisasiamiehet nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella sen jälkeen, kun on kuultu komiteaa, joka antaa lausunnon ehdolla olevien henkilöiden soveltuvuudesta kyseessä oleviin tehtäviin. Heidän toimikautensa on kuusi vuotta, ja heidät voidaan nimittää uudelleen.

Heidät valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka täyttävät kotimaassaan korkeimpien tuomarinvirkojen kelpoisuusvaatimukset tai ovat tunnetusti päteviä lainoppineita.

Tuomarit toimivat tehtävässään täysin puolueettomina ja riippumattomina.

Unionin tuomioistuimen tuomarit valitsevat keskuudestaan presidentin ja varapresidentin. Tuomarit ja julkisasiamiehet nimittävät kirjaajan kuuden vuoden toimikaudeksi.

Julkisasiamiesten tehtävänä on täysin puolueettomina ja riippumattomina esittää ratkaisuehdotukseksi kutsuttu oikeudellinen lausunto asioissa, jotka on saatettu heidän käsiteltäväkseen. Tämä lausunto ei ole sitova, mutta se voi antaa uutta näkökulmaa oikeusriidan kohteeseen.

Vuonna 2025 unionin tuomioistuimen tuomareina aloittivat seuraavat henkilöt: kesäkuussa Marko Bošnjak (Slovenia), joka tuli Marko Ilešičin tilalle, ja syyskuussa Alexander Kornezov (Bulgaria), joka tuli Alexander Arabadjievin tilalle.

K. Lenaerts
presidentti

T. von Danwitz
varapresidentti

F. Biltgen
ensimmäisen jaoston
puheenjohtaja

K. Jürimäe
toisen jaoston
puheenjohtaja

C. Lycourgos
kolmannen jaoston
puheenjohtaja

I. Jarukaitis
neljännen jaoston
puheenjohtaja

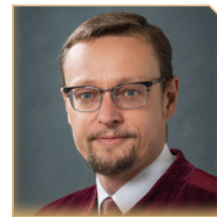
**M. L. Arastey
Sahún**
viidennen jaoston
puheenjohtaja

M. Szpunar
ensimmäinen
julkisasiamies

I. Ziemele
kuudennen jaoston
puheenjohtaja

J. Passer
kymmenennen
jaoston
puheenjohtaja

O. Spineanu-Matei
kahdeksannen jaoston
puheenjohtaja

M. Condinanzi
yhdeksannen
jaoston
puheenjohtaja

F. Schalin
seitsemannen jaoston
puheenjohtaja

J. Kokott
julkisasiamies

S. Rodin
tuomari

**M. Campos
Sánchez-Bordona**
julkisasiamies

E. Regan
tuomari

**N. J. Cardoso da
Silva Piçarra**
tuomari

A. Kumin
tuomari

N. Jääskinen
tuomari

J. Richard de la Tour
julkisasiamies

A. Rantos
julkisasiamies

D. Gratsias
tuomari

M. Gavalec
tuomari

N. Emiliou
julkisasiamies

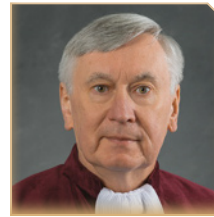
Z. Csehi
tuomari

T. Čapeta
julkisasiamies

L. Medina
julkisasiamies

B. Smulders
tuomari

D. Spielmann
julkisasiamies

A. Biondi
julkisasiamies

S. Gervasoni
tuomari

N. Fenger
tuomari

R. Frendo
tuomari

R. Norkus
julkisasiamies

M. Bošnjak
tuomari

A. Kornezov
tuomari

A. Calot Escobar
kirjaaja

Protokollajärjestys 7.10.2025 alkaen

B. Unionin yleinen tuomioistuin vuonna 2025

Unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi ensimmäisen asteen tuomioistuimena voidaan saattaa lähinnä suoria kanteita, joita luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt (yksityishenkilöt, yhtiöt, yhdistykset jne.), joita kyseessä oleva toimi koskee erikseen ja suoraan, ja jäsenvaltiot voivat nostaa Euroopan unionin toimielinten, elinten tai laitosten toimista, sekä suoria kanteita, joissa vaaditaan toimielinten tai niiden henkilöstön aiheuttaman vahingon korvaamista.

Unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisusta voidaan valittaa vain oikeuskysymysten osalta unionin tuomioistuimeen. Asioissa, jotka on jo tutkittu kahteen kertaan (riippumattomassa valituslautakunnassa ja sittemmin unionin yleisessä tuomioistuimessa), unionin tuomioistuin myöntää valitusluvan ainoastaan, jos valituksen perusteella tulee esiin unionin oikeuden yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden tai kehityksen kannalta tärkeä kysymys.

Unionin yleisellä tuomioistuimella on 1.10.2024 alkaen myös toimivalta antaa ratkaisuja ennakkoratkaisupyyntöihin, jotka unionin tuomioistuin siirtää sen käsiteltäväksi ja jotka voivat koskea ainoastaan seuraavia kuutta erityistä asiaryhmää: yhteinen arvonlisäverojärjestelmä, valmisteverotus, tullikoodeksi, tavaroiden tariffiluokittelu yhdistetyssä nimikkeistössä, matkustajille annettava korvaus ja apu, kun matkustajilta evätään pääsy liikennevälineeseen, tai matkan viivästyessä tai peruuntuessa, ja kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä.

Suuri osa unionin yleisessä tuomioistuimessa käsiteltävistä asioista koskee taloudellisia kysymyksiä, kuten immateriaalioikeuksia (Euroopan unionin tavaramerkit ja mallit), kilpailua, valtiontukia tai pankki- ja rahoitusalan valvontaa. Unionin yleisellä tuomioistuimella on myös toimivalta ratkaista henkilöstöasioina Euroopan unionin ja sen henkilöstön väliset oikeusriidat.

Marc van der Woude

Unionin yleisen
tuomioistuimen presidentti

↘ Unionin yleisen tuomioistuimen toiminta ja kehitys

Unionin yleisen tuomioistuimen vuodesta 2025 tekivät erityisen etenkin kaksi syyskuussa tapahtunutta asiaa, eli yhtäältä se, että tuomioistuimen kokoonpano uudistettiin osittain, ja toisaalta ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyä koskenut siirtymävaihe päättyi.

Unionin yleisen tuomioistuimen jäsenistä kolme lopettivat työn tuomioistuimessa 15.9.2025 osana tuomioistuimen kokoonpanon osittaista uudistamista: nämä olivat tuomari Tomljenović sekä jaostojen puheenjohtajat Mastroianni ja Porchia. Tuomari Kornezov nimitettiin puolestaan tuomariksi unionin tuomioistuimeen. Unionin yleinen tuomioistuin kiittää entisiä jäseniään merkittävästä työstään tuomioistuimen oikeuskäytännön kehittämisessä. Samana päivänä tuomarit

989
vireille tullutta asiaa

820
suoraa kannetta, joissa aiheina

immateriaalioikeudet	257
EU:n henkilöstöasiat	39
valtioneuvoston ja kilpailu	39

21 jäsenvaltioiden nostamaa
kannetta

65 ennakkoratkaisupyynnöitä

52 oikeusapupyynnöitä

Asianosainen, joka ei kykene maksamaan oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja, voi hakea oikeusapua.

Bestagno, Pezzuto ja Pavelin vannoivat virkavalansa unionin yleisen tuomioistuimen uusina jäseninä. Unionin yleisen tuomioistuimen uusi tuomarikollegio valitsi tämän jälkeen uudelleen presidenttinsä ja varapresidenttinsä kolmen vuoden toimikaudelle ja vaalilla valittiin myös kymmenen jaoston puheenjohtajaa.

Sattumalta edellä mainittujen muutosten aikaan päättyi myös siirtymävaihe, josta unionin yleinen tuomioistuin päätti sen jälkeen, kun sille siirrettiin osa unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisutoimivallasta asetuksella 2024/2019 (uudistus tuli voimaan 1.10.2024). Tuomioistuimen sisällä kyseisen uudistuksen vuoksi perustettiin kaksi ennakkoratkaisupyynnöiden käsittelyyn erikoistunutta jaostoa, joissa on kummassakin kuusi tuomaria, mukaan lukien näiden pyynnöiden käsittelyä varten valittu julkisasiamies. Toisin kuin suorat kanteet, ennakkoratkaisupyynnöt nimittäin jaetaan aluksi viiden tuomarin kokoonpanossa käsiteltäviksi, tosin ne voidaan myöhemmin siirtää erilaiselle ratkaisukokoonpanolle. Ennakkoratkaisupyynnöiden mahdollisimman hyvän käsittelyn takaamiseksi unionin yleinen tuomioistuin myös valitsi kaksi tuomaria, jotka voivat hoitaa julkisasiamiehen tehtäviä, jos julkisasiamies on estynyt.

Uudelleenjärjestelyllä ja uusien jäsenten saapumisella on kuitenkin ollut myönteinen vaikutus unionin yleisen tuomioistuimen lainkäyttötoimintaan, sillä tuomioistuin kykeni vuoden 2025 aikana käsittelemään loppuun 1 527 asiaa (joista 404 oli yhdistettyjä asioita, jotka perustuivat Euroopan parlamentin entisten jäsenten kanteisiin parlamenttia vastaan ja jotka koskivat lisäeläkejärjestelmää), mikä on sen kaikkien aikojen ennätys. Kun otetaan huomioon, että tuomioistuimessa tuli vireille 989 asiaa, vuoden lopussa vireillä oli 1 167 asiaa. Erityisesti ennakkoratkaisupyynnöistä mainittakoon, että unionin yleiselle tuomioistuimelle siirrettiin 65 asiaa vuonna 2025, ja 16 asiaa käsiteltiin loppuun.

Asioiden keskimääräinen käsittelyaika on nyt asian laatuun ja annetun ratkaisuun katsomatta 18,9 kuukautta. Kun 404 pääosin samanlaista asiaa otetaan huomioon yhtenä ainoana asiana, keskimääräinen käsittelyaika on 16 kuukautta. Ennakkoratkaisupyynnöiden keskimääräinen käsittelyaika on lyhyempi eli 6,2 kuukautta.

Vuonna 2025 loppuun käsitellyistä asioista 34,7 prosentissa ratkaisut annettiin viiden tuomarin kokoonpanossa (mukaan lukien edellä mainitut 404 yhdistettyä asiaa). Kaikkein tärkeimmistä asioista (ks. luku ”Katsaus vuoden merkittävimpiin tuomioihin”) kahdessa annettiin ratkaisu suuren jaoston kokoonpanossa, jossa on 15 tuomaria, ja kaksi keskisuuren jaoston kokoonpanossa, jossa on 9 tuomaria ja jonka unionin yleinen tuomioistuin sai käyttöönsä viimeisimmän uudistuksen yhteydessä vuonna 2024. Nämä asiat ovat tuomio *Stevi ja The New York Times v. komissio* ja tuomio *Itävalta v. komissio* (suuri jaosto) sekä yhdistetyt asiat *YL v. neuvosto* ja *YL v. neuvosto ja EUIPO* (keskisuuri jaosto).

Vuosi 2025 oli ensimmäinen kokonainen vuosi sen jälkeen, kun ennakkoratkaisutoimivaltaa siirrettiin 1.10.2024 osittain unionin yleiselle tuomioistuimelle, ja kyseisen vuoden aikana tuomioistuin onnistui järjestämään uudet tehtäväkokonaisuutensa ja ottamaan ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelemisen täysin luontevaksi osaksi sisäistä toimintaansa samalla, kun se antoi ratkaisut kaiken kaikkiaan poikkeuksellisen suureen määrään asioita. Unionin yleinen tuomioistuin osoitti käsittelevänsä siinä vireillä olevat asiat tehokkaasti ja aloitteellisesti, minkä vuoksi sillä on nyt paremmat edellytykset vastata uusiin haasteisiin kuin koskaan aiemmin.

Savvas Papasavvas

Unionin yleisen
tuomioistuimen
varapresidentti

↘ Oikeudenkäynteihin liittyvää tärkeää kehitystä

Erityistä vuodessa 2025 oli ennen kaikkea [asetuksella 2024/2019](#) toteutetun uudistuksen vaikutusten näkyminen tuomioistuimessa. Asetus annettiin tilanteessa, jossa unionin tuomioistuimessa vireille tulleiden ennakkoratkaisupyyntöjen määrä samoin kuin niiden keskimääräiset käsittelyajat kasvoivat, ja kyseisen uudistuksen yhteydessä unionin yleistä tuomioistuinta muutettiin kahdella merkittäväällä tavalla, sillä yhtäältä asetuksella otettiin käyttöön uusi ratkaisukokoonpano ja toisaalta asetuksella siirrettiin osa unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisutoimivallasta unionin yleiselle tuomioistuimelle.

Niinpä vuonna 2025 keskisuuri jaosto, jonka kokoonpanoon kuuluu 9 tuomaria, antoi ensimmäisen tuomionsa ja sen käsiteltäväksi jaettiin useampia asioita. Kyseinen jaosto perustettiin tavoitteena säilyttää etenkin unionin yleisen tuomioistuimen antamien ennakkoratkaisujen johdonmukaisuus ja hyvän lainkäytön varmistamiseksi.

Myös unionin yleisen tuomioistuimen ennakkoratkaisujaosto antoi ensimmäiset ratkaisunsa. Kyseiset ratkaisut koskivat kahta

kuudesta erityisestä asiaryhmästä, jotka siirrettiin unionin yleisen tuomioistuimen käsiteltäviksi. Tarkoitan tässä valmisteverotusta ja yhteistä arvonlisäverojärjestelmää.

Ensimmäisessä ratkaistussa ennakkoratkaisuasiassa, jossa unionin yleinen tuomioistuin antoi 9.7.2025 tuomion *Gotek* ([T-534/24](#)), neuvoston direktiivin 2008/118/EY 7 ja 8 artiklan tulkintaa koskeva ennakkoratkaisupyyntö oli esitetty oikeusriidassa, jossa vastakkain olivat luonnollinen henkilö ja Kroatian valtiovarainministeriö ja joka koski valmisteveron veloittamista kyseiseltä henkilöltä tilanteessa, jossa oli kyse valmisteveronalaisten tuotteiden kuvitteellisista luovutuksista, joista oli esitetty väärennetyt laskut.

Yhteisen arvonlisäverojärjestelmän osalta unionin yleinen tuomioistuin antoi 26.11.2025 tuomion *Versäofast* ([T-657/24](#)), jossa se otti kantaa ennakkoratkaisupyyntöön, joka koski neuvoston direktiivin 2006/112/EY 135 artiklan 1 kohdan b alakohdan tulkintaa ja joka oli esitetty oikeusriidassa, jossa vastakkain olivat *Versäofast* ja veroviranomainen ja joka koski yhtiön harjoittamaa luotonvälitystoimintaa, jonka veroviranomainen oli luokitellut arvonlisäverosta vapautetuksi luottojen välitystoiminnaksi.

Myös julkisasiamiehet, jotka avustavat unionin yleistä tuomioistuinta ennakkoratkaisupyyntöjen käsittelyssä, esittivät ensimmäiset ratkaisuehdotuksensa.

Niinpä 29.10.2025 esitettyssä ratkaisuehdotuksessaan *Accorinvest* ([T-653/24](#)) julkisasiamies Maja Brkan tarkasteli ennakkoratkaisupyyntöä, joka koskee neuvoston direktiivin 2008/118/EY 1 artiklan 2 kohdan tulkintaa ja jonka yhteydessä unionin yleisen tuomioistuimen on ratkaistava, voidaanko siirto- ja jakelupalvelusta perittävä maksua pitää direktiivin 2008/118 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna muuna välillisenä verona ja kuuluuko se kyseisen säännöksen soveltamisalaan.

Julkisasiamies Martín y Pérez de Nanclares puolestaan esitti 26.11.2025 ratkaisuehdotuksensa *European Air Charter* ([T-656/24](#)), jossa hän tarkasteli Düsseldorfin alueellisen alioikeuden (Saksa) ennakkoratkaisupyyntöä, jolla unionin yleistä tuomioistuinta pyydetään täsmentämään välittömän syy-yhteyden käsitettä tilanteessa, jossa oli kyse asetuksen (EY) N:o 261/2004 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettusta poikkeuksellisesta olosuhteesta, joka vaikutti lentoon ja myöhemmän lennon viivästymiseen.

Ennakkoratkaisutoimivallan osittainen siirtäminen unionin yleiselle tuomioistuimelle on merkittävä askel kyseisen tuomioistuimen kannalta, sillä tuomioistuimen alkuperäisenä tehtävänä oli antaa ratkaisu oikeusriitoihin, jotka edellyttävät monitahoisten tosiseikkakokonaisuuksien syvällistä arvioimista, ja nyt sen tehtäväksi on annettu vuoropuhelun käyminen kansallisten tuomioistuinten kanssa. Unionin yleinen tuomioistuin osoitti menneenä vuonna, että se kykenee hoitamaan tehtävänsä hyvin, paitsi laadukkailla ensimmäisillä ratkaisuillaan ennakkoratkaisuasioihin myös keskimääräisillä käsittelyajoillaan.

1 527
ratkaistua asiaa

1 399
suoraa kannetta, joissa aiheena

immateriaalioikeudet	303
valtiontuet ja kilpailu	126
EU:n henkilöstöasiat	67

16 ennakkoratkaisupyyntöä

Keskimääräinen käsittelyaika:

18,9 kuukautta

Sellaisten ratkaisujen osuus, joista on valitettu
unionin tuomioistuimeen 26 %

1 167
affaires pendantes
au 31 décembre 2025

Principales matières traitées

Immateriaalioikeudet	276
EU:n henkilöstöasiat	164
Rajoittavat toimenpiteet	125
Toimielimiä koskeva oikeus	88
Valtiontuet ja kilpailu	66
Ympäristö	63
Talous- ja rahapolitiikka	46
Asiakirjojen julkisuus	40
Verotus	40
Julkiset hankinnat	37

Päätökseen saatettujen asioiden kokonaismäärä sisältää 404 pääosin samanlaista asiaa, jotka on yhdistetty ja jotka koskevat Euroopan parlamentin jäsenten lisäeläkejärjestelmää.

[Ks. unionin yleisen tuomioistuimen
yksityiskohtaiset tilastot](#)

↳ Unionin yleisen tuomioistuimen jäsenet

Unionin yleisessä tuomioistuimessa on kaksi tuomaria jäsenvaltiota kohden.

Tuomarit valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka ovat päteviä korkeaan tuomarin virkaan. Heidät nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella sen jälkeen, kun on kuultu komiteaa, joka antaa lausunnon ehdolla olevien henkilöiden soveltuvuudesta. Heidän toimikautensa on kuusi vuotta, ja heidät voidaan nimittää uudelleen. Tuomarit valitsevat keskuudestaan presidentin ja varapresidentin kolmeksi vuodeksi. He nimittävät kirjaajan kuuden vuoden toimikaudeksi.

Tuomarit toimivat tehtävässään täysin puolueettomina ja riippumattomina.

Kesäkuussa 2025 unionin yleisen tuomioistuimen tuomarin tehtävissä aloittivat tuomarit Jörgen Hettne (Ruotsi) ja Danutė Jočienė (Liettua), jotka korvasivat tässä järjestyksessä tuomari Fredrik Schalinin, joka nimitettiin vuonna 2024 tuomariksi unionin tuomioistuimeen, ja tuomari Rimvydas Norkusin, joka nimitettiin vuonna 2024 julkisasiamieheksi unionin tuomioistuimeen.

Unionin yleisen tuomioistuimen kokoonpanon osittaisen uudistamisen yhteydessä syyskuussa 2025 tuomioistuimen tuomareina aloitti kolme uutta jäsentä eli tuomarit Francesco Bestagno (Italia) ja Raffaella Pezzuto (Italia), jotka korvasivat tässä järjestyksessä tuomarit Roberto Mastroiannin ja Ornella Porchian, sekä tuomari Tanja Pavelin (Kroatia), joka korvasi tuomarin Vesna Tomljenovićin.

M. van der Woude
presidentti

S. Papisavvas
varapresidentti

E. Buttigieg
ensimmäisen jaoston
puheenjohtaja

N. Pótorak
toisen jaoston
puheenjohtaja

**K. Kowalik-
Bańczyk**
kolmannen jaoston
puheenjohtaja

G. De Baere
neljännen jaoston
puheenjohtaja

**M. Sampol
Pucurull**
viidennen jaoston
puheenjohtaja

**P. Škvařilová-
Pelzl**
kuudennen jaoston
puheenjohtaja

K. Kecsmár
seitsemännen
jaoston
puheenjohtaja

I. Gâlea
kahdeksannen
jaoston
puheenjohtaja

S. Kingston
yhdeksännen
jaoston
puheenjohtaja

S. L. Kaléda
kymmenennen
jaoston
puheenjohtaja

M. Jaeger
tuomari

H. Kanninen
tuomari

J. Schwarcz
tuomari

M. Kancheva
tuomari

L. Madise
tuomari

A. Marcoulli
tuomari

I. Reine
tuomari

R. da Silva Passos
tuomari

P. Nihoul
tuomari

J. Svenningsen
tuomari

U. Öberg
tuomari

M. J. Costeira
tuomari

C. Mac Eochaidh
tuomari

T. Pynnä
tuomari

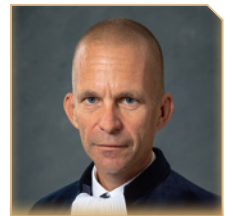
L. Truchot
tuomari

J. Laitenberger
tuomari

**J. Martín y Pérez
de Nanclares**
tuomari

G. Hesse
tuomari

M. Stancu
tuomari

I. Nõmm
tuomari

G. Steinfatt
tuomari

T. Perišin
tuomari

D. Petrлік
tuomari

M. Brkan
tuomari

P. Zilgalvis
tuomari

I. Dimitrakopoulos
tuomari

D. Kukovec
tuomari

T. Tóth
tuomari

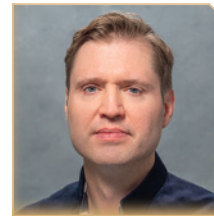
B. Ricziová
tuomari

**E. Tichy-
Fisslberger**
tuomari

W. Valasidis
tuomari

S. Verschuur
tuomari

**L. Spangsberg
Grønfeldt**
tuomari

H. Cassagnabère
tuomari

R. Meyer
tuomari

J. Hettne
tuomari

D. Jočienė
tuomari

F. Bestagno
tuomari

R. Pezzuto
tuomari

T. Pavelin
tuomari

V. Di Bucci
kirjaaja

Protokollajärjestys 16.9.2025 alkaen

C. Oikeuskäytäntö vuonna 2025

[●] **Focus** Unionin kansalaisuus ja kultaisten passien haaste

 Tuomio komissio v. Malta (Kansalaisuus sijoittamalla ([C-181/23](#)))

Malta oli vuodesta 2014 alkaen säätänyt järjestelyistä, joiden avulla kolmansien maiden kansalaiset voivat saada Maltan kansalaisuuden maksuja ja sijoituksia vastaan. Järjestely korvattiin vuonna 2020 uudella ohjelmalla, jossa kansalaisuus myönnettiin ”suorien sijoitusten avulla tehtyjen poikkeuksellisten palvelujen perusteella”. Tämän säännösten nojalla ulkomaalainen sijoittaja ja tietyt hänen perheenjäsenensä voivat saada Maltan kansalaisuuden maksamalla huomattavia rahamääriä valtiolle, ostamalla tai vuokraamalla Maltalla sijaitsevan kiinteistön, tekemällä lahjoituksen hyväksytylle järjestölle ja niin sanotun laillista asumista, jonka kestoa voitiin alentaa lisämaksun perusteella, koskevan vaatimuksen täytyessä.

Euroopan komissio katsoi, että ohjelma oli unionin oikeuden kannalta ongelmallinen, koska kun henkilö saa jäsenvaltion kansalaisuuden, hän saa automaattisesti myös unionin kansalaisuuden. Komission mukaan vuonna 2020 käyttöön otettu Maltan uusi ohjelma perustui nimittäin lähinnä transaktiologiikkaan. Ohjelman keskeisin osa muodostui taloudellisista edellytyksistä eikä asumisvaatimuksen täytyminen edellyttänyt tosiasiallista tai pysyvää oleskelua Maltan alueella. Mahdollisuus lyhentää asumisaikaa merkittävästi korkeampaa maksua vastaan oli osoitus siitä, ettei kansalaisuuden hakijan ja jäsenvaltion välinen yhteys ollut kansalaisuuden myöntämiseksi ratkaiseva arviointiperuste. Niinpä komissio katsoi, että ohjelma merkitsi tietynlaista unionin kansalaisuuden kaupan pitämistä, joka ei sovi yhteen unionin kansalaisuuden luonteen kanssa.

Komissio saattoi asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, ja unionin tuomioistuin muistutti siitä, että unionin kansalaisen asema on jäsenvaltioiden kansalaisten perustavanlaatuinen asema. Unionin kansalaisuudella, joka perustuu valtion ja sen kansalaisten väliseen erityiseen solidaarisuus- ja lojaliteettisuhteeseen, myönnetään oikeuksia ja siitä seuraa velvollisuuksia. Tuo erityissuhde on myös perusta jäsenvaltioiden keskinäiselle luottamukselle, jonka perusteella unionin kansalaisuus päätettiin ottaa käyttöön Maastrichtin sopimuksen hyväksymisen yhteydessä, jolloin kukin jäsenvaltio hyväksyi vaikutukset, joita muiden valtioiden kansalaisuuspäätöksillä on.

Unionin tuomioistuin totesi, että kyseisessä ohjelmassa Maltan kansalaisuus myönnettiin lähinnä tiettyjen etukäteen määritettyjen taloudellisten edellytysten täyttymisen perusteella eikä vaaditun asumisajan vaikutuksena – koska vaatimuksen täytyminen ei edellyttänyt sen osoittamista, että hakija olisi tosiasiallisesti asunut Maltalla tietyn ajan – ollut todellinen integroituminen Maltan yhteiskuntaan. Unionin tuomioistuin huomautti, ettei hakijaan liittyvien turvallisuuskysymysten ja hakijan maineen arvioiminen, mihin seikkoihin Malta vetosi, asettanut näitä toteamuksia kyseenalaiseen valoon, koska kyseisten arviointien tarkoituksena oli lähinnä tiettyjen yleisen edun vastaisten riskien estäminen.

Unionin tuomioistuin katsoi, että tällaiseen transaktiomenettelyyn perustuva kansalaistamishjelma on ristiriidassa unionin kansalaisuuden luonteen kanssa. Jäsenvaltio, joka myöntää kansalaisuutensa, ja siis myös unionin kansalaisuuden, lähinnä tiettyjen ennalta määritettyjen maksujen ja sijoitusten vastineena edellyttämättä, että kansalaisuutta hakeneen henkilön ja kyseisen valtion välillä olisi todellinen solidaarisuus- ja lojaliteettisuhde, heikentää jäsenvaltioiden keskinäistä luottamusta, johon unioni perustuu.

Kun Malta otti käyttöön ja pani täytäntöön kyseisen sijoittajien kansalaisuusohjelman, se siis jätti noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan ja loukkasi vilpittömän yhteistyön periaatetta.

Qu'est-ce que la citoyenneté de l'Union européenne ?

Euroopan unionin kansalaisuus on yksi Euroopan yhdentymishankkeen keskeisistä osatekijöistä. Unionin kansalaisuus otettiin käyttöön Maastrichtin sopimuksella, ja siitä määrätään nykyään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 20 artiklassa. Unionin kansalaisuuden perusteella kaikilla jäsenvaltioiden kansalaisilla on yhteinen asema, joka täydentää muttei korvaa jäsenvaltion kansalaisuutta. Kyseisen aseman perusteella kansalaisilla on merkittäviä oikeuksia, kuten oikeus liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, äänioikeus ja vaalikelpoisuus Euroopan parlamentin vaaleissa ja kunnallisvaaleissa kansalaisen asumisjäsenvaltiossa sekä oikeus saada toisen jäsenvaltion diplomaatti- ja konsuliviranomaisilta suojelua kolmannen maan alueella.

Unionin kansalaisuus perustuu jäsenvaltioiden ja niiden kansalaisten väliseen solidaarisuuteen ja keskinäiseen luottamukseen. Unionin kansalaisuus saadaan automaattisesti jäsenvaltion kansalaisuuden perusteella, ja jäsenvaltion kansalaisuus perustuu jäsenvaltion ja sen kansalaisen väliseen erityiseen solidaarisuus- ja lojaliteettisuhteeseen. Unionin kansalaisuuteen perustuvien oikeuksien, joita voidaan käyttää koko unionin alueella, myöntäminen perustuu nimenomaan tuohon erityiseen suhteeseen.

Unionin kansalaisuus unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä

Sen jälkeen, kun unionin kansalaisuus otettiin käyttöön Maastrichtin sopimuksella (1993), kyseisen aseman tarkkaa merkitystä on vähitellen selvennetty unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä. Yhteisöjen tuomioistuin totesi jo tuomiossaan *Martínez Sala* ([C-85/96](#)), että unionin kansalaisen aseman perusteella voidaan tietyissä tilanteissa vedota suoraan syrjintäkiellon periaatteeseen, kun on kyse kansalaisuuteen perustuvasta syrjinnästä. Sama tulkinta vahvistettiin tuomiossa *Grzelczyk* ([C-184/99](#)), jossa yhteisöjen tuomioistuin totesi, että unionin kansalaisuuden on tarkoitus olla jäsenvaltioiden kansalaisten "perustavanlaatuisen asema", mikä oli Euroopan yhdentymisen kannalta symbolisesti ja oikeudellisesti merkittävä käänne.

Sittemmin unionin tuomioistuin on täsmentänyt kyseisen aseman ulottuvuutta ja rajoja. Tuomiossaan *Rottmann* ([C-135/08](#)) se totesi, että kun jäsenvaltion kansalaisuuden menettämistä koskevista päätöksistä seuraa myös unionin kansalaisuuden menettäminen, päätöksen on oltava suhteellisuusperiaatteen mukainen. Pian tämän jälkeen unionin tuomioistuin vahvisti tuomiossaan *Zambrano* ([C-34/09](#)), että pienen lapsen, jolla on jäsenvaltion ja siis myös unionin kansalaisuus, on voitava tosiasiallisesti nauttia keskeisistä unionin kansalaisen asemaan perustuvista oikeuksistaan. Näin ollen lapsen vanhemmilta, jotka ovat kolmannen maan kansalaisia, ei voida evätä oleskelulupaa. Ilman tällaista oleskelulupaa lapsi joutuisi poistumaan unionin alueelta vanhempiensa mukana eikä hänellä siis olisi mahdollisuutta tosiasiallisesti käyttää pääosaa unionin kansalaisuuteensa perustuvista oikeuksistaan.

Vastaavasti unionin tuomioistuin katsoi tuomiossaan *Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo"* ([C-490/20](#)), että jäsenvaltion on tunnustettava unionin oikeuden soveltamisalalla polveutumissuhde, joka on laillisesti vahvistettu toisessa jäsenvaltiossa lapsen ja kahden samaa sukupuolta olevan henkilön välille, sen takaamiseksi, että lapsi voi tosiasiallisesti käyttää unionin kansalaisuuteen perustuvia oikeuksiaan ja etenkin liikkumisvapautta. Kyseisessä tuomiossaan unionin tuomioistuin siis vahvisti tulkitsevansa unionin kansalaisuutta siten, että kansalaisuus ilmenee konkreettisesti myös oikeutena viettää normaalia perhe-elämää.

Vielä on mainittava, että sittemmin annetussa tuomiossaan *Udlændinge- og Integrationsministeriet* ([C-689/21](#)) unionin tuomioistuin vahvisti, että vaikka jäsenvaltioilla on toimivalta kansalaisuusasioissa, niiden on käytettävä kyseistä toimivaltaansa loukkaamatta suhteettomasti unionin kansalaisuuden perusteella myönnettyjen oikeuksien keskeistä sisältöä, ja tuomiossaan unionin tuomioistuin korosti jälleen kerran kyseisen aseman keskeistä ja suojelevaa merkitystä unionin oikeusjärjestyksessä.

Unionin kansalaisella on oikeus

- liikkua vapaasti, asua, työskennellä ja opiskella toisessa jäsenvaltiossa
- äänestää ja asettua ehdolle kunnallisvaaleissa ja Euroopan parlamentin vaaleissa asuinvaltiossaan
- esittää vetoamus Euroopan parlamentille tai tehdä kansalaisaloite Euroopan komissiolle
- kannella Euroopan oikeusasiamiehelle unionin toimielimen hallinnollisesta virheestä
- saada toisen jäsenvaltion konsuliviranomaisten suojelua, jos kansalaisen oma valtio ei ole edustettuna kolmannessa maassa
- pyytää saada tutustua unionin toimielinten asiakirjoihin
- kääntyä unionin toimielinten puoleen jollakin 24 virallisesta kielestä oman valintansa mukaan.

[●] Focus Vähimmäispalkkadirektiivi unionin tuomioistuimessa

 Tuomio *Tanska v. parlamentti ja neuvosto (Riittävät vähimmäispalkat)* ([C-19/23](#))

Riittävistä vähimmäispalkoista lokakuussa 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivin \(EU\) 2022/2041](#) tarkoituksena on työntekijöiden elin- ja työolojen kohentaminen unionin alueella. Direktiivillä otetaan käyttöön yhteiset oikeussäännöt, joilla pyritään edistämään lakisääteisten vähimmäispalkkojen riittävyyttä valtioissa, joissa tällaisista on säädetty, ja vahvistamaan työehtosopimusneuvottelujen vaikutusta palkkojen määrittämiseen. Työehtoja koskevan SEUT 153 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla annetussa direktiivissä todetaan, ettei sillä puututa jäsenvaltioiden toimivaltaan määrittää palkat eikä työmarkkinaosapuolten riippumattomuuteen.

Tanska, jonka vaatimuksia Ruotsi tuki, riitautti unionin toimivallan toteuttaa kyseisen alan toimia. Tanska katsoi, että vaikka direktiivi on näennäisesti menettelyllinen, todellisuudessa direktiivillään unioni puuttuu suoraan palkkojen vahvistamiseen. Kyseinen ala on nimenomaisesti jätetty unionin toimivallan ulkopuolelle SEUT 153 artiklan 5 kohdassa. Tanska väitti myös, että tietyillä jäsenvaltioille asetetuilla velvollisuuksilla loukattiin järjestäytymisoikeutta ja heikennettiin Tanskan työmarkkinasuhteiden järjestämisen mallia, jossa työmarkkinaosapuolet toimivat hyvin itsenäisesti.

Unionin tuomioistuin muistutti siitä, että unioni voi toimia ainoastaan sille perussopimuksissa annetun toimivallan rajoissa. Se totesi, että palkkoja koskevan poikkeuksen tarkoituksena on estää kaikenlainen palkkojen tason suora yhdenmukaistaminen unionin tasolla. Kyseistä toimivallan rajoitusta ei kuitenkaan voida tulkita niin laajasti, että unionin sosiaalipolitiikan alan toimivalta, johon kuuluu myös työehtojen parantamistoimivalta, menettäisi merkityksensä.

Unionin tuomioistuin katsoi, ettei riittävistä vähimmäispalkoista annetulla direktiivillä oteta käyttöön unionin alueella sovellettavaa vähimmäispalkkaa eikä sillä yhdenmukaisteta palkkojen tasoa unionissa. Direktiivissä säädetään lähinnä yksinomaan menettelyllisistä vähimmäisvaatimuksista ja siinä jätetään jäsenvaltioille laaja harkintavalta määrittää vähimmäispalkat ja päivittää niitä.

Työehtosopimusneuvottelujen edistämisestä unionin tuomioistuin totesi, ettei direktiivissä aseteta velvollisuutta saavuttaa tietty lopputulos. Sellaisilla jäsenvaltioilla, joiden työntekijöistä alle 80 prosenttia kuuluu työehtosopimusten soveltamisalaan, on yksinomaan velvollisuus ottaa käyttöön kehys työehtosopimusneuvottelujen edistämiseksi ja siis myös laatia toimintasuunnitelma kannustaakseen työmarkkinaosapuolia tällaisiin neuvotteluihin. Kyse on siis keinoja koskevista velvollisuuksista, joiden yhteydessä otetaan huomioon kansallisten perinteiden moninaisuus ja työmarkkinaosapuolten itsemääräämisoikeus, eikä direktiivissä etenkään säädetä jäsenvaltioiden velvollisuudesta saavuttaa *vähintään* mainitun tasoinen työehtosopimusten kattavuusaste.

Unionin tuomioistuin katsoi kuitenkin, että tietyillä riittäviä vähimmäispalkkoja koskevan direktiivin säännöksillä mentiin menettelyllisten oikeussääntöjen vahvistamista pidemmälle. Se katsoi, että kun direktiivissä jäsenvaltioiden edellytettiin ottavan huomioon tietyt kriteerit lakisääteisten vähimmäispalkkojen määrittämisessä ja päivittämisessä,

kuten esimerkiksi elinkustannukset, palkkojen yleinen taso ja tuottavuus, direktiivillä yhdenmukaistettiin osa niistä tekijöistä, joista lakisääteiset vähimmäispalkat muodostuvat. Unionin tuomioistuin totesi samankaltaista direktiivin säännöksestä, jossa kiellettiin lakisääteisten vähimmäispalkkojen alentaminen silloin, kun niihin sovelletaan automaattista indeksikorotusmekanismia. Niinpä kyseisillä säännöksillä puututtiin suoraan palkkojen määrittämiseen. Näin ollen unionin tuomioistuin kumosi direktiivin ne säännökset, joilla unioni puuttui suoraan edellä mainituilla tavoilla palkkojen määrittämiseen ja joissa siis ylitettiin unionille perussopimuksissa annetun toimivallan rajat. Unionin tuomioistuin hylkäsi Tanskan kanteen muilta osin.

Tuomiossaan unionin tuomioistuin siis täsmensi tasapainoa, jonka on vallittava unionin sosiaalipolitiikan alan toimivallan ja palkkojen tason määrittämistä koskevan rajoituksen välillä, ja vahvisti, että unioni voi määrittää menettelyjä ja edistää työehtosopimusneuvottelujen käymistä puuttumatta suoraan palkkojen määrittämiseen.

Mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 153 artiklassa määrätään?

SEUT 153 artiklassa määritetään sosiaalipolitiikkaan kuuluvat alat, joilla EU voi tukea ja täydentää jäsenvaltioiden toimintaa. Kyseisen määräyksen nojalla EU:lla on muun muassa toimivalta antaa direktiivejä, joissa vahvistetaan vähimmäisvaatimukset esimerkiksi työehtojen, työntekijöiden suojelun, miesten ja naisten välisen tasa-arvon ja työntekijöille tiedottamisen ja työntekijöiden kuulemisen alalla.

Artiklassa asetetaan kuitenkin selkeät rajat EU:n toiminnalle. SEUT 153 artiklan 5 kohdassa tietyt asiat rajataan nimenomaisesti EU:n toimivallan ulkopuolelle, tarkemmin sanottuna palkat, järjestäytymisoikeus, lakko-oikeus ja oikeus määrätä työsulusta. Rajoituksella pyritään säilyttämään jäsenvaltioiden ja työmarkkinaosapuolten itsemääräämisoikeus asioissa, joita pidetään keskeisinä jäsenvaltioiden yhteiskunnallisten ja perustuslaillisten perinteiden näkökulmasta. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä todetaan, että vaikka EU voi antaa sääntöjä, jotka vaikuttavat epäsuorasti palkkoihin, se ei voi suoraan puuttua palkkojen tason määrittämiseen.

Riittävästä vähimmäispalkoista annettu direktiivi (EU) 2022/2041

Direktiivin (EU) 2022/2041 tarkoituksena on elin- ja työolojen parantaminen EU:n alueella lujittamalla suojaa, jota annetaan riittävällä vähimmäispalkoilla. Direktiivissä ei säädetä unionin alueen vähimmäispalkasta eikä siinä vahvisteta yhtenäistä palkkatasoa. Direktiivillä on tarkoitus vahvistaa yhteiset oikeussäännöt sen takaamiseksi, että kun vähimmäispalkoista on sovittu tai säädetty, niillä voidaan taata kohtuullinen elintaso, samalla kun otetaan huomioon kansalliset perinteet ja työmarkkinaosapuolten itsemääräämisoikeus.

Direktiivissä kyseisiin päämääriin pyritään lähinnä säätämällä menettelyllisiä säännöksiä. Niinpä siinä veloitetaan jäsenvaltiot, joiden lainsäädännössä säädetään **lakisääteisestä vähimmäispalkasta**, ottamaan käyttöön **selkeät ja avoimet menettelyt** vähimmäispalkan vahvistamiseksi ja päivittämiseksi.

Direktiivillä **edistetään myös työehtosopimusneuvottelujen** käymistä, joita siinä kuvataan keskeiseksi tekijäksi riittävien palkkojen varmistamisessa, muun muassa kehottamalla jäsenvaltioita, joissa työntekijöille työehtosopimuksilla annetun suojan kattavuus on heikko, toteuttamaan toimenpiteitä, joilla edistetään työmarkkinaosapuolten välistä vuoropuhelua. Direktiivillä pyritään siis vahvistamaan sosiaalista lähentymistä unionissa puuttumatta tässä yhteydessä jäsenvaltioiden toimivaltaan palkkojen määrittämistä koskevista asioista.

Vähimmäispalkka unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä

Unionin tuomioistuin oli jo ennen riittävistä vähimmäispalkoista annetun direktiivin voimaan tulemista antanut paljon ratkaisuja vähimmäispalkkoja koskeneissa asioissa. Kansallisen toimivallan rajoja ja unionin oikeudesta seuraavia vaatimuksia oli määritetty useissa tuomioissa.

Tässä oikeuskäytännössä keskeisessä asemassa olivat työntekijöiden lähettämistä koskevat asiat. Yhteisöjen tuomioistuin täsmensi tuomiossaan *Laval* ([C-341/05](#)) sitä, mitä tarkoitettiin vähimmäispalkalla, jota työntekijöitä lähettävien ulkomaisten yritysten voidaan edellyttää maksavan, ja se korosti, että vähimmäispalkan edellyttäminen edellyttää selkeää oikeusperustaa ja sääntöjen riittävää läpinäkyvyyttä talouden toimijoiden näkökulmasta.

Toinen tärkeä osa kyseistä oikeuskäytäntöä koskee vähimmäispalkan ja julkisia hankintoja koskevan sääntelyn yhteisvaikutusta. Siten tuomiossaan *Bundesdruckerei* ([C-549/13](#)) unionin tuomioistuin tarkasteli kysymystä siitä, oliko velvollisuus soveltaa vastaanottavan valtion lainsäädännössä vahvistettua vähimmäispalkkaa sellaisen julkisen hankinnan yhteydessä, joka suoritettaisiin osittain ulkomailla, unionin oikeuden mukainen, ja korosti tällaisiin toimenpiteisiin palvelujen tarjoamisen vapauden vuoksi sovellettavaa suhteellisuusvaatimusta. Tuomiossaan *RegioPost* ([C-115/14](#)) unionin tuomioistuin kuitenkin katsoi, että hankintaviranomaiset voivat edellyttää, että julkisen hankinnan täytäntöönpanon yhteydessä noudatetaan laissa tai asetuksessa määritettyjä vähimmäispalkkavaatimuksia, kunhan vaatimuksella on hyväksyttävä sosiaalinen tavoite ja sitä sovelletaan syrjimättömästi.

Vielä on mainittava, että unionin tuomioistuin täsmensi vähimmäispalkan käsitettä myös työntekijöiden lähettämisdirektiivin yhteydessä etenkin tuomiossaan *Sähköalojen ammattiliitto* ([C-396/13](#)), jossa se määritteli palkanosat, jotka kuuluvat kyseisen käsitteen alaan.

Tämä oikeuskäytäntökokonaisuus on perusta, jolle nykyään vireille tulevat riidat, jotka koskevat riittävistä vähimmäispalkoista annettua direktiiviä, unionissa rakentuvat. Tässä oikeuskäytännössä rajataan jäsenvaltioiden harkintavaltaa samalla, kun siinä taataan EUT-sopimuksessa taattujen perusvapauksien teho.

[●] Focus Mahdollisuus saada tutustua komission puheenjohtajan ja Pfizerin toimitusjohtajan toisilleen lähettämiin tekstiviesteihin

 Tuomio *Stevi ja The New York Times v. komissio* ([T-36/23](#))

Julkiselinten avoimuus on keskeinen lähtökohta Euroopan unionissa. Tästä syystä kaikki kansalaiset ja unionin alueelle sijoittautuneet oikeushenkilöt voivat tutustua parlamentin, komission ja neuvoston asiakirjoihin. Pääsystä kyseisiin asiakirjoihin säädetään Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30.5.2001 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston [asetuksessa \(EY\) N:o 1049/2001](#).

Mainittu asetus on oikeusperusta yleisön oikeudelle saada tutustua kyseisten unionin toimielinten asiakirjoihin, ja sillä pyritään ennen kaikkea vahvistamaan avoimuutta unionidemokratian ja unionin toiminnan hyväksyttävyyden keskeisenä edellytyksenä. Avoimuusperiaatetta sovelletaan täysimääräisesti mainittujen toimielinten toimintaan, mukaan lukien silloin, kun toimielin käyttää toiminnassaan nykyajan viestintävälineitä, kuten tekstiviestejä.

New York Timesin toimittaja Stevi pyysi toukokuussa 2022, että hänen annettaisiin tutustua Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyenin ja lääkealan yritys Pfizerin toimitusjohtajan toisilleen lähettämiin tekstiviesteihin, jotka liittyivät covid-19-rokotteita koskeneisiin sopimusneuvotteluihin.

Euroopan komissio hylkäsi pyynnön ja totesi, ettei sillä ole hallussaan tekstiviestejä, joita pyyntö koski. Sen mukaan tekstiviestit eivät olleet toimielimen säilytyksessä olevia asiakirjoja, joten viestejä ei voitu luovuttaa.

Stevi nosti kanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa. Tuomioistuin aloitti asian tarkastelun muistuttamalla siitä keskeisestä lähtökohdasta, että asiakirjoihin tutustumista koskevalla oikeudella pyritään takaamaan se, että unionin toimielimet toimivat mahdollisimman avoimesti. Kun toimielin toteaa, ettei asiakirja ole sen hallussa, ilmoituksen oletetaan lähtökohtaisesti pitävän paikkansa. Tämä todenperäisyysoletama voidaan kuitenkin kumota, jos pyynnön esittäjä esittää uskottavia todisteita siitä, että asiakirjat ovat olleet olemassa.

Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että tässä tapauksessa näin oli tehty. Se totesi, että kyseisten vastuunkantajien suorasta yhteydenpidosta – mukaan lukien tekstiviestitse – neuvottelujen aikana oli mainintoja useissa julkisissa lähteissä, muun muassa lehtiartikkeleissa, komission puheenjohtajan lausumissa ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimen kertomuksessa. Nämä seikat riittivät osoitukseksi siitä, että viestit olivat ainakin tiettyinä ajankohtana olleet olemassa.

Kun tällaisia aihetodisteita oli, komission olisi pitänyt selittää selkeästi ja yksityiskohtaisesti, miksi asiakirjoja ei kyetty löytämään. Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan komissio ei ollut esittänyt tällaista selitystä. Komissio

oli vain todennut, että hakuja oli tehty, täsmentämättä missä haut tehtiin, miten ne tehtiin ja millä alustoilla ne tehtiin ja mainitsematta, oliko viestit poistettu, arkistoitu tai siirretty siinä yhteydessä, kun viestintään käytetyt puhelimet korvattiin toisilla.

Unionin yleinen tuomioistuin korosti, ettei oikeus avoimuuteen voi menettää merkitystään siksi, ettei asiakirjoja ole säilytetty. Toimielimillä on velvollisuus hallita asiakirja-aineistoaan uskottavasti ja ennakoitavasti, jotta yleisö voi ymmärtää ja valvoa niiden toimintaa. Merkittäviin päätöksiin – kuten rokotteen ostamiseen koko unionia varten – liittyy viestintää ei voida poistaa ainoastaan siksi, että se oli muodoltaan lyhytviestintää.

Unionin yleinen tuomioistuin totesi, ettei komissio ollut esittänyt riittävää selitystä siitä, mitä pyydetuille viesteille tapahtui, ja katsoi, että pääsy asiakirjoihin oli evätty lainvastaisesti. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin kumosi riidanalaisen päätöksen.

Selkeä menettely

Asetuksessa (EY) N:o 1049/2011 säädetään selkeästä menettelystä, jossa toimielimeltä edellytetään perusteltua päätöstä ja mahdollisuutta päätöksen sisäiseen uudelleentarkasteluun, jonka jälkeen päätöksen lainmukaisuus voidaan tarkistuttaa tuomioistuimessa. Asetus on kansalaisille väline, jonka avulla he voivat ymmärtää toimielinten toimintaa, seurata sitä ja tarvittaessa myös riitauttaa sen.

Vaikka asetuksessa säädetään poikkeuksista arkaluonteisten julkisten tai yksityisten etujen suojaamiseksi, siinä rajataan tiukasti mahdollisuudet soveltaa kyseisiä poikkeuksia edellyttämällä, että poikkeuksia tulkitaan suppeasti, että tietojen ilmaisematta jättäminen on perusteltava tapauskohtaisesti ja että toimielin tutkii järjestelmällisesti, voidaanko asiakirjoihin myöntää osittainen pääsy.

Unionin oikeuskäytännössä on tuettu asetuksen logiikkaa toteamalla, että etenkin lainsäädäntömenettelyissä etusija on annettava avoimuudelle demokraattisen valvonnan takaamiseksi.

Valituksen perusteella annetussa tuomiossaan *Ruotsi ja Turco v. neuvosto* ([C-39/05 P](#)) yhteisöjen tuomioistuin vahvisti tämän lähestymistavan peruselementit, kun se edellytti, että toimielin tarkastelee konkreettisesti ja yksittäin pyyntöjä saada tutustua neuvoston oikeudellisiin lausuntoihin, ja kun se katsoi, ettei lainsäädäntömenettelyihin liittyvien asiakirjojen osalta voida lainkaan soveltaa automaattisen salassapitämisen logiikkaa, mikä merkisi sen lähtökohdan vahvistamista, että avoimuuden on oltava pääsääntö ja salassapitämisen poikkeus. Tätä oikeuskäytännön suuntaa vahvistettiin tuomiolla *De Capitani v. parlamentti* ([T-540/15](#)), jossa unionin yleinen tuomioistuin katsoi, ettei kolmikantavuoropuhelun (jolla tarkoitetaan lainsäädäntöprosessiin osallistuvan kolmen toimielimen välisiä kokouksia ja viestintää) asiakirjoja voida järjestelmällisesti salata, ja totesi, ettei päätöksentekomenettelyn suoja koskevaa poikkeusta voida käyttää unionin lainsäätäjän tavallisen toiminnan peittelemiseen. Tuoreemmasta oikeuskäytännöstä mainittakoon tuomio *Kaili v. parlamentti* ([T-1031/23](#)), josta on valitus vireillä unionin tuomioistuimessa, [C-632/25 P](#)), jossa unionin yleinen tuomioistuin kumosi parlamentin päätöksen, jolla parlamentin entiselle varapuhemiehelle ei annettu pääsyä tiettyihin asiakirjoihin. Tuomiossaan unionin yleinen tuomioistuin siis vahvisti vaatimuksen siitä, että asiakirjoihin tutustumismahdollisuuden epäminen edellyttää tiukkaa ja tapauskohtaista arviointia, ja täsmensi avoimuutta koskevan oikeuden konkreettista ulottuvuutta, mukaan lukien toimielimen kannalta arkaluonteisissa tilanteissa.

[●] Focus Tietoyhteiskunta: digipalvelusäädös ja erittäin suuret verkkoalustat

Euroopan unionilla on keskeinen rooli tietoyhteiskunnan kehittämisessä, jonka yhteydessä se pyrkii luomaan innovaatioille ja kilpailulle suotuisan ympäristön, suojaamaan kuluttajien oikeudet ja tarjoamaan oikeusvarmuutta. Nämä lähtökohdat on kirjattu digimarkkinasäädökseen ([asetus \(EU\) 2022/1925](#)) ja digipalvelusäädökseen ([asetus \(EU\) 2022/2065](#)). Näistä säädöksistä muodostuu merkittävä lainsäädäntökokonaisuus, jolla unionin digitaalinen ympäristö on tarkoitus rakentaa kahden tavoitteen mukaan. Yhtäältä tavoitteena on käyttäjien ja kuluttajien perusoikeuksien tehokkaan suojelun takaaminen digitaalisessa ympäristössä. Toisaalta tavoitteena on säätää tasapuolisista edellytyksistä talouden toimijoiden väliselle kilpailulle etenkin, kun tiettyjen suurten digitaalisten alustojen valta kasvaa koko ajan. Yhdessä tarkasteltuina edellä mainitut kaksi asetusta merkitsevät ratkaisevaa askelta digitaalisten ympäristöjen sääntelyä koskevien unionin oikeussääntöjen kehittämisessä.

Vuonna 2025 unionin yleinen tuomioistuin antoi ensimmäiset tuomiionsa sellaisten kanteiden perusteella, joilla oli riitautettu komission digipalvelusäädöksen nojalla antamat päätökset.

Ensimmäiset digipalvelusäädöstä koskevat tuomiot

Tuomio *Zalando v. komissio* ([T-348/23](#))

Huhtikuussa 2023 Euroopan komissio nimesi Zalando-verkkokaupan digipalvelusäädöksessä tarkoitetuksi erittäin suureksi verkkoalustaksi. Komissio nimittäin totesi, että yli 83 miljoonaa ihmistä käyttää verkkokaupan palveluja kuukausittain, joten alustan käyttäjien määrä ylitti selvästi asetuksessa säädetyn 45 miljoonan käyttäjän rajan. Zalando kuitenkin riitautti sen nimeämisen tällaiseksi alustaksi ja väitti, että komissio oli tehnyt laskuvirheitä.

Unionin yleinen tuomioistuin **hylkäsi** Zalandon kanteen. Se totesi, että Zalandoa on tosiaan pidettävä verkkoalustana, koska "Partner Program" -ohjelmansa välityksellä se säilyttää palvelimillaan kolmansien myyjien tietoja, vaikka sen omaa suoran myynnin toimintaa ("Zalando Retail") ei voidakaan luokitella säilytyspalveluksi. Komissio saattoi katsoa, että kaikki Zalandon käyttäjät altistuvat kolmansien myyjien tiedoille. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi myös argumentit, joiden mukaan komissio oli loukannut oikeusvarmuuden periaatetta, yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja suhteellisuusperiaatetta, ja totesi, että tällaisten alustojen on noudatettava tiukempia velvollisuuksia vaarallisten tai laittomien tuotteiden levittämiseen liittyvien riskien rajoittamiseksi.

 Tuomio *Meta Platforms Ireland v. komissio* ja tuomio *TikTok Technology v. komissio* ([T-55/24](#) ja [T-58/24](#))

Unionin yleinen tuomioistuin **kumosi** päätökset, joilla Euroopan komissio oli määrännyt Facebookin, Instagramin ja TikTokin – digipalvelusäädöksessä tarkoitettuina erittäin suurina verkkoalustoina – maksamaan vuodelta 2023 valvontamaksun. Tuomioistuin katsoi, että valvontamaksun laskutapa, joka perustui keskimääräiseen käyttäjämäärään kuukaudessa, olisi tullut vahvistaa delegoidulla säädöksellä eikä pelkissä täytäntöönpanopäätöksissä, koska laskutapaa on pidettävä olennaisena osana kyseistä laskelmaa. Koska kyseisten alustojen velvollisuutta maksaa valvontamaksu koskevaa virhettä ei ollut tehty, unionin yleinen tuomioistuin kuitenkin **pysytti kumottujen päätösten vaikutukset väliaikaisesti voimassa**, kunnes komissio olisi vahvistanut lainmukaisen laskutavan ja antanut uudet päätökset. Siirtymävaihe ei kuitenkaan saa ylittää kahtatoista kuukautta siitä päivästä, jona tuomiot tulevat lainvoimaisiksi.

 Tuomio *Amazon EU v. komissio* ([T-367/23](#))

Unionin yleinen tuomioistuin **hylkäsi** Amazonin kanteen, jossa se vaati kumoamaan Euroopan komission päätöksen Amazon Store -alustan nimeämisestä digipalvelusäädöksessä tarkoitetuksi erittäin suureksi verkkoalustaksi, kun mainitun säädöksen nojalla palveluihin, joilla on yli 45 miljoonaa käyttäjää unionin alueella, sovelletaan tiukempia velvollisuuksia. Amazon väitti, että päätöksellä loukattiin useita EU:n perusoikeuskirjassa taattuja perusoikeuksia, kuten elinkeinovapautta, omistusoikeutta, yhdenvertaisuutta lain edessä, sananvapautta sekä oikeutta yksityisyydensuojaan ja luottamuksellisten tietojen suojaan. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi kuitenkin, että vaikka digipalvelusäädöksellä asetetuista velvollisuuksista voi aiheutua kustannuksia ja ne voivat vaikuttaa alustan järjestämiseen, velvollisuuksista säädetään laissa, ne ovat oikeasuhteisia ja ne ovat oikeutettuja, kun otetaan huomioon yleisen edun mukainen tavoite estää erittäin suuriin alustoihin liittyvät systeemiset riskit, mukaan lukien riski laittomien sisältöjen levittämisestä, ja kuluttajansuojan tavoite. Tuomioistuin katsoi, ettei riidanalaisilla toimenpiteillä – kuten vaatimuksella profilointiin perustumattomasta suositteluvaihtoehdosta, julkisella mainosrekisterillä ja tutkijoiden mahdollisuudella tutustua tietoihin – loukata Amazonin viittaamien oikeuksien keskeistä sisältöä ja toimenpiteiden osalta sovelletaan tiukkoja luottamuksellisuus- ja turvallisuustakeita.

Digipalvelusäädös (DSA)

Digipalvelusäädöstä on sovellettu 17.2.2024 alkaen, ja se täydentää digimarkkinasäädöstä digitaalisten sisältöjen ja palvelujen sääntelyn osalta. Digipalvelusäädöksellä on tarkoitus perustaa unionin alueen käyttäjien näkökulmasta turvallisempi, avoimempi ja ennakoitavampi verkkoympäristö. Asetuksella modernisoidaan välityspalvelujen tarjoajien vastuujärjestelmää, ja siinä säädetään tiukemmista velvollisuuksista, joita sovelletaan erittäin suuriin verkkoalustoihin ja erittäin suuriin verkossa toimiviin hakukoneisiin. Velvollisuuksiin kuuluvat muun muassa tehokkaiden menettelyjen käyttöön ottaminen laittomien sisältöjen käsittelemiseksi, systeemisten riskien – kuten disinformaation, perusoikeusloukkausten ja alaikäisten suojeluun liittyvien riskien – arvioiminen ja niiden rajoittaminen sekä vaatimus algoritmisten järjestelmien ja suosittelujärjestelmien suuremmasta avoimuudesta.

Digimarkkinasäädöstä ja digipalvelusäädöstä ei siis ole tarkoitus soveltaa täysin samoihin toimijaryhmiin. Digimarkkinasäädöksessä keskitytään alustoihin, joilla on merkittävä rakenteellinen vaikutus sisämarkkinoilla ja joita on pidettävä välttämättöminä yhdysväylinä, joiden avulla niitä käyttävät yritykset voivat saavuttaa loppukäyttäjät. Digipalvelusäädös kattaa puolestaan kattavamman ryhmän yrityksiä, jotka tarjoavat välityspalveluja unionin alueen käyttäjille, ja siinä erittäin suurille alustoille ja erittäin suurille verkossa toimiville hakukoneille asetetaan erityisen vaativia velvollisuuksia niiden tieto- ja talousympäristöön kohdistuvan systeemisen vaikutuksen vuoksi.

Digipalvelusäädöksen nojalla komissio totesi joulukuussa 2025 päivitetystä päätöksessään joukon erittäin suuria verkkoalustoja ja erittäin suuria verkossa toimivia hakukoneita, joihin sovelletaan asetuksen mukaisia tiukempia velvollisuuksia ja joita ovat muun muassa Amazon, Apple, Booking.com, Google, LinkedIn, Meta, Microsoft, Pinterest, Snap, TikTok, X (aiemmin Twitter), Wikimedia Foundation ja Zalando, sekä useat muut unionin markkinoiden toimijat.

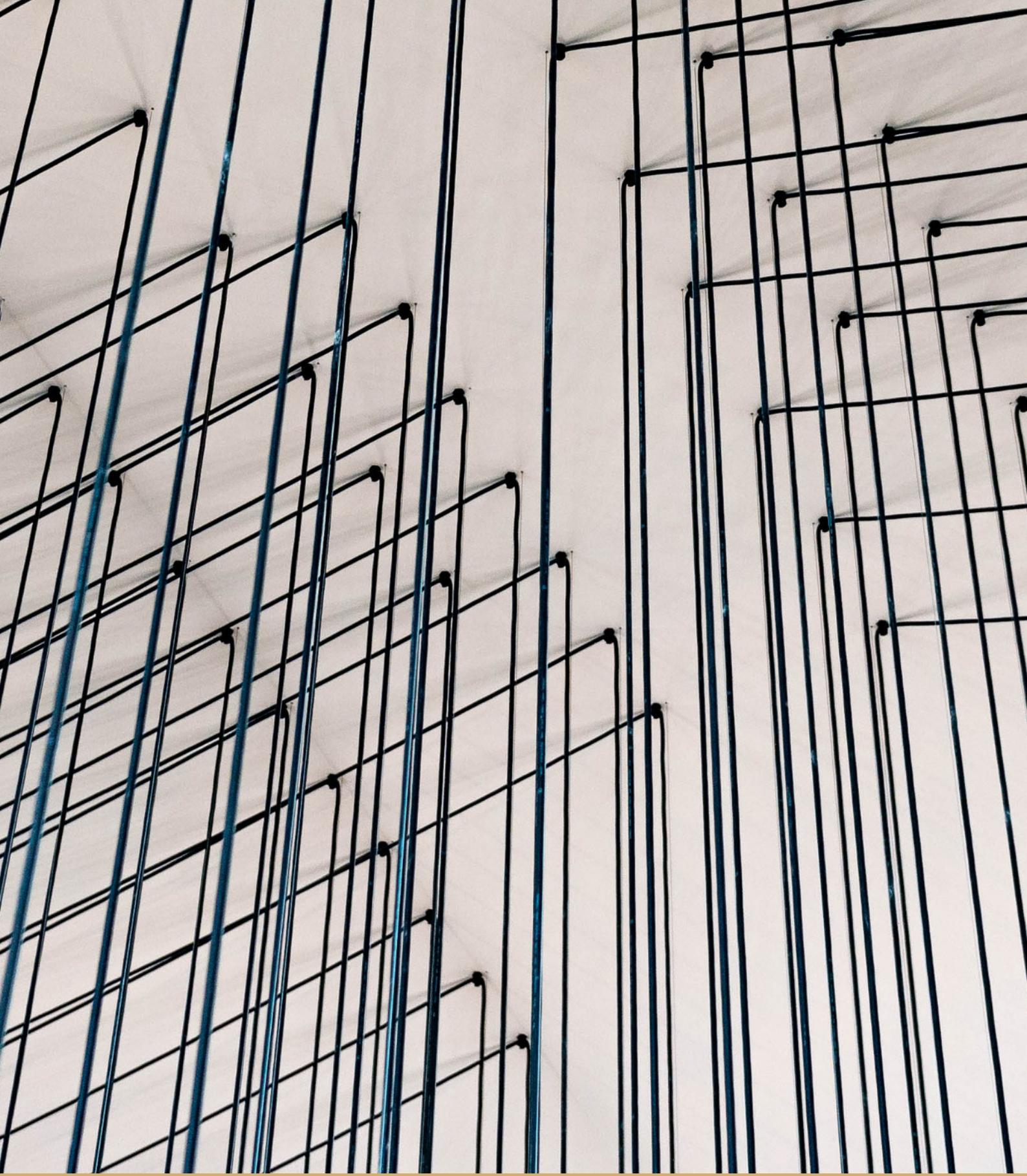
Mainittujen asetusten soveltamisen perusteella on jo määrätty merkittäviä seuraamusmaksuja. Ensimmäinen digipalvelusäädöksen perusteella määrätty sakko määrättiin 5.12.2025 alustan X maksettavaksi. Sakon määrä on 120 miljoonaa euroa, ja se määrättiin useiden asetuksessa säädettyjen velvollisuuksien noudattamatta jättämisen perusteella.

Digipalvelusäädöksen keskeinen sanasto

Digipalvelusäädös on EU:n säädös, jossa määritetään digitaalisiin palveluihin sovellettavia oikeussääntöjä, joilla pyritään takaamaan turvallisempi, avoimempi ja oikeudenmukaisempi verkkoympäristö. Seuraavaksi esitetään yksinkertaiset selitykset säädöksen keskeisistä käsitteistä:

- **Verkkoalusta:** digitaalinen palvelu, jonka avulla käyttäjät voivat julkaista sisältöjä, jakaa sisältöjä tai tutustua niihin (sosiaalisen verkostoitumisen alustat, markkinapaikat, videoalustat jne.).
- **Erittäin suuri verkkoalusta (very large online platform, VLOP):** Alusta, jolla on yli 45 miljoonaa aktiivista käyttäjää EU:n alueella. Tällaisiin verkkoalustoihin sovelletaan tiukempia velvollisuuksia, koska niillä on merkittävä yhteiskunnallinen vaikutus.
- **Laiton sisältö:** sisältö, joka on sovellettavan unionin oikeuden tai kansallisen oikeuden vastaista (esimerkiksi vihapuhe, laittomat tuotteet, tekijänoikeusloukkaukset).
- **Sisällön moderointi:** kaikki alustojen toteuttamat toimenpiteet, joilla ne pyrkivät havaitsemaan, arvioimaan ja tarvittaessa poistamaan ongelmallisia sisältöjä tai rajoittamaan pääsyä niihin.
- **Algoritmien avoimuus:** tietyillä alustoilla oleva velvollisuus selittää ymmärrettävällä tavalla, miten niiden sisältöjen suosittelujärjestelmät toimivat.

Näiden käsitteiden avulla digipalvelusäädöksessä pyritään suojaamaan käyttäjiä paremmin, lisäämään suurten alustojen vastuullista toimintaa ja vahvistamaan luottamusta unionin alueen digitaaliseen ympäristöön.

↘ Katsaus vuoden merkittävimpiin tuomioihin

Vapaa liikkuminen

Euroopan unioni takaa kansalaisilleen mahdollisuuden liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella. Jotta tätä vapautta voidaan tosiasiallisesti käyttää, jäsenvaltioiden on tunnustettava toisessa jäsenvaltiossa laillisesti vahvistetut henkilökohtaiset ja perhetilanteet, joiden osalta on otettava huomioon unionin oikeudessa suojatut perusoikeudet – etenkin oikeus yksityis- ja perhe-elämään sekä syrjintäkiellon periaate.

↘ Kaksi Puolan kansalaista, jotka solmivat avioliittonsa Saksassa, pyysivät avioliittotodistuksensa transkribointia Puolan väestörekisteriin, jotta heidän avioliittonsa tunnustettaisiin Puolassa. Toimivaltaiset viranomaiset kieltäytyivät transkriboimasta todistusta sillä perusteella, etteivät kaksi samaa sukupuolta olevaa henkilöä voi Puolan oikeuden mukaan avioitua keskenään. Kansallisen tuomioistuimen esitettyä tästä ennakkoratkaisukysymyksen unionin tuomioistuin katsoi, että se, että viranomaiset kieltäytyvät tunnustamasta kahden unionin kansalaisen välistä avioliittoa, jonka nämä ovat laillisesti solmineet toisessa jäsenvaltiossa, jossa he ovat käyttäneet liikkumis- ja oleskeluvapauttaan, on ristiriidassa unionin oikeuden kanssa, koska sillä puututaan kyseiseen vapauteen ja loukataan yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamista koskevaa oikeutta. Jäsenvaltioilla on siis unionin oikeudessa myönnettyjen oikeuksien käyttämisen mahdollistamiseksi velvollisuus tunnustaa toisessa jäsenvaltiossa laillisesti vahvistettu aviosääty. Unionin tuomioistuin korosti kuitenkin, ettei tähän velvollisuuteen sisälly velvollisuutta säätää samaa sukupuolta olevien henkilöiden välisestä avioliitosta kansallisessa oikeudessa. Jäsenvaltioilla on lisäksi harkintavaltaa, kun ne päättävät siitä, miten tällainen avioliitto tunnustetaan. Kun jäsenvaltio kuitenkin päättää säätää yhdestä ainoasta tavasta tunnustaa toisessa jäsenvaltiossa solmitut avioliitot, kuten avioliittotodistuksen transkriboinnista väestörekisteriin, kyseisen jäsenvaltion on sovellettava kyseistä tapaa syrjimättömästi sekä samaa sukupuolta olevien henkilöiden välisiin avioliittoihin että eri sukupuolta olevien henkilöiden välisiin avioliittoihin.

 Tuomio 25.11.2025, Wojewoda Mazowiecki ([C-713/23](#))

Yhdenvertainen kohtelu ja syrjintäkielto

Euroopan unionilla on yhteinen oikeussäännöstö, jolla pyritään takaamaan yhdenvertainen kohtelu ja torjumaan syrjintää. Säännösten peruspilarit ovat direktiivi 2000/43/EY ja direktiivi 2000/78/EY: ensin mainitussa direktiivissä kielletään rotuun tai etniseen alkuperään perustuva syrjintä ja jälkimmäisessä säädetään yhdenvertaisuudesta työssä ja ammatissa. Säädöksissä kielletään kaikenlainen välitön ja välillinen syrjintä, jollei voida soveltaa tiettyjä oikeutusperusteita, ja näin ollen niissä asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus varmistaa tehokas ja yhdenmukainen suojelu koko unionin alueella.

✎ Ratatyöntekijä pyysi useita kertoja työnantajaansa siirtämään hänet työtehtävään, jossa on kiinteät työajat. Työntekijän pyyntö perustui hänen tarpeeseensa huolehtia vaikeavammaisesta pojastaan, joka on täysin toimintakyvytön. Työnantaja myönsi työntekijälle tiettyjä väliaikaisia mukautuksia. Työnantaja ei kuitenkaan suostunut tekemään mukautuksista pysyviä. Ratatyöntekijä riitautti tämän kieltäytymisen ja asia saatettiin lopulta Italian ylimmän yleisen tuomioistuimen käsiteltäväksi. Kyseinen tuomioistuin esitti unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyynnön, koska se oli epävarma siitä, miten välillisen syrjinnän vastaista suojaa koskevaa unionin oikeutta on tulkittava tilanteessa, jossa työntekijä huolehtii vaikeavammaisesta ja alaikäisestä lapsestaan olematta itse vammainen. Vastauksessaan unionin tuomioistuin vahvisti, että vammaisuuteen perustuvan välillisen syrjinnän kieltoa, josta säädetään yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevassa puitedirektiivissä, sovelletaan myös työntekijään, jota on syrjitty välillisesti siksi, että hän huolehtii vammaisesta lapsestaan.

Tuomio 11.9.2025, Bervidi ([C-38/24](#))

✎ Tanskan julkisesta asunnontuotannosta annetun lain tarkoituksena on vähentää julkisten perheasuntojen prosenttiosuutta ”muutosalueilla”. Kyseisiä asuinalueita kuvataan muun muassa siten, että niillä ”muista kuin länsimaista tulleiden maahanmuuttajien ja heidän jälkeläistensä” osuus on ollut yli 50 prosenttia viimeisen viiden vuoden aikana. Kyseisen lain vuoksi osa julkisten perheasuntojen vuokrasopimuksista kahdella asuinalueella, jotka sijaitsevat Slagelsen ja Kööpenhaminan kunnissa, irtisanottiin tai aiottiin irtisanoa lähiaikoina. Tanskan tuomioistuin, jossa kyseiset irtisanomiset riitautettiin, tiedusteli, merkitseekö kyseinen säännöstö välitöntä tai välillistä syrjintää etnisen alkuperän perusteella. Tuomiossaan unionin tuomioistuin täsmensi, millaisia tilanteita voidaan pitää syrjintänä etnisen alkuperän perusteella. Unionin tuomioistuin korosti, että etnisellä alkuperällä on useita osatekijöitä. Etniseen ryhmään kuulumisen toteamiseksi ei riitä, että tarkastellaan erikseen jotakin yhtä kriteeriä, kuten kansalaisuutta tai syntymämaata. Mahdollisen välittömän syrjinnän tutkimisen yhteydessä kansallisen tuomioistuimen on selvitettävä, perustuuko maahan muuttaneiden ja heidän jälkeläistensä osuuteen perustuva kriteeri todellakin ns. muutosalueiden asukkaiden enemmistön etniseen alkuperään, ja seuraako tästä, että heitä kohdellaan epäsuotuisammin, mikä ilmeni esimerkiksi suurempana vaarana siitä, että heidän vuokrasopimuksensa irtisanoaan enneaikaisesti. Jos kansallinen tuomioistuin toteaa, että kyse on välillisestä syrjinnästä, sen on selvitettävä, onko syrjintä kuitenkin oikeutettua. Tässä yhteydessä kyseisen tuomioistuimen on muun muassa varmistuttava siitä, että kyseisellä lailla pyritään yleisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseen oikeasuhteisella tavalla ja että se on etenkin oman kodin kunnioittamista koskevan perusoikeuden mukainen.

Tuomio 18.12.2025, Slagelse Almennyttige Boligselskab, Afdeling Schackenborgvaenge ([C-417/23](#))

Oikeusvaltioperiaate

Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ja Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa viitataan nimenomaisesti oikeusvaltioon, joka SEU 2 artiklan mukaan on yksi jäsenvaltioiden yhteisistä arvoista. Tuomioistuinten riippumattomuus ja puolueettomuus ovat oikeusvaltioperiaatteen olennaisia osatekijöitä.

↘ Puolan perustuslakituomioistuin oli todennut kahdessa tuomiossaan tietyt perussopimusmääräykset, sellaisina kuin unionin tuomioistuin niitä on tulkinnut, kansallisen perustuslain vastaisiksi ja todennut avoimesti katsovansa, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännössä, joka koskee tehokasta oikeussuojaa tuomioistuimessa, ylitetään unionin tuomioistuimen toimivalta (*ultra vires*). Komissio katsoi, että kyseisillä tuomioilla loukattiin useampia unionin oikeuden peruseriaatteita, mukaan lukien ensisijaisuuseriaate, joten se nosti unionin tuomioistuimessa jäsenyysveloitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen Puolaa vastaan. Unionin tuomioistuin hyväksyi kanteen ja totesi, ettei Puola ollut noudattanut jäsenyysveloitteitaan, koska sen perustuslakituomioistuin oli loukannut tehokasta oikeussuojaa tuomioistuimessa koskevaa periaatetta ja sivuuttanut sen, että unionin oikeudelle on annettava etusija, sitä on tulkittava itsenäisesti, sille on annettava tehokas vaikutus ja sitä on sovellettava yhtenäisesti, minkä lisäksi tuomioistuin oli sivuuttanut unionin tuomioistuimen ratkaisujen sitovan vaikutuksen. Unionin tuomioistuin hyväksyi komission kanteen myös siltä osin kuin se koski sellaisia vakavia sääntöjenvastaisuuksia Puolan perustuslakituomioistuimen kolmen tuomarin ja presidentin nimittämisessä, joiden vuoksi kyseistä perustuslakituomioistuinta ei voida pitää unionin oikeudessa tarkoitettuna riippumattomana ja puolueettomana, etukäteen lailla perustettuna tuomioistuimena.

⚖️ Tuomio 18.12.2025, komissio v. Puola (Unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön *ultra vires* -valvonta – Unionin oikeuden ensisijaisuus) ([C-448/23](#))

↘ Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti, että Puolan on maksettava yhteensä noin 320,2 miljoonaa euroa niiden päiväkohtaisten sakkojen perusteella, joista unionin tuomioistuin määräsi, kun Puola ei suostunut keskeyttämään tiettyjen unionin oikeuden vastaisten uudistusten, jotka se oli toteuttanut oikeuslaitoksessaan vuonna 2019, soveltamista. Unionin tuomioistuin oli määrännyt yhden miljoonan euron suuruisesta päiväkohtaisesta sakosta, joka alkoi kertyä marraskuussa 2021, ja sittemmin alentanut sakon määrän 500 000 euroon päivää kohden huhtikuussa 2023 sen jälkeen, kun Puolassa hyväksyttiin laki, joka oli osin unionin tuomioistuimen ratkaisun mukainen. Koska Puola ei maksanut kertyneitä sakkoja, komissio peri sakot kuittaamalla ne sellaisista unionin rahastoista maksettavista määristä, jotka lähtökohtaisesti olisi tullut maksaa Puolaan. Näin ollen Puola riitautti kuusi kuittauspäätöstä, jotka koskivat ajanjaksoa 15.7.2022–4.6.2023, ja väitti, että sakon määrää olisi tullut alentaa nopeammin lainsäädäntöön tehtyjen muutosten perusteella. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi nämä argumentit kokonaisuudessaan, katsoi, ettei sakkoa voitu poistaa Puolan perustuslakituomioistuimen oikeuskäytännön tai kesäkuussa 2022 annetun lain perusteella, ja muistutti siitä, että unionin tuomioistuimen huhtikuussa 2023 ilmoittamalla sakon määrän alentamisella oli ainoastaan tulevaisuuteen suuntautuvia vaikutuksia. Ajanjaksolla, jona Puola ei täysin noudattanut unionin tuomioistuimen tuomiota ja jona miljoonan euron suuruisen päiväkohtainen sakko oli edelleen voimassa, komissiolla oli velvollisuus periä Puolalta koko sakon määrä.

⚖️ Tuomio 5.2.2025, Puola v. komissio ([T-830/22 ja T-156/23, T-1033/23](#))

Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka

Rajoittavat toimenpiteet eli pakotteet ovat keskeinen Euroopan unionin yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) toteuttamisväline. Niitä käytetään osana yhdenmukaista ja kattavaa toimintaa, johon kuuluu etenkin poliittinen vuoropuhelu. Unioni käyttää pakotteita muun muassa unionin arvojen, olennaisten intressien ja turvallisuuden suojelemiseksi sekä konfliktien ehkäisemiseksi ja kansainvälisen turvallisuuden vahvistamiseksi. Pakotteilla pyritään saamaan aikaan muutos niiden kohteena olevien henkilöiden tai yhteisöjen politiikassa tai käyttäytymisessä ja siten edistämään YUTP:n tavoitteita.

✎ Venäjän Ukrainaan vuonna 2022 kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen jälkeen Euroopan unioni hyväksyi useita rajoittavia toimenpiteitä. Euroopan unionin neuvosto laajensi vuonna 2023 kriteerejä, joiden perusteella kyseisiä toimenpiteitä voidaan kohdistaa henkilöihin tai yhteisöihin. Niinpä se otti käyttöön uuden kriteerin, jonka perusteella voidaan jäädyttää sellaisten Venäjän tietotekniikka-alalla toimivien yhteisöjen varoja ja taloudellisia resursseja, joille on myönnetty Venäjän federaation turvallisuuspalvelun (FSB) lupa-, sertifiointi- ja valtiosalaisuuksien suojaamiskeskuksen myöntämä lupa tai Venäjän teollisuus- ja kauppaministeriön myöntämä aseita ja puolustustarvikkeita koskeva lupa. Kyberturvallisuusosalalla toimivalla venäläisellä yhtiöllä Positive Group PAO on tällainen lupa tytäryhtiönsä kautta, ja sen nimi merkittiin pakotteiden kohteina olevien yhteisöjen luetteloon. Yhtiö vaati luettelomerkinnän poistamista, mutta unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi yhtiön kanteen. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että käytetty kriteeri on selkeä, oikeudellisesti ennalta-arvattava ja oikeassa suhteessa toimenpiteiden tavoitteeseen nähden, jona on painostaa Venäjän johtoa ja rajoittaa Venäjän kykyä toteuttaa sotatoimia, mukaan lukien tietotekniikan alalla. Neuvosto saattoi virhettä tekemättä katsoa, että rajoittavia toimenpiteitä tuli soveltaa yhtiöön, koska se oli riippuvainen FSB:n myöntämästä luvasta, vaikka lupa olikin myönnetty sen tytäryhtiölle.

 Tuomio 10.9.2025, Positive Group v. neuvosto ([T-573/23](#))

✎ Unionin yleinen tuomioistuin pysytti pakotteet, joista oli määrätty MegaFonin osalta, joka on yksi tärkeimmistä matkapuhelinoperaattoreista Venäjällä. Neuvosto merkitsi yhtiön nimen rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien yhteisöjen luetteloon vuonna 2023, koska sen mukaan yhtiö tukee suoraan Venäjän sotatoimia tarjoamalla palveluja, joita armeija voi käyttää, muun muassa televiestinnän alalla. MegaFon vaati kumoamaan kyseiset päätökset ja väitti, ettei niitä ollut perusteltu riittävästi, että sen puolustautumisoikeuksia oli loukattu ja että päätöksillä puututtiin suhteettomasti sen elinkeinovapauteen. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kyseiset argumentit ja katsoi, että neuvosto oli esittänyt riittävän täsmälliset syyt kyseisten pakotteiden käyttöön ottamiselle eikä neuvostolla ollut velvollisuutta kuulla yritystä etukäteen, jotta pakotteilla säilyisi niiden tehokkuuden edellyttämä yllättävä vaikutus. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi myös, että vaikka toimenpiteet vaikuttavat MegaFonin toimintaan ja maineeseen, ne ovat oikeasuhteisia ja välttämättömiä sen yleisen edun kannalta, jona on rajoittaa Venäjän sotilaallista toimintakykyä Ukrainan sodassa.

 Tuomio 15.1.2025, MegaFon v. neuvosto ([T-193/23](#))

CVRIA

Maahanmuutto ja turvapaikat

Euroopan unionilla on koko joukko sääntöjä, joiden tarkoituksena on tehokkaan, humanitaarisen ja turvallisen unionin maahanmuuttopolitiikan harjoittaminen. Unionin yhteisissä turvapaikkasäännöissä määritetään vähimmäisvaatimukset, joita sovelletaan kaikkien turvapaikanhakijoiden kohteluun ja heidän hakemustensa käsittelyyn koko unionin alueella.

✎ Kolmannen maan kansalaisen kansainvälistä suojelua koskeva hakemus voidaan hylätä nopeutetussa rajamenettelyssä, jos jäsenvaltio on määrittänyt hänen alkuperämaansa turvalliseksi. Unionin tuomioistuin totesi, että tällainen määrittäminen voidaan tehdä lainsäädäntötoimella, kunhan kyseisen toimen osalta voidaan harjoittaa tehokasta laillisuusvalvontaa tuomioistuimessa. Hakijan ja kansallisen tuomioistuimen on voitava tutustua määrittämisen perustana käytettyihin tietolähteisiin. Jäsenvaltio ei kuitenkaan voi ottaa maata turvallisten alkuperämaiden luetteloon, jos maa ei tarjoa riittävää suojelua koko väestölleen.

 Tuomio 1.8.2025, Alace ja Canpelli (yhdistetyt asiat [C-758/24](#) ja [C-759/24](#))

✎ Kaksi Irlannista turvapaikkaa hakenutta henkilöä oli joutunut elämään epäinhimillisissä olosuhteissa Irlannin valtion vedottua vastaanottokeskustensa täyttymiseen, kun se kieltäytyi tarjoamasta heille majoitusta. Unionin tuomioistuin katsoi, että tällaista kieltäytymistä on pidettävä vakavana unionin oikeuden rikkomisena myös tilanteessa, jossa kansainvälistä suojelua hakevia henkilöitä saapuu maahan laajamittaisesti ja ennalta-arvaamattomasti, ja tämän rikkomisen perusteella voi syntyä valtion vahingonkorvausvastuu. Unionin tuomioistuin muistutti siitä, että jäsenvaltioilla on vastaanottodirektiivin nojalla velvollisuus taata kansainvälistä suojelua hakeville henkilöille kohtuullisen elintason vastaanotto-olosuhteet joko majoituksen, rahallisten etuuksien, maksukuponkien tai kaikkien näiden tukimuotojen yhdistelmän muodossa, jotta he voivat elää inhimillisissä olosuhteissa.

 Tuomio 1.8.2025, The Minister for Children, Equality, Disability, Integration and Youth ym. ([C-97/24](#))

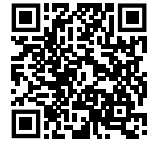
✎ Irakista kotoisin oleva mies haki turvapaikkaa Kreikasta ja vetosi todelliseen hengenvaaraan. Hänen hakemuksensa hylättiin, minkä jälkeen hänen muutoksenhakunsa hylättiin ”selvästi perusteettomana” yksinomaan siksi, ettei hän saapunut henkilökohtaisesti toimivaltaiseen muutoksenhakulautakuntaan. Kreikan lainsäädännössä nimittäin säädettiin automaattisesti sovelletusta olettamasta siitä, että tällaisessa tilanteessa oli kyse väärinkäytösluonteisesta valituksesta. Unionin tuomioistuin katsoi, että säännöllä rikottiin unionin oikeutta: henkilökohtainen paikalle saapuminen edellytyksenä valituksen tutkimiselle on suhteeton vaatimus, koska sillä pyritään ainoastaan toteamaan asianomaisen henkilön olemisen maassa eikä kuulemaan häntä tosiasiallisesti. Kreikan olisi pitänyt tarjota muita, vähemmän pakottavia ratkaisuja, kuten asianajajan käyttämistä edustajana, saapumista paikallisviranomaiseen tai pelkkää maassa olemisen osoittamista, jotta hakijoille olisi taattu todellinen mahdollisuus hakea muutosta tehokkaasti.

 Tuomio 3.7.2025, Al Nasiria ([C-610/23](#))

Kuluttajansuoja

Unionin tuomioistuin: EU:n kuluttajien oikeuksien turvaaja

 [Ks. video](#)

Unionin kuluttajapolitiikan tavoitteena on suojella kuluttajien terveyttä, turvallisuutta ja taloudellisia ja oikeudellisia etuja riippumatta siitä, missä päin unionia he asuvat, matkustavat tai tekevät ostoksia.

↘ Saksalainen yritys myi sahrami- ja melonimehupohjaista ravintolisää ja väitti, että tuote kohottaa mielialaa ja vähentää stressiä ja väsymystä. Eräs yhdistys riitautti tämän mainostamistavan tuomioistuimissa ja väitti, että kyse oli unionin oikeuden vastaisista terveysväitteistä. Unionin tuomioistuin katsoi, että niin kauan kuin komissio edelleenkin tutkii tieteellisesti kyseisiä kasvipärisiä aineita koskevia terveysväitteitä eikä komissio ole merkinnyt kyseisiä aineita virallisiin luetteloihin, tällaisia väitteitä ei voida käyttää mainoksissa, ellei niihin sovelleta siirtymäjärjestelmää, mistä ei nyt ole kyse.

 Tuomio 30.4.2025, Novel Nutriology ([C-386/23](#))

↘ Alkoholitonta juomaa ei voida markkinoida nimellä ”alkoholiton gin”. Saksalainen yhdistys, joka pyrkii torjumaan sopimatonta kilpailua, nosti Saksan tuomioistuimessa kanteen yritystä PB Vi Goods vastaan ja vaati, että yritystä kielletään myymästä alkoholitonta juomaa nimellä ”Virgin Gin Alkoholifrei” (alkoholiton Virgin Gin). Unionin tuomioistuin muistutti siitä, että unionin oikeudessa virallinen nimi ”gin” on varattu tislattulle alkoholijuomalle, joka valmistetaan maustamalla maatalousperäistä etyylialkoholia katajanmarjoilla ja jonka alkoholipitoisuus on vähintään 37,5 tilavuusprosenttia. Unionin tuomioistuin totesi, että sanan ”alkoholiton” lisääminen ei vaikuta kyseiseen määritelmään eikä kyseistä kieltoa voida jättää soveltamatta kyseisen maininnan perusteella. Unionin tuomioistuin katsoi myös, ettei tällä rajoituksella loukata perusoikeuskirjassa taattua elinkeinonvapautta, koska rajoituksella ei estetä tuotteen kaupan pitämistä sinänsä vaan yksinomaan tietyille tuotteille varatun nimen käyttö. Kyseinen kielto on oikeasuhteinen, koska sillä pyritään suojaamaan kuluttajia sekaannukselta ja unionin oikeudessa tarkoitetun ginin tuottajia vilpilliseltä kilpailulta.

 Tuomio 13.11.2025, PB Vi Goods ([C-563/24](#))

↘ Ranskalaisella kuluttajalla oli kultaan pohjautuva talletustili Veracashissa. Hän havaitsi, että tililtä tehtiin päivittäin nostoja maksukortilla, ja hän väitti, ettei hän ollut koskaan saanut kyseistä maksukorttia. Hän ilmoitti maksutapahtumista Veracashille lähes kaksi kuukautta ensimmäisen noston jälkeen, mutta lakisääteisen 13 kuukauden määräajan kuluessa. Unionin tuomioistuin katsoi, että maksukortin käyttäjä voi menettää oikeutensa palautukseen, jos hän ei ilmoita oikeudettomasta maksutapahtumasta ”ilman aiheetonta viivytystä”. Jos kyse on kuitenkin kadonneesta, varastetusta tai väärin käytetystä kortista, kuluttaja menettää oikeutensa palautukseen ainoastaan, jos kuluttaja menetteli tarkoituksellisesti tai törkeän huolimattomasti, ja palautusoikeuden menettäminen koskee ainoastaan niitä maksutapahtumia, joista hän ei ilmoittanut ilman aiheetonta viivytystä.

 Tuomio 1.8.2025, Veracash ([C-665/23](#))

✎ Kaksi puolalaista matkustajaa varasivat all inclusive -majoituksen viiden tähden hotellissa Albaniassa, mutta saapumispäivää seuraavasta päivästä alkaen heidän lomalleen aiheutui erittäin huomattavia häiriöitä paikallisviranomaisten määräämien isojen purkutöiden vuoksi. He heräsivät useiden päivien ajan jatkuvaan rakennustöistä aiheutuneeseen meluun, ja hotellin uima-altaat, merenrantapromenadi ja reitti rannalle purettiin. Myös ravintolapalveluista nauttimisen olosuhteet heikkenivät, sillä hotellissa muodostui jonoja, hotellivieraille tarjottiin rajallisia määriä ruokaa eikä tiettyjä palveluja tarjottu, minkä lisäksi matkan lopussa aloitettiin uusi rakennustyö. Lomamatkustajat katsoivat, että heille oli aiheutunut aineellista vahinkoa ja henkistä kärsimystä, ja nostivat kanteen Puolan tuomioistuimessa, jossa he vaativat koko maksamansa hinnan palauttamista ja vahingonkorvausta. Asia saatettiin unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, joka katsoi, että matkustajalla on oikeus koko hinnan palauttamiseen siinä tapauksessa, ettei palveluja suoritettu tai ne suoritettiin virheellisesti, mutta myös siinä tapauksessa, että vaikka osa palveluista suoritettiin, niiden suorittamista on pidettävä niin vakavasti virheellisenä, että matkapaketti menettää tarkoituksensa eikä matkustajalla objektiivisesti tarkasteltuna ole enää intressiä siihen. Unionin tuomioistuin totesi, että kansallisen tuomioistuimen on arvioitava tätä seikkaa ja että direktiivin tarkoituksena on palauttaa sopimuksen tasapaino eikä mahdollistaa seuraamuksista määrääminen. Unionin tuomioistuin muistutti kuitenkin siitä, ettei matkanjärjestäjää voida vapauttaa vastuustaan, jos rakennustyöt eivät olleet matkanjärjestäjän näkökulmasta ennalta-arvaamattomia ja väistämättömiä, vaikka niistä olisikin päättänyt viranomainen.

 Tuomio 23.10.2025, Tuleka ([C-469/24](#))

✎ Melamiinia tuottavat tai käyttävät eurooppalaiset ja amerikkalaiset yritykset riitauttivat unionin yleisessä tuomioistuimessa Euroopan kemikaaliviraston (ECHA) päätöksen luokitella melamiini ”erityistä huolta aiheuttavaksi aineeksi” aineeseen liittyvien vakavien terveys- ja ympäristöriskien vuoksi. Yritykset väittivät, että luokittelu perustui virheelliseen tieteelliseen analyysiin eikä niitä kuultu riittävästi menettelyn aikana. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi niiden argumentit ja pysytti ECHA:n päätöksen. Se totesi, että aine voidaan todeta vaaralliseksi, vaikka sen ominaisuudet eivät aiheuta yksinään vaan ainoastaan yhdistettyinä vakavia vaikutuksia. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi myös, ettei unionin REACH-asetuksessa säädettyyn menettelyyn (jonka tarkoituksena on suojella ihmisten terveyttä ja ympäristöä kemikaaleihin liittyviltä vaaroilta) kuulu takeena muita erityisiä oikeuksia kuin mahdollisuus esittää huomautuksia.

 Tuomio 9.7.2025, Fritz Egger ym. v. ECHA (Melamiini) ja tuomio 9.7.2025, LAT Nitrogen Piesteritz ja Cornerstone v. ECHA ([T-163/23](#), [T-167/23](#))

Immateriaalioikeudet

Immateriaalioikeudet unionin yleisessä tuomioistuimessa

 [Ks. video](#)

Tekijän- ja teollisoikeuksien (tavaramerkkioikeus, mallisuojaalainsäädäntö) suoja koskevalla Euroopan unionin lainsäädännöllä parannetaan yritysten kilpailukykyä luomalla niille luovuutta ja innovointia tukeva toimintaympäristö.

↘ Nero Lifestyle -niminen italialainen yhtiö jätti vuonna 2019 Euroopan unionin teollisoikeuksien virastolle (EUIPO) hakemuksen sanamerkin NERO CHAMPAGNE rekisteröimiseksi. Comité interprofessionnel du vin de Champagne ja Institut national de l'origine et de la qualité vastustivat sanamerkin rekisteröimistä. Ne väittivät, että sanamerkillä olisi voitu saada väärin hyötyä suojatun alkuperänimityksen "Champagne" kattamien tuotteiden maineesta, sillä kyseisellä alkuperänimityksellä annettu suoja merkitsee maantieteelliseen alkuperään perustuvaa laatutakuuta. EUIPO hylkäsi väitteen osittain ja edellä mainitut ammattijärjestöt nostivat kanteen unionin yleisessä tuomioistuimessa. Unionin yleinen tuomioistuin kumosi tuomiollaan EUIPO:n päätöksen ja hyväksyi väitteen. Niinpä sanamerkin NERO CHAMPAGNE rekisteröintihakemus hylättiin.

 Tuomio 25.6.2025, Comité interprofessionnel du vin de Champagne ja INAO v. EUIPO – Nero Lifestyle (NERO CHAMPAGNE) ([T-239/23](#))

↘ Rubikin kuutio ei voi saada suoja EU-tavaramerkkinä: Unionin yleinen tuomioistuin pysytti kuuluisaa kolmiulotteista pulmapeliä varten rekisteröityjen tavaramerkkien mitättömyyden. EUIPO oli katsonut, että kuutiomuoto, kuution ruudukkorakenne ja kuution sivujen erottelu olivat kuution toiminnan kannalta välttämättömiä teknisiä elementtejä, joten niille ei voida antaa tavaramerkkioikeudellista suojaa. Kyseisten tavaramerkkien haltija Spin Master väitti, etteivät tietyt merkkien osat, erityisesti värit, olleet teknisiä. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi nämä argumentit ja totesi, että värit ovat vain toissijainen yksityiskohta, jonka avulla puolet voidaan erottaa toisistaan, ja että tuotteen muodon olennaiset osat – ruudut, ruudukkorakenne ja kuution sivujen erottelu – vastaavat tekniseen tarpeeseen: kuution osia on voitava kääntää ja pulman osat on kyettävä tunnistamaan. Kun kaikki kuution olennaiset ominaisuudet liittyvät kuution toimintaan, niille ei voida antaa tavaramerkkisuoja, joten EUIPO:n päätökset oli pysyttävä.

 Tuomio 9.7.2025, Spin Master Toys UK v. EUIPO – Verdes Innovations (Sellaisen kuution muoto, jonka tahkoissa on ruudukkorakenne) ([T-1170/23–T-1173/23](#))

Unionin yleinen tuomioistuin kumosi EUIPO:n päätökset, joilla Ferrarin oikeudet sanamerkkiin TESTAROSSA autoja, varaosia, lisävarusteita ja pienoismalleja varten oli julistettu menetetyiksi siksi, että EUIPO katsoi, ettei tavaramerkkiä ollut tosiasiallisesti käytetty vuosina 2010–2015. Tuomioistuin totesi, että vaikka Testarossa-mallia ei ole valmistettu vuoden 1996 jälkeen, valtuutetut jälleenmyyjät tai jakelijat olivat myyneet kyseisiä autoja käytettyinä kyseisellä ajanjaksolla, ja että kyseistä merkin käyttöä, yhdistettynä Ferrarin todistuspalveluun, oli pidettävä autonvalmistajan implisiittiseen suostumukseen perustuvana tosiasiallisena käyttönä. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi samoin varaosien ja lisävarusteiden osalta, sillä niiden alkuperä vahvistettiin osana Ferrarin todistuspalvelua. Pienoismallien osalta unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että kolmannet olivat käyttäneet merkkiä maininnalla ”Ferrarin virallinen lisenssituote”, millä taattiin lelujen kaupallinen alkuperä ja mikä osoitti, että merkkiä käytettiin tosiasiallisesti Ferrarin implisiittisellä suostumuksella. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että Ferrari oli jatkanut sanamerkin TESSAROSA käyttämistä kaikkien kyseessä olleiden tavaroiden osalta.

 Tuomio 2.7.2025, Ferrari v. EUIPO – Hesse (TESTAROSSA) ([T-1103/23](#) ja [T-1104/23](#))

Kilpailu

Euroopan unioni huolehtii siitä, että vapaata kilpailua suojaavia sääntöjä noudatetaan. Menettelytavat, joiden tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua sisämarkkinoilla tai joista seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy sisämarkkinoilla, ovat kiellettyjä, ja niistä voidaan määrätä sakkoja. Se, että jokaisella on oikeus vaatia kilpailunvastaisella käyttäytymisellä aiheutetun vahingon korvaamista, vahvistaa unionin kilpailusääntöjen käytännön tehokkuutta ja tekee vapaan kilpailun vastaisista menettelytavoista vähemmän houkuttelevia.

↘ Apple veloittaa provision kolmansien osapuolten sovellusten myyntihinnasta App Storessaan. Kaksi hollantilaista säätiötä, jotka ajavat Apple-laitteiden useiden yksilöimättömien mutta yksilöitävissä olevien käyttäjien yhteisiä etuja, väittivät, että provisiot ovat kohtuuttoman suuria ja että käyttäjille aiheutuu niistä vahinkoa. Säätiöt riitauttivat Applen kilpailunvastaiseksi väittämänsä käyttäytymisen Alankomaiden tuomioistuimissa. Apple kuitenkin kiisti Alankomaiden tuomioistuinten toimivallan sillä perusteella, ettei väitetty vahinko sattunut Alankomaissa eikä erityisesti Amsterdamissa. Unionin tuomioistuimelle esitettiin tästä ennakkoratkaisukysymys, ja se totesi, että kyseinen App Store on suunniteltu erityisesti Alankomaiden markkinoille. Kyseisellä virtuaalisella alueella tehtyjen ostojen yhteydessä aiheutunut väitetty vahinko voi näin ollen ilmetä kyseisellä alueella riippumatta siitä, missä asianomaiset käyttäjät olivat kyseessä olevan oston ajankohtana. Kansainvälinen ja alueellinen toimivalta on siis Alankomaiden tuomioistuimella.

Tuomio 2.12.2025, Stichting Right to Consumer Justice ja Stichting App Stores Claims ([C-34/24](#))

↘ Italialainen Enel-konserni lanseerasi vuonna 2018 JuicePass-sovelluksen, jonka avulla sähköajoneuvojen kuljettajat voivat paikallistaa ja varata latausasemia. Enel halusi helpottaa sovelluksen käyttöä suoraan autojen tietoviihdejärjestelmän näytön kautta, joten se pyysi Googlea tekemään sovelluksesta yhteentoimivan Android Auton kanssa, joka on Googlen järjestelmä, jonka avulla älylaitteita voidaan käyttää autoa ajettaessa. Google ei kuitenkaan suostunut mukauttamaan alustansa tämän yhteentoimivuuden mahdollistamiseksi, mistä syystä Italian kilpailuviranomainen määräsi sille yli 100 miljoonan euron sakon määräävän markkina-aseman väärinkäytön perusteella. Google riitautti sille määrätyn seuraamuksen ja saattoi asian Italian ylimmän hallintotuomioistuimen käsiteltäväksi, joka päätti esittää ennakkoratkaisukysymyksiä unionin tuomioistuimelle. Unionin tuomioistuin katsoi, että se, että määräävässä markkina-asemassa oleva yritys estää pääsyn kehittämälleen digitaaliselle alustalle siten, ettei se varmista alustan yhteentoimivuutta kolmannen yrityksen kehittämän sovelluksen kanssa, voi merkitä määräävän markkina-aseman väärinkäyttöä, vaikkei kyseinen alusta ole välttämätön kyseisen sovelluksen kaupallista hyödyntämistä varten. Määräävän markkina-aseman väärinkäyttö voidaan nimittäin todeta, kun alusta on kehitetty tarkoituksessa sallia kolmansien yritysten käyttää sitä ja kun alusta voi tehdä sovelluksesta kuluttajien kannalta houkuttelevamman. Yhteentoimivuuden epäminen voi kuitenkin olla oikeutettua siinä tapauksessa, että yhteentoimivuuden mahdollistaminen vaarantaisi alustan turvallisuuden tai eheyden tai että yhteentoimivuus on muista teknisistä syistä mahdotonta toteuttaa. Muussa tapauksessa määräävässä markkina-asemassa olevan yrityksen on kehitettävä malli, joka mahdollistaa yhteentoimivuuden, mallin kehittämisen edellyttämän kohtuullisen ajan kuluessa ja tarvittaessa asianmukaista taloudellista vastiketta vastaan.

Tuomio 25.2.2025, Alphabet ym. ([C-233/23](#))

Belgialainen jalkapalloseura RFC Seraing teki vuonna 2015 maltalaisen yhtiön Doyen Sportsin kanssa sopimuksia, joiden avulla se pystyi rahoittamaan pelaajiaan, minkä vastineena se luovutti osan pelaajien taloudellisista oikeuksista. FIFA katsoi, että kyseiset sopimukset olivat ristiriidassa sen sääntöjen kanssa, joissa kiellettiin taloudellisten oikeuksien kuulumisen kolmansille, ja määräsi seuralle seuraamuksia, jotka urheilun kansainvälinen välitystuomioistuin (CAS) ja sittemmin Sveitsin liittovaltion tuomioistuin pysytti. Näin ollen RFC Seraing riitautti kyseiset FIFA:n säännöt Belgian tuomioistuimissa. Asiassa esitettiin ennakkoratkaisukysymys, jonka perusteella unionin tuomioistuin katsoi, että on unionin oikeuden vastaista estää kansallisia tuomioistuimia tutkimasta sellaisen välitystuomion lainmukaisuutta, joka annetaan kansainvälisen urheiluliiton edellyttämässä välitysmenettelyssä. Unionin tuomioistuin totesi, että CAS:n ratkaisuihin on voitava kohdistaa tehokasta tuomioistuinvalvontaa. Kyseisen tuomioistuinvalvonnan yhteydessä on muun muassa voitava tutkia, että ratkaisut soveltuvat yhteen unionin oikeusjärjestyksen perusteiden kanssa, joihin kuuluvat muun muassa unionin kilpailuoikeudelliset säännöt ja sisämarkkinoiden perusvapaudet, tuomioistuimissa on voitava hakea välitoimia, ja tarvittaessa tuomioistuimen on voitava esittää ennakkoratkaisupyyntö. Kansallisen tuomioistuimen on siis jätettävä soveltamatta kaikkia sellaisia kansallisia säännöksiä tai urheiluliiton antamia sääntöjä, jotka olisivat esteenä tällaiselle tuomioistuinvalvonalle, jotta voidaan taata urheilijoiden ja seurojen oikeussuoja tilanteessa, jossa ratkaisu on ristiriidassa unionin oikeuden kanssa, mukaan lukien kilpailuoikeus tai vapaata liikkumista koskevat oikeudet.

 Tuomio 1.8.2025, Royal Football Club Seraing ([C-600/23](#))

Unionin yleinen tuomioistuin olennaisilta osin pysytti päätöksen, jolla komissio totesi seitsemän suuren investointipankin osallistuneen vuosina 2007–2011 kartelliin eurooppalaisten valtioiden joukkolainojen alalla vaihtamalla arkaluonteisia tietoja ja noudattamalla käytäntöjä, joiden tarkoituksena oli oikeudettoman edun saaminen ensi- ja jälkimarkkinoilla. Komissio oli määrännyt Nomuralle, UBS:lle ja UniCreditille 371 miljoonan euron sakot, mutta Bank of Americalle, Natixisille tai NatWestille ei määrätty seuraamuksia joko vanhentumisen vuoksi tai sakoista vapauttamista koskevin perustein. Portigonille määrättiin 0 euron sakko sen negatiivisen liikevaihdon vuoksi. Kuuden pankin riitautettua komission päätökset unionin yleinen tuomioistuin totesi, että kyse oli yhtenä kokonaisuutena pidettävästä jatketusta kilpailusääntöjen rikkomisesta ja että rahalaitokset olivat vastuussa kaupankäyntiä harjoittaneiden henkilöidensä toimista, mutta se myös alensi hieman Nomuralle määrättyjä sakkoja komission tekemän laskuvirheen vuoksi ja UniCreditille määrättyjä sakkoja siksi, että kilpailunvastaiseen käyttäytymiseen osallistumisen jakso oli arvioitu liian pitkäksi kyseisen pankin osalta. Lopuksi unionin yleinen tuomioistuin vahvisti, että komissiolla oli hyväksyttävä intressi todeta kilpailusääntöjen rikkominen myös Bank of American ja Natixisin osalta, vaikka se ei määrännytäkään niille sakkoja, koska kyseisten pankkien osallistumisen toteaminen auttoi osaltaan hahmottamaan salaisen yhteistyön laajuutta.

 Tuomio 26.3.2025, UBS Group ja UBS v. komissio; tuomio 26.3.2025, Natixis v. komissio; tuomio 26.3.2025, UniCredit ja UniCredit Bank v. komissio; tuomio 26.3.2025, Nomura International ja Nomura Holdings v. komissio; tuomio 26.3.2025, Bank of America ja Bank of America Corporation v. komissio ja tuomio 26.3.2025, Portigon v. komissio (Eurooppalaiset valtion joukkolainat) ([T-441/21](#), [T-449/21](#), [T-453/21](#), [T-455/21](#), [T-456/21](#), [T-462/21](#))

Yhteistyö oikeusasioissa

Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen nimissä toteutetaan toimenpiteitä, joilla edistetään jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä oikeusasioissa. Yhteistyö perustuu tuomioiden ja oikeusviranomaisten päätösten vastavuoroiseen tunnustamiseen, ja sen tavoitteena on jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistaminen, jotta voidaan torjua kansainvälistä rikollisuutta ja taata uhrien, epäiltyjen ja pidätettyjen oikeuksien suojelu unionin alueella.

↘ Entistä ETA-johtajaa, joka oli jo tuomittu terrorismirikosten perusteella 20 vuoden vankeuteen Ranskassa, syytetään Espanjassa samasta iskusta, joka tehtiin vuonna 1997, minkä perusteella hänen tuomionsa yhteenlasketuksi pituudeksi voisi tulla vähintään 50 vuotta ilman lakisääteistä ylärajaa. Espanjan tuomioistuin esitti ennakkoratkaisukysymyksen *ne bis in idem* -periaatteen soveltamisesta ja unionin tuomioistuin muistutti siitä, ettei samaa henkilöä voida syyttää kahta kertaa unionin alueella saman teon perusteella, vaikka tekoa luonnehdittaisiin oikeudellisesti eri tavalla eri valtioissa. On Espanjan tuomioistuimen tehtävä tarkistaa, onko tuomio Ranskassa annettu sellaisten tosiseikkojen perusteella, jotka ovat konkreettisesti identtiset kuin ne tosiseikat, joiden perusteella henkilöä syytetään rikoksesta Espanjassa.

 Tuomio 11.9.2025, MSIG ([C-802/23](#))

Yksityisyyden suoja

Euroopan unionilla on yksityiskohtainen henkilötietojen suojaamista koskeva säännöstö. Henkilötietojen käsittelyn ja säilyttämisen on täytettävä unionin säännöstössä säädetyt lainmukaisuuden edellytykset, niiden on rajoitettava siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä, eikä tietojen käsittelyllä tai säilyttämisellä saa suhteettomasti loukata oikeutta yksityiselämään.

↘ Eräs nainen havaitsi, että romanialaisella verkkosivustolla www.publi24.ro oli julkaistu valheellinen mainos, jonka mukaan hän tarjosi seksipalveluja ja jossa esitettiin – ilman hänen suostumustaan – kuvia hänestä ja mainittiin hänen puhelinnumeronsa. Verkkosivuston ylläpitäjä Russmedia Digital poisti kuvan palvelustaan tunnin kuluessa, mutta ilmoitus oli jo kopioitu muille verkkosivuille. Ensimmäisen asteen tuomioistuin määräsi yhtiön maksamaan naiselle vahingonkorvauksia, mutta tämän jälkeen valitustuomioistuin vapautti yhtiön vastuusta, koska yhtiö toimi ainoastaan säilytyspalvelun tarjoajana, joten nainen vei asian Clujin ylioikeuden käsiteltäväksi, joka tiedusteli unionin tuomioistuimelta, mitä velvollisuuksia verkkomarkkinapaikkaan sovelletaan yleisen tietosuojaa-asetuksen nojalla. Unionin tuomioistuin katsoi, että verkkomarkkinapaikan ylläpitäjä on alustallaan julkaistuihin ilmoituksiin sisältyvien henkilötietojen rekisterinpitäjä ja sen on aina ennen julkaisemista tunnistettava ilmoitukset, joihin sisältyy arkaluonteisia henkilötietoja, tarkistettava rekisteröidyn henkilöllisyys ja nimenomaisesti annettu suostumus ja estettävä julkaisu, jos suostumusta ei ole annettu. Unionin tuomioistuin totesi myös, että ylläpitäjän on toteutettava teknisiä toimenpiteitä sen estämiseksi, että arkaluonteisia ilmoituksia kopioidaan lainvastaisesti muille verkkosivuille, eikä se voi vedota sähköisestä kaupankäynnistä annetussa direktiivissä säädettyyn vapautukseen vastuusta välttyäkseen yleisen tietosuojaa-asetuksen mukaisilta velvollisuuksiltaan.

 Tuomio 2.12.2025, Russmedia Digital ja Inform Media Press ([C-492/23](#))

↘ Eräs yhdistys riitautti Ranskan tietosuojaviranomaisessa SNCF Connectin asiakkaille asetetun velvollisuuden ilmoittaa verkko-oston yhteydessä, onko heidän puhuttelusanansa ”Monsieur” vai ”Madame”, koska sen mukaan kyseisen sukupuoli-identiteettiin viittaavan tiedon kerääminen ei ollut tarpeen yleisessä tietosuojaa-asetuksessa tarkoitetulla tavalla. Unionin tuomioistuin muistutti siitä, että yksinomaan välttämättömän hyödylliset henkilötiedot voidaan kerätä ja tietojen käsittely on lainmukaista ainoastaan, jos se on välttämätöntä sopimuksen täytäntöön panemiseksi tai perusteltua selkeästi selitetyn oikeutetun edun vuoksi. Unionin tuomioistuin totesi lisäksi, ettei henkilötietojen käsittely voi olla oikeutettua oikeutetun edun perusteella, jos oikeutetusta edusta ei ilmoiteta, jos käsittelyllä ylitetään se, mikä on täysin välttämätöntä, tai jos käsittelyyn liittyy vaara perusoikeuksien vaarantamisesta, mukaan lukien sukupuoleen perustuvan syrjinnän osalta. Asiakkaiden puhuttelusanaan liittyvien tietojen kerääminen ei ole objektiivisesti välttämätöntä etenkin siinä tapauksessa, että tiedon keräämisen tarkoituksena on kaupallisen viestinnän personointi.

 Tuomio 9.1.2025, Mousse ([C-394/23](#))

✎ Itävaltalaiselta asiakkaalta evättiin puhelinsopimus 10 euron kuukausihintaan sen jälkeen, kun yksityinen yritys oli täysin automatisoidusti todennut, ettei hän ole maksukykyinen. Itävallan tuomioistuin katsoi, ettei yhtiö noudattanut yleistä tietosuojaa-asetusta, koska se ei selittänyt, miten päätös tehtiin. Unionin tuomioistuin katsoi, että rekisteröidyllä on oikeus ymmärrettävään selitykseen, kun hänen henkilötietojaan käsitellään: selityksessä on mainittava, mitä tietoja käytettiin ja miten ne vaikuttivat käsittelyn tulokseen, ja selityksessä on mahdollisesti havainnollistettava, mikä olisi muuttunut, jos tietyt tiedot olisivat olleet erilaisia. Yritys ei voi vedota liikesalaisuuteen perusteena kieltäytyä kyseisten tietojen antamisesta; jos liikesalaisuuteen vedotaan, tuomioistuimen tai valvontaviranomaisen on päätettävä, missä määrin tietoihin voidaan myöntää pääsy.

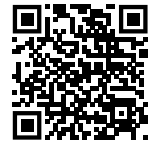
 Tuomio 27.2.2025, Dun & Bradstreet Austria ([C-203/22](#))

✎ Ranskan kansalainen Philippe Latombe vaati kumoamaan Euroopan komission päätöksen, jolla sallitaan henkilötietojen siirtäminen EU:sta Yhdysvaltoihin. Hänen mukaansa Yhdysvaltojen oikeusjärjestys ei tarjoa riittävää suojaa muun muassa, koska Data Protection Review Court (tietosuojaa käsittelevä muutoksenhakutuomioistuin, Yhdysvallat, jäljempänä DPRC) ei ole riippumaton tuomioistuin ja koska Yhdysvaltain tiedustelupalvelut keräävät henkilötietoja laajamittaisesti. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen. Sen mukaan Yhdysvallat on vahvistanut henkilötietojen suojaa koskevia oikeussääntöjään presidentin annettua vuonna 2022 uuden toimeenpanoasetuksen ja DPRC:n riippumattomuudesta on riittävät takeet. DPRC:n tuomarit voidaan nimittäin erottaa yksinomaan pätevistä syistä eivätkä tiedusteluviranomaiset voi vaikuttaa heidän työhönsä. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi myös, ettei henkilötietojen valikoimaton keruu ole unionin oikeuden vastaista, koska DPRC harjoittaa tietojen osalta jälkikäteen tuomioistuinvalvontaa. Komissiolla on lisäksi velvollisuus valvoa jatkuvasti kyseisten oikeussääntöjen noudattamista, ja se voi keskeyttää päätöksensä soveltamisen, jos Yhdysvaltain oikeusjärjestyksessä tarjottu suoja heikkenee.

 Tuomio 3.9.2025, Latombe v. komissio ([T-553/23](#))

✎ Unionin yleinen tuomioistuin velvoitti Euroopan komission maksamaan 400 euroa vahingonkorvausta Saksan kansalaiselle, jonka henkilötietoja siirrettiin Yhdysvaltoihin, kun hän ilmoittautui osallistujaksi tapahtumaan Euroopan tulevaisuuskonferenssin verkkosivustolla. Siitä, että henkilö käytti EU Loginin vaihtoehtoa ”kirjaudu sisään Facebookilla”, seurasi, että vahingonkärsijän IP-osoite välitettiin Meta Platformille ilman riittäviä takeita ja ilman, että tietojen siirtäminen olisi perustunut tuolloin voimassa olleeseen tietosuojan riittävyttä koskevaan päätökseen. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että komissio oli vastuussa tietojen siirtämisestä eikä se ollut noudattanut ainuttakaan unionin oikeudessa säädettyä edellytystä tietojen lähettämiselle kolmanteen maahan. Tuomioistuin katsoi, että komissio oli riittävän ilmeisellä tavalla rikkonut oikeussääntöä, jolla annetaan oikeuksia yksityisille, ja aiheuttanut henkistä kärsimystä, joka liittyi epävarmuuteen tietojen käsittelystä, ja näillä perusteilla syntyy unionin sopimuksenulkoisen vahingonkorvausvastuu.

 Tuomio 8.1.2025, Bindl v. komissio ([T-354/22](#))

Euroopan unioni on sitoutunut vaalimaan ja parantamaan ympäristön laatua ja suojelemaan ihmisten terveyttä. Jos unionin tuomioistuin toteaa jäsenvaltion jättäneen noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, kyseisen jäsenvaltion on ryhdyttävä noudattamaan kyseistä tuomiota mahdollisimman pian. Jos komissio katsoo, ettei jäsenvaltio ole ryhtynyt noudattamaan tuomiota, se voi nostaa uuden kanteen ja vaatia taloudellisten seuraamusten määräämistä.

↘ Unionin tuomioistuin totesi, ettei Kreikka ollut pannut täytäntöön vuonna 2014 annettua tuomiota, jolla se määrättiin lopettamaan Zakynthoksen merikansallisuustossa, joka on merikilpikongan Caretta-Caretta suojeltu elinympäristö, sijaitsevan kaatopaikan käyttö. Vaikka Kreikka kävi vuoropuhelua komission kanssa vuosina 2014–2023, kaatopaikkaa ei suljettu eikä sitä kunnostettu unionin jätedirektiivien mukaiseksi ja sinne toimitettiin edelleenkin jätettä vuoden 2017 loppuun asti. Unionin tuomioistuin totesi, että jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä oli jatkettu, ja määräsi Kreikalle 12 500 euron päiväkohtaisen sakon, jota on maksettava, kunnes tuomio on pantu täysimääräisesti täytäntöön, ja velvoitti sen maksamaan 5,5 miljoonan euron kiinteämääräisen hyvityksen rikkomisen vakavuuden ja keston perusteella, siitä terveydelle ja ympäristölle aiheutuneiden vaarojen vuoksi ja siksi, että Kreikka on toistuvasti jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan jätehuollossa.

Tuomio 9.10.2025, komissio v. Kreikka (Zakynthosin kaatopaikkaa koskevan tuomion täytäntöönpano) ([C-368/24](#))

↘ Italian valtio joutui jälleen unionin tuomioistuimeen siksi, että Italian yhdyskuntajätevesihallinto on huonosti hoidettua. Yli kaksikymmentä vuotta sovellettavan unionin direktiivin mukaisten määräaikojen päättymisen jälkeen ja lähes kymmenen vuoden kuluttua siitä, kun unionin tuomioistuin antoi ensimmäisen tuomionsa vuonna 2014, useat Italian taajamat johtivat edelleenkin jätevedettä vesistöihin ilman asianmukaista jätevesien keruuta ja käsittelyä. Unionin tuomioistuin totesi jo alkuperäisessä tuomiossaan, että 41 taajaman toiminta ei vastannut jäsenyysvelvoitteita. Parannuksista huolimatta näistä viidessä taajamassa, jotka sijaitsevat muun muassa Sisiliassa ja Aostan laaksossa, tilannetta ei ollut saatettu tuomion vaatimusten mukaiseksi, ja neljässä kyseisistä taajamista laiminlyönnit jatkuivat vielä istunnon pitämispäivänä marraskuussa 2024. Tässä tilanteessa Euroopan komissio nosti kanteen unionin tuomioistuimessa, jotta tämä määräisi Italialle taloudellisia seuraamuksia. Unionin tuomioistuin totesi, ettei Italia ollut pannut vuonna 2014 annettua tuomiota täytäntöön määräajassa, ja katsoi, että tällä pitkittyneellä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisellä aiheutettiin vakavia ympäristövahinkoja varsinkin, kun kyseiset jätevedet johdettiin haavoittumiselle alttiille alueille. Näin ollen unionin tuomioistuin määräsi Italian maksamaan 10 miljoonan euron suuruisen kiinteämääräisen hyvityksen ja asetti sille lisäksi sakon, jonka määrä on yli 13 miljoonaa euroa kultakin täytäntöönpanon viivästymisen puolivuotiskaudelta ja jota on maksettava, kunnes tuomiota noudatetaan täysimääräisesti, rikkomisen vakavuuden, sen poikkeuksellisen pitkäkestoisuuden ja kyseisen jäsenvaltion maksukykyyn perusteella.

Tuomio 27.3.2025, komissio v. Italia (Yhdyskuntajätevesien käsittely) ([C-515/23](#))

↘ Teharjen kunnassa Sloveniassa sijaitsevan kaatopaikan, jota kutsutaan nimellä Bukovžlakin kaatopaikka, hoitotapa johti uuteen oikeudenkäyntiin unionin tuomioistuimessa. Bukovžlakin kaatopaikalle toimitettiin useiden vuosien ajan louhittua maa-ainetta ilman, että kansalliset viranomaiset olisivat tarkistaneet, oliko kaatopaikalla muita jätteitä, tai toteuttaneet muita tarvittavia toimenpiteitä poistaakseen kaatopaikalta jätteet, joita lupa ei koskenut, mistä syystä kyse oli laittomasta kaatopaikasta. Unionin tuomioistuin totesi vuonna 2015 antamassaan tuomiossa, että tilanne merkitsi unionin jätehuoltolainsäädännön rikkomista. Alueen kunnostamisen edellyttämiä toimenpiteitä ei kuitenkaan toteutettu määräajassa. Kun laiminlyönti pitkittyi, Euroopan komissio nosti jälleen kanteen unionin tuomioistuimessa ja vaati taloudellisen seuraamuksen määräämistä. Unionin tuomioistuin katsoi, ettei Slovenia ollut pannut täytäntöön vuonna 2015 annettua tuomiota, vaikka sille oli varattu aikaa panna tuomio täytäntöön, eikä viivästymistä unionin tuomioistuimen mukaan voida oikeuttaa – ei myöskään covid-19-pandemiaan liittyvillä syillä. Unionin tuomioistuin totesi, että tällä pitkittyneellä jäsenyysveloitteiden noudattamatta jättämisellä aiheutettiin huomattavia vaaroja ympäristölle ja ihmisten terveydelle yli yhdeksän vuoden ajan. Näin ollen unionin tuomioistuin tuomitsi Slovenian maksamaan 1,2 miljoonan euron suuruisen kiinteämääräisen hyvityksen rikkomisen vakavuuden, keston ja kyseisen jäsenvaltion maksukyvyyn perusteella.

 Tuomio 8.5.2025, komissio v. Slovenia (Bukovžlakin kaatopaikka) ([C-318/23](#))

↘ Itävalta vaati kumoamaan vuonna 2022 annetun delegoidun asetuksen, jolla Euroopan komissio päätti tiukin edellytyksin sisällyttää tietyt ydinenergiaan ja fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot kestävien sijoitusten luokitusjärjestelmään. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteen ja katsoi, ettei komissio ylittänyt unionin lainsäätäjän sille antamia toimivaltuuksia. Tuomioistuin katsoi, ettei ydinenergian tuotannosta synny juurikaan kasvihuonekaasupäästöjä eikä yksinomaan uusiutuvilla energianlähteillä vielä voida luotettavasti tuottaa kaikkea tarvittavaa sähköä. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi myös, että komissio otti riittävällä tavalla huomioon ydinvoimaan liittyvät vaarat eikä sen tarvinnut edellyttää nykyvaatimuksia korkeampaa suojan tasoa. Fossiilisen kaasun osalta unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että kaasun sisällyttäminen oli unionin oikeuden mukaista, koska se perustui päästöjen asteittaiseen vähentämiseen perustuvaan lähestymistapaan, jossa samalla taataan energian toimitusvarmuus.

 Tuomio 10.9.2025, Itävalta v. komissio ([T-625/22](#))

↘ Espanja ja useat Galician ja Asturian alueiden kalastajien järjestöt riitauttivat Euroopan komission asetuksen, jossa vahvistettiin syvänmeren kalastusalueet, joilla tiedetään esiintyvän tai todennäköisesti esiintyy haavoittuvia meriekosysteemejä ja joilla kalastaminen pohjapyydyksillä on kiellettyä. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kanteet ja totesi, että alueet vahvistettiin luotettavien tieteellisten arviointiperusteiden perusteella, jotka perustuvat suojattujen lajien tiedettyyn tai todennäköiseen esiintymiseen alueilla ja kyseisten ekosysteemien ominaisuuksiin. Komissiolla ei ollut velvollisuutta arvioida kunkin käytetyn pyydystyypin vaikutusta eikä toimenpiteiden taloudellisia seurauksia. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi niin ikään, ettei komissio ylittänyt harkintavaltaansa, kun se käytti Kansainvälisen merentutkimusneuvoston lausuntoihin perustuvaa menetelmää alueiden vahvistamisessa. Tuomioistuin hylkäsi myös argumentit, joiden mukaan komissio olisi rikkonut yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä tai loukannut suhteellisuusperiaatetta, ja totesi, ettei kiello koske kaikkea pohjakalastusta eikä asiassa osoitettu, ettei tietyillä seisovilla pohjapyydyksillä olisi haitallisia vaikutuksia kyseisiin haavoittuviin ekosysteemeihin.

 Tuomio 11.6.2025, Espanja v. komissio ja tuomio 11.6.2025, Madre Querida ym. v. komissio ([T-781/22](#), [T-681/22](#))

Euroopan unionilla on keskeinen rooli tietoyhteiskunnan kehittämisessä, jonka osalta se pyrkii luomaan innovaatioita ja kilpailukykyä edistävän toimintaympäristön, jossa turvataan myös kuluttajien oikeudet ja oikeusvarmuus. Unioni takaa, että digitaaliset markkinat ovat tasapuoliset ja avoimet, ja poistaa esteet rajatylittävien verkkopalvelujen tieltä sisämarkkinoilla varmistaakseen kyseisten palvelujen vapaan liikkumisen.

↘ Euroopan komissio nimesi huhtikuussa 2023 Zalando-verkkokaupan digipalvelusäädöksessä tarkoitetuksi erittäin suureksi verkkoalustaksi, koska yli 83 miljoonaa ihmistä käyttää verkkoalustan palveluja kuukausittain, mikä on selvästi suurempi määrä kuin asetuksessa säädetty 45 miljoonan käyttäjän raja. Zalando riitautti sen nimeämisen tällaiseksi alustaksi, mutta unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi sen kanteen. Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti, että Zalandoa on tosiaan pidettävä verkkoalustana, koska "Partner Program" -ohjelmansa välityksellä se säilyttää palvelimillaan kolmansien myyjien tietoja, vaikka sen omaa suoran myynnin toimintaa ("Zalando Retail") ei voidakaan luokitella säilytyspalveluksi. Komissio saattoi katsoa, että kaikki verkkoalustan käyttäjät altistuivat kolmansien myyjien tiedoille. Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi myös argumentit, joiden mukaan komissio oli loukannut oikeusvarmuuden periaatetta, yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja suhteellisuusperiaatetta, ja totesi, että tällaisten alustojen on noudatettava tiukempia velvollisuuksia vaarallisten tai laittomien tuotteiden levittämiseen liittyvien riskien rajoittamiseksi.

Tuomio 3.9.2025, Zalando v. komissio ([T-348/23](#))

↘ Unionin yleinen tuomioistuin kumosi päätökset, joilla Euroopan komissio oli määrännyt Facebookin, Instagramin ja TikTokin – digipalvelusäädöksessä tarkoitettuina erittäin suurina verkkoalustoina – maksamaan vuodelta 2023 valvontamaksun. Tuomioistuin katsoi, että valvontamaksun laskutapa, joka perustui keskimääräiseen käyttäjämäärään kuukaudessa, olisi tullut vahvistaa delegoidulla säädöksellä eikä pelkissä täytäntöönpanopäätöksissä, koska laskutapaa on pidettävä olennaisena osana kyseistä laskelmaa. Koska kyseisten alustojen velvollisuutta maksaa valvontamaksu koskevaa virhettä ei ollut tehty, unionin yleinen tuomioistuin kuitenkin pysytti kumottujen päätösten vaikutukset väliaikaisesti voimassa, kunnes komissio olisi vahvistanut lainmukaisen laskutavan ja antanut uudet päätökset. Siirtymävaihe ei kuitenkaan saa ylittää kahtatoista kuukautta siitä päivästä, jona tuomiot tulevat lainvoimaisiksi.

Tuomio 10.9.2025, Meta Platforms Ireland v. komissio ja tuomio 10.9.2025, Tiktok Technology v. komissio ([T-55/24](#) ja [T-58/24](#))

Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi Amazonin kanteen, jossa se vaati kumoamaan Euroopan komission päätöksen Amazon Store -alustan nimeämisestä digipalvelusäädöksessä tarkoitetuksi erittäin suureksi verkkoalustaksi, kun mainitun säädöksen nojalla palveluihin, joilla on yli 45 miljoonaa käyttäjää unionin alueella, sovelletaan tiukempia velvollisuuksia. Amazon väitti, että päätöksellä loukattiin useita EU:n perusoikeuskirjassa taattuja perusoikeuksia, kuten elinkeinovapautta, omistusoikeutta, yhdenvertaisuutta lain edessä, sananvapautta sekä oikeutta yksityisyydensuojaan ja luottamuksellisten tietojen suojaan. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi kuitenkin, että vaikka digipalvelusäädöksellä asetetuista velvollisuuksista voi aiheutua kustannuksia ja ne voivat vaikuttaa alustan järjestämiseen, velvollisuuksista säädetään laissa, ne ovat oikeasuhteisia ja ne ovat oikeutettuja, kun otetaan huomioon yleisen edun mukainen tavoite estää erittäin suuriin alustoihin liittyvät systemiset riskit, mukaan lukien riski laittomien sisältöjen levittämisestä, ja kuluttajansuojan tavoite. Tuomioistuin katsoi, ettei riidanalaisilla toimenpiteillä – kuten vaatimuksella profilointiin perustumattomasta suositteluvaihtoehdosta, julkisella mainosrekisterillä ja tutkijoiden mahdollisuudella tutustua tietoihin – loukata Amazonin viittaamien oikeuksien keskeistä sisältöä ja toimenpiteiden osalta sovelletaan tiukkoja luottamuksellisuus- ja turvallisuustakeita.

 Tuomio 19.11.2025, Amazon EU v. komissio ([T-367/23](#))

Mahdollisuus tutustua asiakirjoihin

Julkiselinten avoimuus on yksi Euroopan unionin keskeisistä periaatteista. Niinpä kaikilla EU:n kansalaisilla tai sen alueelle sijoittautuneilla oikeushenkilöillä on lähtökohtaisesti mahdollisuus tutustua unionin toimielinten asiakirjoihin.

📄 *New York Timesin* toimittaja pyysi Euroopan komissiolta, että hänen annettaisiin tutustua komission puheenjohtaja Ursula von der Leyenin ja Pfizerin toimitusjohtajan välisiin tekstiviesteihin, sillä hänen mukaansa tekstiviestit olivat osa covid-19-rokotteiden ostamista koskeneita sopimusneuvotteluja. Komissio hylkäsi pyynnön ja totesi, ettei sillä ole hallussaan kyseisiä tekstiviestejä. Unionin yleinen tuomioistuin totesi kuitenkin, että komission antamat selitykset olivat epämääräisiä ja vaihtelevia eikä komissio ollut selvästi ilmoittanut, mistä ja miten se haki kyseisiä asiakirjoja, eikä se ollut ilmoittanut, oliko viestit poistettu tai olivatko ne kadonneet. Toimittaja oli lisäksi esittänyt uskottavia todisteita siitä, että tällaista viestintää tekstiviestitse hyvin todennäköisesti käytiin. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi, ettei unionin toimielin voi tyytyä toteamaan, ettei sillä ole hallussaan asiakirjoja, esittämättä tästä uskottavia todisteita, varsinkin, kun kyse on näin merkittävistä julkiselinten päätöksistä. Niinpä unionin yleinen tuomioistuin kumosi komission päätöksen, jolla evättiin pääsy kyseisiin asiakirjoihin.

⚖️ Tuomio 14.5.2025, Stevi ja The New York Times v. komissio ([T-36/23](#))

Tutkimus- ja dokumentaatio-osasto julkaisee oikeusalan ammattilaisille unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisujen tiivistelmiä sisältäviä [Keskeisimmät tuomiot](#) ja [Oikeuskäytännön kuukausikatsaus](#) -kokoelmia.

A large, white, stylized number '3' is centered in the upper half of the image. The background is a photograph of a modern interior space, likely a lobby or atrium, featuring a curved ceiling with a ribbed, metallic texture. The ceiling is illuminated with warm, golden light. Large windows on the left side of the image show a view of a city at night. In the foreground, there are some dark, modern-looking chairs and tables, suggesting a seating area.

3

Oikeutta palveleva
hallinto

A. Kirjaajan alkusanat

Alfredo Calot Escobar

Unionin tuomioistuimen kirjaaja

Vuosi 2025 oli tärkeä virstanpylväs toimielimen historiassa – kunnianhimoinen vuosi, jona lujitettiin toimielimen toiminnan perustaa ja valmistauduttiin tuleviin muutoksiin.

Aikana, jona kehitetään uusia teknologioita ja työmarkkinoiden rakenne muuttuu tietyiltä osin mutta jona unioniin kohdistuu myös huomattavia odotuksia, on pidettävä mielessä arvot, joihin EU:n tuomioistuimen toiminta perustuu: lainkäytön laatu ja riipeys, tuomioistuimen tuominen lähelle kansalaisia, kielellinen ja kulttuurinen moninaisuus sekä tuomioistuimelle annettujen resurssien optimaalinen käyttö. Näiden arvojen säilyttämiseksi EU:n tuomioistuin on toteuttanut useita strategisia hankkeita voidakseen vastata odotettavissa oleviin muutoksiin.

Lainkäytön osalta todettakoon, että vuosi 2025 oli ensimmäinen kokonainen vuosi sen jälkeen, kun **unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisutoimivallan osittaissiirto unionin yleiselle tuomioistuimelle** tuli voimaan. Perusteellisesti uudistukseen valmistautuneet toimielimen yksiköt hoitivat yhdessä uudistuksen täytäntöönpanon sujuvasti ja hallitusti ja osoittivat kykynsä mukautua muuttuviin olosuhteisiin ja tukea EU:n kahta tuomioistuinta niiden uusissa haasteissa. Ensimmäiset arviot uudistuksen täytäntöönpanemisesta ovat hyvin positiivisia, sillä uudistuksella on saavutettu kaikki sille asetetut tavoitteet: toimivallan siirtäminen paransi asioiden käsittelyä ja sen vuoksi EU:n tuomioistuimen rakenteen uudistamista voidaan hyödyntää täysimääräisesti, mikä on kaikkien oikeussubjektien edun mukaista. Samalla otettiin menestyksekkäästi käyttöön ennakkoratkaisuasioissa esitettyjen huomautusten julkisuutta koskevat uudet säännöt, joilla parannetaan tietämystä ennakkoratkaisumekanismista ja EU:n tuomioistuimissa käsiteltäväksi saatetuista oikeuskysymyksistä.

EU:n tuomioistuimen tuominen lähemmäs kansalaisia oli myös yksi vuoden 2025 päätavoitteista. Toimielimen viestintä- ja tietotekniikkayksiköt tekivät tiivistä yhteistyötä keskenään ja muutenkin huomattavasti töitä laatiakseen EU:n tuomioistuimelle uuden verkkosivuston, joka sisältää täysin uudelleen suunnitellun hakukoneen ja jossa on keskitetty istuntojen verkkolähetysjärjestelmä. Samalla toimielimen viestintäkanavia

monipuolistettiin etenkin lanseeraamalla Curia Web TV, joka on uusi, moderni ja pedagoginen työkalu, jonka houkuttelevilla videoilla autetaan yleisöä ymmärtämään paremmin tuomioistuimen lainkäyttötoimintaa. Toimielimellä on toisin sanoen nyt helppolukuisempi ja käyttäjäystävällisempi verkkosivusto, minkä lisäksi se – lisättyään pitkään osallistumistaan sosiaaliseen mediaan – saattoi loppuun ulkoisen viestinnän politiikkansa nykyaikaistamishankkeen, jossa sen tavoitteena oli suuren yleisön ja nuorten sukupolvien tavoittaminen paremmin.

Myös EU:n tuomioistuimen **henkilöstöpolitiikan** johtolankana on toimielimen houkuttelevuus työpaikkana. Tuomioistuin ryhtyi erilaisiin toimiin tavoitteenaan vahvistaa toimielimen kykyä herättää kiinnostusta kaikenlaisissa hakijoissa kaikista jäsenvaltioista. Niinpä toimielin ryhtyi toimiin, jotta sillä olisi houkuttelevammat, inklusiivisemmat ja helpommin ymmärrettävät rekrytointiprosessit, jotta mahdollisesta työstä EU:n tuomioistuimessa kiinnostuisi laajempi joukko hakijoita. Tietyillä toimilla parannettiin suoraan harjoitteluihin sovellettavia ehtoja, jotta harjoitteluun toimielimessä voisivat tulla yhdenvertaisin edellytyksin kaikki toimielimestä kiinnostuneet ja harjoitteluun valitut yliopistotutkinnon suorittaneet henkilöt. Lisäksi EU:n tuomioistuin panosti tiedottamistoimintaansa jäsenvaltioissa, joiden kansalaisia työskentelee toimielimessä vähemmän, sillä toimielin haluaa jatkuvasti vahvistaa henkilöstönsä kulttuurista ja kielellistä moninaisuutta. Mainittakoon vielä, että EU:n tuomioistuin paransi usealla tavalla esteettömyys- ja inklusiivipolitiikkaansa voidakseen tarjota toimintarajoitteisille ihmisille mahdollisuuden työskennellä toimielimessä pitkäkestoisesti ja saada toimielin toimimaan päivittäin kunnianhimoisemmin tällä saralla.

Innovatiivisena toimielimenä EU:n tuomioistuin eteni harppauksin teknologian alalla. Toimielimessä jatkettiin **tekoälytyökalujen** käyttöön ottamista ja kehittämistä samalla, kun tehtiin paljon työtä sen eteen, että toimielimelle saataisiin laadittua eettiset periaatteet, jotka vastaavat täysin EU:n tuomioistuimen lainkäyttötehtävästä seuraavia vaatimuksia. Valmistelemalla tekoälyn käyttämistä koskevat eettiset ohjeet ja laatimalla toimielimessä käyttöön otettujen tekoälytyökalujen käyttöä koskevan erityisohjeen EU:n tuomioistuin pyrki helpottamaan näiden koko ajan lupaavammaksi muuttuvien työkalujen käyttöä. Tekoälytyökalujen käyttö edellyttää kuitenkin niiden rajojen ja riskien hyvää hahmottamista ja sen tiedostamista, että ihmisen on aina valvottava työkalujen työtä. Niinpä EU:n tuomioistuimessa jatkettiin tekoälytyökalujen käytön edistämistä määrätietoisesti, mutta myös varovaisesti, muun muassa lisäämällä henkilöstölle tarjottua koulutusta, jonka on tarkoitus tukea henkilöstöä käytettäessä tekoälyä uusilla tavoilla.

Toimielimen yksiköt voivat olla ylpeitä vuodesta 2025, jonka aikana toimielimessä korostuivat tuomioistuimen vahvat arvot, selkeät tavoitteet ja jatkuva sitoutuminen unionin alueen lainkäytön korkealaatuisuuteen.

B. Vuoden tärkeimmät tapahtumat

↘ Vuosi 2025: merkkivuosi unionin oikeuslaitoksen uudistuksen kannalta

Vuosi 2025 oli ensimmäinen kokonainen vuosi, jona oli voimassa unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisutoimivallan osittainen siirto unionin yleiselle tuomioistuimelle, mihin huipentui jo kauan sitten vireille pantu prosessi. Uudistuksen perusta valettiin nimittäin jo Nizzan sopimuksessa (2001), ja sittemmin siihen palattiin EU:n tuomioistuinlaitoksen rakenteen uudistamisen yhteydessä vuonna 2015.

Uudistuksen tavoitteena oli tehostaa EU:n tuomioistuinlaitoksen toimintaa säätämällä paremmasta työnjaosta unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen välillä. Uudistukseen voitiin ryhtyä, koska unionin yleisen tuomioistuimen tuomarimäärä päätettiin kaksinkertaistaa, mikä toteutui täysimääräisesti vuonna 2022. Unionin yleisellä tuomioistuimella on nyt tarvittava kapasiteetti lisäasioiden käsittelyä varten.

Uudistuksen täytäntöön panemiseksi oli tarpeen tehdä merkittäviä muutoksia tuomioistuimen perussääntöön ja menettelysääntöihin. Euroopan parlamentti ja Euroopan unionin neuvosto säätivät unionin tuomioistuimen ehdottamista muutoksista sen perussääntöön. Neuvosto hyväksyi muutokset, jotka tehtiin tuomioistuinten työjärjestyksiin perussäännön muuttamisen perusteella ja sen täytäntöön panemiseksi.

Uudistuksen viimeinen vaihe päättyi 1.10.2024, kun uudet säännöt, joilla pantiin täytäntöön ennakkoratkaisutoimivallan osittainen siirto unionin yleiselle tuomioistuimelle ja joilla nykyaikaistettiin EU:n kahden tuomioistuimen menettelyjä, tulivat voimaan. Uudistusta on nyt sovellettu yhden kokonaisen vuoden ajan, ja ensimmäisen arvioinnin perusteella on todettava, että unionin tuomioistuin ja unionin yleinen tuomioistuin ovat ottaneet kyseiset uudet menettelysääntönsä täysimääräisesti osaksi toimintaansa ja uudistus on ollut hyvä kaikkien ennakkoratkaisumenettelyihin osallistuvien tahojen näkökulmasta.

Mikä on ennakkoratkaisupyyntö?

Unionin oikeus on osa kunkin unionin jäsenvaltion kansallista oikeutta. Näin ollen unionin oikeuteen voidaan vedota kansallisissa tuomioistuimissa, jotka soveltavat unionin oikeutta suoraan.

Jos on epäselvää, miten unionin oikeutta on tulkittava tietyssä asiassa, kansalliset tuomioistuimet voivat esittää – ja joissakin tapauksissa niiden on esitettävä –kysymyksiä unionin tuomioistuimelle ja tietyissä erityisissä asiaryhmissä unionin yleiselle tuomioistuimelle. Tällä tavalla kansalliset tuomioistuimet voivat saada unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkintaa koskevia ohjeita tai lausunnon sen pätevydestä. Annetun selvennyksen perusteella tuomioistuimet voivat tämän jälkeen soveltaa unionin oikeutta oikein ja johdonmukaisesti.

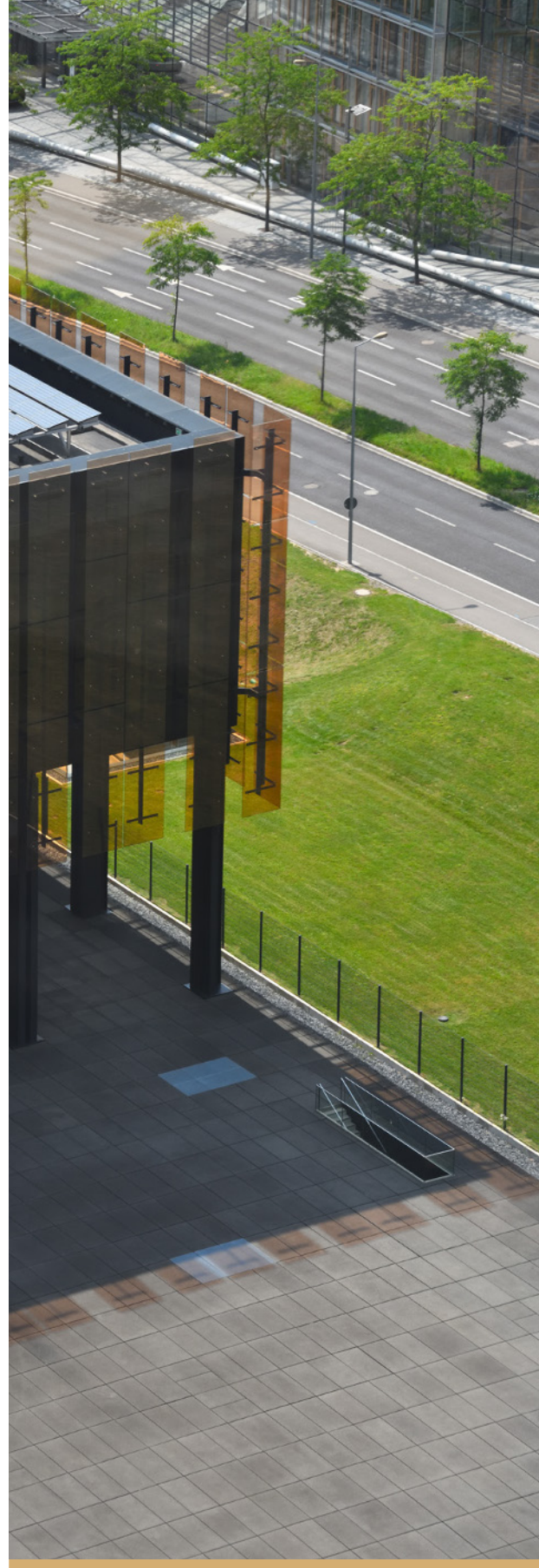
Unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta ennakkoratkaisuasioissa

Unionin yleisellä tuomioistuimella on nyt toimivalta käsitellä ennakkoratkaisupyynnöitä, jotka koskevat tiettyjä selkeästi rajattuja erityisiä asiaryhmiä, jotka ovat riittävän erillisiä muihin asiaryhmiin nähden ja joiden osalta on runsaasti unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä. Tämän uudistuksen myötä unionin tuomioistuimen työtaakkaa voidaan keventää merkittävästi siirtämällä unionin yleiselle tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymykset, jotka koskevat tiettyjä erityisiä asiaryhmiä, joita ovat 1) yhteinen arvonlisäverojärjestelmä, 2) valmisteverotus, 3) tullikoodeksi, 4) tavaroiden tariffiluokittelu, 5) matkustajille annettava korvaus ja apu, kun matkustajilta evätään pääsy liikennevälineeseen, tai matkan viivästyessä tai peruuntuessa, ja 6) kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä.

Yhden luukun järjestely: tehokas menettelytapa

Uudistuksella ei muutettu tapaa, jolla ennakkoratkaisupyynnöt pannaan vireille: ennakkoratkaisupyynnöt toimitetaan edelleenkin unionin tuomioistuimeen. Sen sijaan tuomioistuimen ns. yhden luukun järjestelyssä todetaan, mitkä ennakkoratkaisupyynnöt kuuluvat unionin yleisen tuomioistuimen toimivaltaan. Päätöksen asian käsittelemisestä unionin tuomioistuimessa tai sen siirtämisestä unionin yleiseen tuomioistuimeen tekee joko unionin tuomioistuimen presidentti – varapresidenttiä ja ensimmäistä julkisasiamiestä kuultuaan – tai unionin tuomioistuimen yleiskokous.

Unionin yleisessä tuomioistuimessa on nyt kaksi erikoistunutta jaostoa, jotka antavat lähtökohtaisesti ratkaisunsa viiden tuomarin kokoonpanossa ja joilla on toimivalta tutkia ennakkoratkaisuasiat. Eräät unionin yleisen tuomioistuimen tuomarit on lisäksi nimitetty toimimaan julkisasiamiehinä unionin yleisessä tuomioistuimessa, jotta tuomioistuimen menettely olisi samanlainen kuin unionin tuomioistuimenkin menettely.

Muutoksenhaku ja uudelleen käsittely

Ennakkoratkaisumenettelyn luonteen vuoksi unionin yleisen tuomioistuimen antamista ratkaisuista kyseisissä asioissa ei voida valittaa unionin tuomioistuimeen. Käyttöön on kuitenkin otettu uudelleen käsittelymekanismi: unionin tuomioistuimen ensimmäinen julkisasiamies voi kuukauden kuluessa ratkaisun antamisesta ehdottaa, että unionin tuomioistuin käsittelee uudelleen unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun, jos asiaan liittyy vakava vaara unionin oikeuden yhtenäisyyden tai johdonmukaisuuden vahingoittumisesta.

Uudistuksen arviointi yhden vuoden jälkeen

Uudistuksen voimaantulon jälkeen uudessa ns. yhden luukun järjestelyssä on käsitelty jo lähes sata ennakkoratkaisupyynnöitä. Noin 85 prosenttia käsitellyistä ennakkoratkaisupyynnöistä on siirretty unionin yleiselle tuomioistuimelle, koska ne koskivat yksinomaan niitä kuutta erityistä asiaryhmää, joita järjestely koskee.

Unionin yleisessä tuomioistuimessa vireille tulleet ennakkoratkaisuasiat – asiaryhmät		
	2024	2025
Yhteinen arvonlisäverojärjestelmä	8	24
Valmisteverotus	6	7
Tullikoodeksi	1	8
Tavaroiden tariffiluokittelu	1	7
Matkustajille annettava korvaus ja apu (pääsyn epääminen liikennevälineeseen, matkan viivästyminen tai matkan peruminen)	3	18
Kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmä	-	1
Yhteensä	19	65

Vuonna 2025 unionin yleinen tuomioistuin käsitteli loppuun ensimmäiset sille uuden järjestelyn yhteydessä siirretyt asiat. Yhteensä 16 asiassa ennakkoratkaisupyynnöksi käsiteltiin loppuun järjestämättä istuntoa ja kuulematta ratkaisuehdotusta. Suurimmassa osassa kyseisistä asioista, eli 11:ssä, ratkaisu voitiin antaa määräyksen muodossa. Viidessä asiassa annettiin tuomio. Ennakkoratkaisuasioden käsittelyajat muodostuivat erityisen lyhyiksi: keskimäärin 10,9 kuukautta tuomiolla ratkaistuissa asioissa, kun käsittelyajaksi lasketaan ajanjakso asian vireilletulosta ns. yhdellä luukulla lopullisen ratkaisun antamiseen (keskimääräinen käsittelyaika oli 6,2 kuukautta, jos huomioon otetaan myös määräyksellä ratkaistut asiat).

Järjestely on siis tehokas ja ensimmäisistä tuloksista ilmenee, että uudistuksella päästään sen tavoitteisiin, joita ovat asioiden käsittelyn nopeuttaminen ja unionin tuomioistuinten välisen työnjaon tasapainottaminen kansalaisten ja yritysten edun mukaisesti.

Haluatko tietää lisää?

Jotta oikeusalan ammattilaiset ja etenkin kansallisten tuomioistuinten tuomarit voisivat hahmottaa paremmin, miten ns. yhden luukun järjestely toimii ja minkä arviointiperusteiden mukaan toimivallanjako määräytyy, toimielin on julkaissut [asiakirjan](#), jossa käsitellään ennakkoratkaisutoimivallan osittaista siirtämistä unionin yleiselle tuomioistuimelle koskevien uusien sääntöjen soveltamista. Asiakirja on saatavilla EU:n tuomioistuimen verkkosivustolla, ja siinä esitetään lyhyesti ennakkoratkaisupyynnöt, jotka tulivat vireille vuoden kuluessa uudistuksen voimaantulosta. Jokaisen asian osalta todetaan, siirrettiinkö se unionin yleiselle tuomioistuimelle vai päätettiin se käsitellä unionin tuomioistuimessa, sekä se, millä perusteilla nämä päätökset tehtiin.

<https://curia.europa.eu/site/article50breport>

Unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen välinen toimivallanjako

 [Ks. video](#)

↳ Unionin lainkäytön avoimuuden lisääminen

Vuosi 2025 oli merkittävä käännekohta EU:n tuomioistuimen viestintäpolitiikassa. Teknisen kehityksen tuomien mahdollisuuksien myötä ja pyrittäessä tekemään unionin lainkäytöstä kansalaisten näkökulmasta ymmärrettävämpää ja tuomaan sitä lähemmäs heitä, toimielin jatkoi useampia hankkeitaan, joissa se modernisoi viestintäkanaviaan ja joilla se pyrkii auttamaan yleisöä ymmärtämään paremmin toimielimen tehtäviä ja toimintaa.

Uudet sosiaalisen median tilit, joiden kautta tuomioistuin tulee lähemmäs kansalaisia

Sosiaalinen media on nykyään osa kansalaisten arkea, ja sosiaalisen median tilit ovat monelle kansalaiselle, etenkin nuorille sukupolville, merkittävä tietolähde. Vastatakseen tähän tarpeeseen ja varmistaakseen, että EU:n tuomioistuimen toiminnasta levitetään luotettavia ja oikeita tietoja mahdollisimman lähellä kansalaisia, tuomioistuin monipuolusti osallistumistaan sosiaaliseen mediaan ja avasi vuonna 2025 käyttäjätilit neljällä uudella alustalla: Bluesky, Threads, WhatsApp ja Instagram.

Käyttämällä näitä uusia kanavia, joilla täydennetään EU:n tuomioistuimen tiedotustoimintaa LinkedInissä, X:ssä, YouTubessa ja Mastodonissa, EU:n tuomioistuin voi saavuttaa uusia yleisöjä ja viestiä toiminnastaan ja tärkeästä tehtävästään kansalaisten oikeussuojan takaajana ja demokraattisiin arvoihin perustuvan Euroopan vaalijana kansalaisille tavalla, joka vastaa heidän tarpeitaan ja joka tavoittaa heidät suoraan.

Sosiaalisen median kautta yleisöllä on helposti saatavillaan – milloin tahansa ja mistä tahansa paikasta käsin – selkeät tiedot EU:n tuomioistuimen tuoreesta lainkäyttötoiminnasta. Vuoden 2026 alusta alkaen toimielin tarjoaa myös aiempaa monipuolisempaa ja innovatiivista audiovisuaalista sisältöä juuri lanseeraamallaan uudella audiovisuaalisella Curia Web TV -alustalla.

EU:n tuomioistuimen istuntoja voi seurata missä tahansa unionin alueella

Luxemburgissa pidettävät unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen istunnot asianosaisten kuulemiseksi – keskeinen osa tuomioistuinten menettelyjä – ovat julkisia ja avoimia kaikille kansalaisille. EU:n tuomioistuimen toiminnan avoimuuden lisäämiseksi ja jotta unionin lainkäyttö olisi niiden 450 miljoonan unionin kansalaisen, joita EU:n tuomioistuinten ratkaisut suoraan koskevat, helposti saavutettavissa, toimitin on ottanut käyttöön järjestelyn, jonka avulla kuka tahansa voi seurata istuntoja etänä ilman tarvetta saapua Luxemburgiin.

Unionin tuomioistuin aloitti huhtikuussa 2022 kokeilun, jossa sen verkkosivustolle sijoitettiin unionin tuomioistuimen suuren jaoston istuntojen ja täysistuntojen jälkilähetyspalvelu samalla, kun sivustolla alettiin välittää suorana lähetyksenä tuomioiden julistamis- ja ratkaisuehdotusten esittämistilaisuudet. Koska kokeiluvaihe oli onnistunut, [unionin tuomioistuimen työjärjestykseen](#) lisättiin uusi erityismääräys tarkoituksena tehdä järjestelystä pysyvä mutta myös mahdollistaa tiettyjen viiden tuomarin ratkaisukokoonpanossa käsiteltävien asioiden istuntojen välittäminen verkossa silloin, kun se on asian laatuun nähden perusteltua. Jotta yleisö voisi ymmärtää paremmin asian taustan sekä asianosaisten, osapuolten ja tuomareiden välistä keskustelua istunnossa, tuomioistuimen lehdistöavustaja esittää aina ennen istuntolähetystä asiasta lyhyen audiovisuaalisen yhteenvedon, joka julkaistaan myös tuomioistuimen verkkosivustolla ja sosiaalisen median tileillä.

Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestykseen otettiin määräyksiä istuntojen sekä tuomioiden julistamis- ja ratkaisuehdotusten esittämistilaisuuksien lähettämisestä. Koska unionin yleisen tuomioistuimen oli itse määritettävä lähettämiseen sovellettavat säännöt ja sen toteuttamistavat, se antoi helmikuussa 2025 päätöksen tuomioiden julistamis- ja ratkaisuehdotusten esittämistilaisuuksien lähettämisestä. Kyseisen päätöksen nojalla ensimmäinen lähetys toteutettiin toukokuussa, kun suuren jaoston tuomion julistaminen välitettiin verkossa suorana lähetyksenä. Syyskuussa välitettiin kaksi lähetystä lisää.

Parantamalla tällä tavalla audiovisuaalista viestintäänsä EU:n tuomioistuin hyödyntää täysimääräisesti vuoden 2020 terveyskriisin yhteydessä kiireellä kehitettyjä teknisiä mahdollisuuksiaan, mutta tämän kehityksen ansiosta ennen kaikkea kaikki, jotka ovat kiinnostuneita tuomioistuimen lainkäyttötoiminnasta, oli kyse sitten nykyisistä tai tulevista oikeusalan ammattilaisista (kansallisten tuomioistuinten tuomarit, asianajajat ja muut oikeusavustajat, jäsenvaltioiden hallinto- ja unionin elinten henkilöstö, yliopistotutkijat, opiskelijat), toimittajista tai yleisemmin kansalaisista, jotka haluavat syventää tietämystään toimielimen tehtävistä, voivat seurata istuntoja samoin edellytyksin kuin fyysisesti istuntosalissa istuvat ihmiset riippumatta siitä, missä he sattuvat olemaan, ilman, että heidän olisi tultava paikan päälle Luxemburgiin.

Avoimempi keskustelu oikeuskysymyksistä

Samassa avoimuuden hengessä EU:n tuomioistuin jatkoi vuonna 2025 sen vuonna 2024 tehdyn päätöksen soveltamista, jonka mukaisesti verkossa julkaistaan asian loppuun käsittelemisen jälkeen ennakkoratkaisumenettelyyn osallistuneiden eri asianosaisten ja osapuolten (kansallisen tuomioistuimen menettelyn asianosaiset, toimielimet, jäsenvaltiot, jne.) esittämät kirjalliset huomautukset, ellei asianosainen tai osapuoli vastusta tätä. Jotta huomautuksiin olisi helpompi tutustua, niihin on pääsy EU:n tuomioistuimen

verkkosivuston hakukoneen kautta. Näin kaikki, joita huomautukset kiinnostavat, voivat tutustua unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa ennen ennakkoratkaisun antamista käydyssä keskustelussa esitettyihin kantoihin.

Viestintävälineiden nykyaikaistaminen suuren yleisön tavoittamiseksi

Loogisena jatkona tälle pyrkimykselleen vahvistaa oikeuskäytäntönsä saatavuutta muiden kuin asiantuntijoiden näkökulmasta EU:n tuomioistuin uudisti erästä keskeisistä julkaisuistaan eli lehdistötiedotteitaan.

Lehdistötiedotteita uudistettiin vuoden 2023 lopussa siten, että niissä esitetään nyt lyhyempi ja kertomuksellisempi yhteenveto, joka vastaa paremmin tiedotusvälineiden ja suuren yleisön odotuksia. Uudistus vietiin vuonna 2025 uudelle tasolle, kun alettiin julkaista selkeämpiä, lyhyempiä ja kiinnostavampia lehdistötiedotteita, joissa käytetään yksinkertaisempaa kieltä. Valtaosassa tiedotteista esitetään nyt myös ”tietoisku” eli lyhyt tiivistelmä, jonka on tarkoitus tehdä tiedotteen käytöstä tiedotusvälineissä entistä helpompaa.

Samalla unionin tuomioistuin otti käyttöön uuden viestintävälineen: nykyään kaikkein tärkeimpien tuomioiden antamisen jälkeen julkaistaan audiovisuaalinen tuomiokuvaus, jossa tuomion ratkaisukokoonpanoon kuulunut tuomari selittää asian ja siinä annetun ratkaisun lyhyesti. Tämän innovatiivisen välineen avulla voidaan muutamassa minuutissa selittää ratkaisut, jotka herättävät paljon kiinnostusta tiedotusvälineissä, käyttäen selkeää ja ymmärrettävää kieltä. Ensimmäinen tuomiokuvaus julkaistiin kesäkuussa, ja se koski Italiaan liittynyttä asiaa [C-460/23 Kinsa](#). Selityksen esitti asian oikeudenkäyntikielellä unionin tuomioistuimen presidentti Koen Lenaerts. Video, jolle on saatavilla tekstitys 24 virallisella kielellä, julkaistiin välittömästi tuomion julkaisemisen jälkeen Curia-verkkosivustolla, ja sitä levitettiin samalla sosiaalisessa mediassa. Video oli todellinen menestys: se katsottiin LinkedInissä lähes 20 000 kertaa. Vuonna 2025 unionin tuomioistuimen suuren jaoston tuomioista julkaistiin 11 samantyyppistä selitysvideota tuomioistuimen verkkosivustolla, ja ne välitettiin myös sosiaaliseen mediaan.

Näillä hankkeillaan ja aloitteillaan EU:n tuomioistuin jatkoi vuonna 2025 työtään avoimemman, ymmärrettävämmän ja kansalaista lähempänä olevan EU:n lainkäyttötoiminnan puolesta mukauttamalla viestintämuotojaan vastaamaan paremmin yleisön uusia odotuksia.

↘ Yhteistyö Euroopan tuomioistuinten kanssa

EU:n oikeutta sovelletaan kaikissa jäsenvaltioissa, mikä tekee siitä yhteisen oikeudellisen korpuksen, joka perustuu niiden arvojen yhteisyyteen, joihin EU perustuu. Tämän yhteisen oikeusperinnön vahvistamiseksi ja unionin oikeuden yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi EU:n tuomioistuin on unionin kahdessa tuomioistuimessa käytyjen menettelyjen ohella jo pitkään käynyt avointa ja jatkuvaa vuoropuhelua jäsenvaltioiden tuomarikunnan – millä tarkoitetaan jäsenvaltioiden perustuslakituomioistujia, ylimpiä tuomioistujia, ensimmäisten asteen tuomioistujia ja ylioikeuksia – kanssa, mutta myös tuomioistuinverkostojen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen kaltaisten kansainvälisten tuomioistuinten kanssa, joiden kanssa EU:n tuomioistuin vaihtaa tietoja hyvistä käytännöistä lainkäytön laadun parantamiseksi. Tämä konkreettisesti konferensseissa ja tapaamisissa, joita järjestettiin paitsi EU:n tuomioistuimessa myös jäsenvaltioissa, käyty vuoropuhelu oli erityisen vilkasta vuonna 2025.

EUited in Diversity -konferenssi Sofiassa

EUited in Diversity -konferenssi järjestettiin ensimmäisen kerran Riikassa (Latvia) vuonna 2021, ja siellä aloitettua keskustelua jatkettiin toisella konferenssilla vuonna 2023 Haagissa (Alankomaat). Kolmannen kerran EUited in Diversity -konferenssi järjestettiin kesän 2025 lopussa Bulgarian tasavallan perustuslakituomioistuimessa Sofiassa. Näihin joka toinen vuosi järjestettäviin konferensseihin osallistuu unionin tuomioistuimen ja kansallisten perustuslakituomioistuinten edustajia, ja konferenssien tarkoituksena on vahvistaa kyseisten tuomioistuimen välistä vuoropuhelua mutta myös lisätä EU:n yhteisen oikeusjärjestyksen ja jäsenvaltioiden kansallisten oikeusjärjestyksien välistä vuorovaikutusta.

Vuoden 2025 konferenssin teemana oli ”Perustuslaillisen lainkäytön rooli Euroopan unionin yhteisessä oikeusjärjestyksessä” ja konferenssissa, johon osallistuivat 21 jäsenvaltion perustuslakituomioistuimet (tai elimet, joilla on perustuslaintulkintatoimivalta), käsiteltiin perustuslaillisen lainkäytön käsitettä unionin alueella. Konferenssin ohjelmaan kuului neljä paneelikeskustelua, joiden aiheina olivat annetun toimivallan periaatteeseen perustuva EU:n ja jäsenvaltioiden välinen toimivallanjako, EU:n identiteetin suojeleminen kriiseissä, kansallisen valtiosääntöoikeuden ja EU:n oikeuden yhteisvaikutus jäsenvaltioissa ja EU:n oikeuden tulkitseminen ja soveltaminen yhteisen oikeusjärjestyksen johdonmukaisuuden ja jatkuvuuden varmistamiseksi.

Konferenssi oli myös tilaisuus, jossa siihen osallistuneiden elinten hallinnon korkean tason vastuuhenkilöt pääsivät tapaamaan toisiaan, kertomaan toisilleen hyvistä käytännöistä ja keskustelemaan kaikkia osallistujia kiinnostaneista kysymyksistä. Tämän pyöreän pöydän keskustelun pääteemana oli ”digitaaliteknologian vaikutus tuomioistuinten työhön”, ja siinä EU:n tuomioistuinta edusti tuomioistuimen tietopalvelujen pääjohtaja.

Tuomaripäivät EU:n tuomioistuimessa

Joulukuun 2025 alussa EU:n tuomioistuimessa järjestettiin perinteiset tuomaripäivät eli tapahtuma, johon osallistui yhteensä 148 tuomaria kaikkien eri jäsenvaltioiden ylioikeuksista tai ensimmäisen asteen tuomioistuimista. Tuomaripäivien eri työpajoissa käsiteltiin muun muassa ennakkoratkaisumenettelyyn vastikään tehtyjä muutoksia, tuoretta turvapaikka- ja maahanmuutto-oikeuskäytäntöä, unionin yleisen tuomioistuimen uutta ennakkoratkaisutoimivaltaa sekä tuoretta oikeuskäytäntöä, joka koskee eurooppalaista pidätysmääräystä ja tuomioistuinten välistä yhteistyötä siviiliasioissa.

Tuomioistuin järjesti tuomaripäivät ensimmäisen kerran vuonna 1968. Tuomaripäivien yhteydessä unionin tuomioistuimen, unionin yleisen tuomioistuimen ja jäsenvaltioiden tuomioistuinten tuomarit kohtaavat toisensa kasvotusten. Tuomaripäivillä luodaan epämuodollisia suhteita ja edistetään unionin oikeuden yhdenmukaista soveltamista kansallisissa tuomioistuimissa, jotka soveltavat unionin oikeutta yleisesti sovellettavana oikeutena, vaihdetaan ajatuksia yhteisistä kysymyksistä ja edistetään eri oikeusjärjestysten vastavuoroista tuntemusta ja ymmärrystä sekä tuomioistuinten välistä yhteistyötä.

EU:n tuomioistuinverkoston kokous Lissabonissa

Lissabonissa (Portugali) pidettiin marraskuussa EU:n tuomioistuinverkoston yhteyshenkilöiden seitsemäs vuotuinen kokous. EU:n tuomioistuinverkosto perustettiin vuonna 2017 unionin tuomioistuimen aloitteesta Rooman sopimusten 60-vuotispäivälle omistettujen tuomaripäivien yhteydessä, ja sen tarkoituksena on vahvistaa tuomioistuinten välistä yhteistyötä Euroopassa, jotta oikeudenkäyttö olisi laadukasta. EU:n tuomioistuinverkostoon kuuluu yhteensä 78 jäsenvaltioiden perustuslaki- tai ylintä tuomioistuinta sekä neljä kolmannen maan ylintä tuomioistuinta (Islanti, Liechtenstein, Yhdistynyt kuningaskunta ja Ukraina), ja se on jäsenilleen pysyvä keskinäisen yhteydenpidon kanava. Mahdollistamalla Euroopan alueen ylimpien tuomioistuinten välisen epämuodollisen yhteistyön ja vuoropuhelun EU:n tuomioistuinverkosto siis täydentää muodollista yhteistyömekanismia eli ennakkoratkaisumenettelyä.

EU:n tuomioistuinverkoston kokousten järjestäjiä ovat nykyään kansalliset tuomioistuimet, joita EU:n tuomioistuin tukee. Vuonna 2025 kokouksen järjestäjinä olivat Portugalin perustuslakituomioistuin, ylin tuomioistuin ja ylin hallintotuomioistuin, ja kokoukseen osallistui 60 yhteyshenkilöä 20 jäsenvaltiosta, yhdestä kolmannelta valtiosta ja neljästä muusta EU:n verkostosta. Kokouksessa pidetyissä puheissa ja osallistujien välisissä keskusteluissa käsiteltiin tuomioistuinverkoston kautta tehtävän yhteistyön tulevaisuutta ja niillä kansallisilla tuomioistuimilla, jotka käsittelevät asiaa viimeisenä asteena, olevan ennakkoratkaisupyynnön esittämisvelvollisuuden ulottuvuutta.

Tapaamiset Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen kanssa

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin ja Euroopan unionin tuomioistuin ovat kaksi keskeistä toimijaa perusoikeuksien suojelussa Euroopassa. Tuomioistuimet toimivat kahden eri organisaation alaisuudessa (Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen organisaatio on Euroopan neuvosto ja Euroopan unionin tuomioistuimen organisaatio on EU), mutta ne pyrkivät toisiaan täydentävällä tavalla samoihin tavoitteisiin, jotka perustuvat

molemmille tuomioistuimille yhteisiin arvoihin, joita ovat ihmisarvo, vapaus, demokratia, ihmisoikeuksien suoja, oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen, vähemmistöjen suojelu, suvaitsevaisuus, syrjimättömyys, solidaarisuus sekä rauhan ja oikeuden alueen säilyttäminen Euroopassa. Kyseiset tuomioistuimet pitävät tiiviisti yhteyttä järjestämällä säännöllisesti keskinäisiä tapaamisia, joissa käsitellään molempien tuomioistuinten oikeuskäytännön kehitystä ja keskustellaan samalla kumpaakin tuomioistuinta kiinnostavista aiheista ja niille yhteisistä haasteista. Molempien tuomioistuinten jäsenet tapaavat joka vuosi Luxemburgissa tai Strasbourgissa, jotta tuomioistuinten toiminta täydentäisi toisiaan ja jotta tällaista yhteistyötä perusoikeuksien suojaamiseksi Euroopassa tehtäisiin jatkossakin.

Vuonna 2025 kokous pidettiin marraskuussa EU:n tuomioistuimessa Luxemburgissa. Molempien lainkäyttöelinten jäsenet osallistuivat useisiin pyöreän pöydän keskusteluihin, joissa käsiteltiin sananvapautta digitaalisella aikakaudella, lapsen etua rajat ylittävissä lapsikaappaustapauksissa sekä oikeudellisia ja fyysisiä esteitä pääsulle turvapaikkamenettelyyn. Virallisen kokouksen yhteydessä myös tuomioistuinten presidentit pääsivät keskustelemaan oikeuslaitosten ja oikeusvaltion nykyaikaisista, ja aiheesta tehtiin [videohaastattelu](#).

Tuomioistuinten presidentit korostivat etenkin sitä, että nykyisessä geopolittisessä ja yhteiskunnallisessa tilanteessa on erityisen tärkeää, että kansalaiset ymmärtävät, mihin kaikki viimeisen 75 vuoden ajan rakennettu perustuu: pyrkimykseen taata paras mahdollinen elämä palauttamalla rauha, antamalla jälleen oikeudelle etusija ja järjestämällä yhteiskunnan toiminta demokraattisesti.

<https://curia.europa.eu/site/ECHRvisit2025>

”Aina, kun tuomioistuinten riippumattomuutta loukataan yksittäistapauksessa, aina kun sananvapautta käytetään niitä arvoja vastaan, joita sen pitäisi edistää – moniarvoisuutta, suvaitsevaisuutta –, vihapuheella tai puheella väkivallasta, on keskityttävä olennaiseen, on muistettava, mikä on se keskeinen asia, jolle on annettava suojaa.”

Mattias Guyomar,
Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen presidentti

”Oikeusvaltioperiaatteella suojataan kansalaisia mutta myös demokraattista järjestelmää, jonka on voitava kehittyä vaaleista toiseen ja vaalien välisenä aikana ja jonka toimintaan kansalaisyhteiskunnan eli politiikasta kiinnostuneiden kansalaisten ja kansalaisryhmien on voitava osallistua. Kaikkea tätä on korostettu lukuisissa tuomioistujiemme tuomioissa, joissa usein oli kyse perusvapauksista.”

Koen Lenaerts,
unionin tuomioistuimen presidentti

C. Suhde yleisöön

EU:n tuomioistuimessa vieraileminen

EU:n tuomioistuin pyrkii tuomaan toimielimen lähemmäs kansalaisia järjestämällä vierailuja ja seminaareja, joissa edistetään unionin oikeuden parempaa ymmärrystä aina kyseistä tilaisuutta varten räätälöidyn ohjelman avulla. Vieraileminen tuomioistuimessa voi antaa selemmän käsityksen EU:n tuomioistuinten roolista ja niiden oikeuskäytännön konkreettisesta vaikutuksesta kansalaisten arkeen, ja lähinnä kansallisten tuomioistuinten tuomareille suunnatut seminaarit kannustavat kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuinten tuomarien väliseen vuoropuheluun. EU:n tuomioistuimen rakennuksissa vierailee erilaisia ryhmiä, mutta se tarjoaa myös etävierailumahdollisuuden, etenkin lukiolaisille suunnatun verkko-[opetusohjelman](#) muodossa, jonka kautta opiskelijat voivat oppia unionin lainkäyttötoiminnasta omasta luokahuoneestaan käsin. Vuonna 2025 ohjelmaan osallistui yhteensä 412 lukiolaista.

15 987 vierailijaa, joista

4 647 oikeusalan ammattilaisia

etävierailijoiden määrä: 4,2 %

2 557 vierailijaa avoimien ovien päivässä

2 080 lehdistötiedotetta

593 uutiskirjettä

469 pikatiedotetta

12 181 vastausta kansalaisten tietopyyntöihin (puhelut ja sähköpostiviestit)

Unionin oikeuskäytännön ymmärtäminen

Viestintäosaston lehdistöavustajat ovat koulutukseltaan juristeja, ja heidän tehtävänä on tuomioiden, määräysten, ratkaisuehdotusten ja vireillä olevien asioiden selittäminen toimittajille ja muille niistä kiinnostuneille. He laativat lehdistötiedotteita, joiden avulla toimittajille ja oikeusalan toimijoille annetaan reaaliajassa tietoa unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisuksista. Lehdistöavustajat toimittavat henkilöille, jotka ovat EU:n tuomioistuimen [viestintäyksiköltä](#) tätä pyytäneet, säännöllisesti julkaistavia uutiskirjeitä, joissa ilmoitetaan lainkäyttökaleriini merkityistä tapahtumista (istunnot asianosaisten kuulemiseksi, tuomioiden julistaminen ja ratkaisuehdotusten lukeminen) ja toimielimen tärkeistä tapahtumista, minkä lisäksi he laativat pikatiedotteita asioista, joista ei laadita lehdistötiedotteita. Lehdistöavustajat vastaavat myös kansalaisten sähköpostiviesteihin ja puheluihin, jotka koskevat EU:n tuomioistuimen toiminnan eri piirteitä (menettelylliset tiedot, tuomion selittäminen, tuomioistuimen rooli, apu verkkosivuston käytössä jne.).

Tiedottaminen EU:n tuomioistuimen sosiaalisen median tileillä

Voidakseen levittää tietoa suoraan ja välittömästi EU:n tuomioistuin käyttää aktiivisesti sosiaalisen median tilejään [LinkedInissä](#) ja [Mastodonissa](#), kahta X-tiliään ([ranskaksi](#) ja [englanniksi](#)) sekä tilejään [Blueskyssa](#) ja [Threadsissä](#). Tuomioistuimella on myös [WhatsApp](#)- ja [YouTube](#)-kanavat, joista jälkimmäisellä julkaistaan erilaisia 24 virallisella kielellä tuotettuja videoita, kuten animaatioita, joilla pyritään kertomaan suurelle yleisölle EU:n tuomioistuimen oikeuskäytännön vaikutuksista kansalaisten arkeen, minkä lisäksi tuomioistuin lähettää Curia Web TV -lähetyksiä. YouTubessa EU:n tuomioistuin julkaisi vuonna 2025 kaksi uutta animaatiota:

Oikeudellinen avoimuus

 [Ks. video](#)

Mitä tapahtuu, jos jokin valtio ei noudata unionin oikeutta?

 [Ks. video](#)

Vuonna 2025 avattu EU:n tuomioistuimen [Instagram](#)-tili on suunnattu suuremmalle ja nuoremmalle yleisölle, jossa tuodaan esiin tuomioistuimen toimintaa viestimällä siitä visuaalisella ja kiinnostavalla tavalla.

EU:n tuomioistuimen alustatilien tilaajien määrä kasvaa jatkuvasti, mikä osoittaa, että yleisö on kiinnostunut sen toiminnasta.

384 185 LinkedIn-tilaajaa
+29 % verrattuna vuoteen 2024

5 271 Mastodon-tilaajaa

3 465 Bluesky-tilaajaa

2 606 Instagram-tilaajaa

145 Threads-tilaajaa

164 725 X-tilaajaa

120 000 YouTube-tilaajaa
+33 % verrattuna vuoteen 2024

Istuntojen ja ratkaisujen antamisen seuraaminen reaaliajassa

Jotta yleisö voisi tutustua EU:n tuomioistuimen lainkäyttötoimintaan, EU:n tuomioistuin tarjoaa istuntojen lähetysohjelman.

Unionin tuomioistuimen tuomioiden julistamis- ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotusten esittämistilaisuudet lähetetään suorina lähetyksinä. Sama koskee osaa unionin yleisen tuomioistuimen tuomioista ja ratkaisuehdotuksista. Unionin tuomioistuimessa pidetyt istunnot asianosaisten kuulemiseksi lähetetään jälkilähetyksinä työjärjestyksen vaatimusten mukaisesti. Jälkilähetyksinä lähetetään unionin tuomioistuimen täysistunnon ja suuren jaoston istunnot asianosaisten kuulemiseksi sekä poikkeuksellisesti myös viiden tuomarin jaoston istuntoja. Videotallenne istunnosta asianosaisten kuulemiseksi on saatavilla Curia-verkkosivustolla yhden kuukauden ajan.

Tärkeimpien tuomioiden osalta asian ratkaisukokoonpanoon kuulunut tuomari esittelee unionin tuomioistuimen antaman ratkaisun muutaman minuutin pituisessa audiovisuaalisessa tuomiokuvauksessa, jossa käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä (ks. luku ["Unionin lainkäytön avoimuuden lisääminen"](#)).

Ennen asianosaisten kuulemiseksi järjestettyjen istuntojen jälkilähetyksiä EU:n tuomioistuimen verkkosivustolla julkaistaan selittävä taustakatsaus istunnon kielillä, ja videota jaetaan myös sosiaalisessa mediassa.

4

Ympäristöystävällinen
toimielin

EU:n tuomioistuin on jo useiden vuosien ajan ollut sitoutunut vahvaan ympäristöpolitiikkaan, jossa pyritään noudattamaan kaikkein tinkimättöimpiä kestävästä kehityksestä ja luonnonvarojen kunnioittamista koskevia vaatimuksia. Toimielimen sitoutumisesta ympäristöystävällisiin käytäntöihin on osoituksena vuodesta 2016 alkaen saatu EMAS-rekisteröinti (Eco-Management and Audit Scheme). Tämä Euroopan unionin sääntelemä sertifiointi myönnetään organisaatioille, joiden ympäristöpolitiikka ja kestävät työmenetelmät täyttävät tiukat vaatimukset.

Vuonna 2024 (joka on viimeisin vuosi, jonka osalta ulkopuolinen tarkastaja on suorittanut tarkastuksen ja vahvistanut ympäristönsuojelun tason lokakuussa 2025), kuten joka vuosi, EU:n tuomioistuin otti uusia askeleita ympäristönsuojelussa.

Energian osalta EU:n tuomioistuin vähensi jälleen kerran huomattavasti lämmitykseen ja sähkөөn perustuvaa energiankulutustaan. Tämä on erityisen huomionarvoinen saavutus, koska vuonna 2024 tuomioistuimessa otettiin käyttöön kattava sähkö- ja hybridi-autojen latausalue.

Myös pyrkimykset vähentää paperinkulutusta tuottivat tulosta. Etenkin toimistopaperin käyttö vähenee edelleen selvästi, sillä työtavat muuttuvat ja tuomioistuimessa pyritään digitalisoimaan menettelyjä ja käyttämään digitaalisia asiakirjoja.

Hiilidioksidipäästöt, jotka olivat vähentyneet huomattavasti vuodesta 2015 alkaen, näyttävät nyt olevan vakiintumassa. Tämä on myönteinen kehityskulku, jossa näkyy konkreettisesti viime vuosina toteutettujen hankkeiden vaikutus mutta myös henkilöstön päivittäinen osallistuminen toimielimen EMAS-politiikan mukaiseen toimintaan.

EU:n tuomioistuimen vuonna 2024 saavuttaman ympäristönsuojelun tason vuoksi ja koska se noudatti tiukasti EMAS-järjestelmän mukaisia vaatimuksia, EU:n tuomioistuimen EMAS-sertifikaatti uusittiin vuonna 2025 kolmatta kertaa. Niinpä tuomioistuin aloittaa vuoden 2026 – jona on kulunut kymmenen vuotta tuomioistuimen EMAS-rekisteröitymisestä – pyrkien yhä määrätietoisesti ja kunnianhimoisesti rajoittamaan ympäristöjalanjälkeään.

Vettä, jätteitä, paperia, lämmitystä ja sähkönkulutusta koskevat **ympäristöindikaattorit** vastaavat vuoden 2024 tasoa. Muutokset mitataan suhteessa vuoteen 2015, joka on EMAS-järjestelmässä käytetty vertailuvuosi.

Toiminta ympäristön suojelemiseksi

- 🌿 Jätteiden lajittelun parantaminen ja kertakäyttömuovien vähentäminen
- 🌿 Polkupyörien Vel'OH!-yhteiskäyttäjärjestelmään osallistuminen sekä pyöräilyn ja rajatyöntekijöiden junamatkojen tukeminen
- 🌿 Sähköautojen latauspisteiden asentaminen
- 🌿 Lämmitys-, tuuletus-, ilmastointi- ja valaistusinfrastruktuurin parantaminen
- 🌿 3 466 m² aurinkopaneeleja, joista saatiin sähköä 350 204 kWh:
(vastaa 92 luxemburgilaisen kotitalouden tarpeita)

Tulokset lukuina

- 40,1 %
toimisto- ja ravintolajätettä
(kg/FTE)

- 25,6 %
vedenkulutusta (m³/FTE)

- 64,2 %
paperinkulutusta (kg/FTE)

- 29,3 %
sähkönkulutusta (kWh/FTE)

- 37,5 %
lämmitysenergiaa (kWh/FTE)

- 27,0 %
hiilidioksidipäästöjä (kg CO₂/
FTE)

Kokoaikatyötä vastaava tekijä (**full-time equivalent, FTE**) on yksikkö, jolla voidaan mitata ammattitoimintaa riippumatta sellaisista eroista kunkin työntekijän viikoittaisten työtuntien määrässä, jotka aiheutuvat erilaisista työnteon muodoista.

5

Katse tulevaan

↘ Vuonna 2026 keskitytään innovaatioihin ja vuoropuheluun kansalaisten kanssa

Vuosi 2026 on tuomioistuimelle tärkeä vuosi, jonka aikana toteutetaan hankkeita, joilla on selkeä tavoite: unionin oikeuden ja lainkäytön tuominen lähemmäs kansalaisia, EU:n tuomioistuimen toiminnan avoimuuden lisääminen ja sen oikeuskäytännön saatavuuden parantaminen sekä kansalaisten että oikeusalan ammattilaisten näkökulmasta.

Tämä dynamiikka näkyy ennen kaikkea siinä, että EU:n tuomioistuimella on **uusi verkkosivusto**, jonka on tarkoitus nykyaikaistaa ja helpottaa EU:n tuomioistuinta koskevan tiedon saamista eri yleisöjen näkökulmasta. Curia-verkkosivusto on suunniteltu täysin uudelleen keskittyen käyttäjäkokemukseen, ja tammikuusta 2026 alkaen sen selaaminen on selkeämpää ja intuitiivisempaa. Sivuston uudelleensuunnittelun yhteydessä jäseneltiin uudelleen kaiken sivustolla tarjotun tiedon järjestämistapa, kehitettiin sivuston sisältöä, joka esitetään nyt selkeällä ja ymmärrettävällä kielellä, ja tehtiin sivustosta graafisesti yksinkertaisempi ja riisutumpi.

Uudella sivustolla on **uudistettu hakukone**, jonka avulla sekä suuri yleisö että oikeusalan ammattilaiset voivat tutustua EU:n tuomioistuimen tarjoamaan tietoon ja resursseihin nopeammin ja kohdistetummin. Hakukoneen ensimmäisen version avulla on jo mahdollisuus tutustua asiakirjojen koko tekstiin ja metatietoihin, ja se sisältää on uusia toimintoja. Oikeusalan ammattilaisille lanseerataan pian kehittyneempi käyttöliittymä, jonka avulla voi tehdä kohdennetumpia usean kriteerin hakuja.

Koska verkkosivuston käyttötavat muuttuvat etenkin audiovisuaalisten alustojen merkityksen kasvaessa, uuden sivuston lanseeraamisen yhteydessä otettiin käyttöön myös innovatiivinen uutuus eli **Curia Web TV -alusta**. Curia Web TV -alustalla, joka täydentää lehdistötiedotteilla tehtävää kirjallista tiedottamista, lähetetään – tuomioistuimen verkkosivustolla ja sosiaalisen median tilien kautta – erilaisia monikielisiä ohjelmia, joiden tarkoituksena on lisätä toimielimen tunnettuutta suuren yleisön keskuudessa ja tehdä sen toiminnasta läpinäkyvämpää.

Alustan ohjelmisto on rakennettu lainkäyttötoiminnan kalenterin mukaan: alustalla julkaistaan istuntoja selittäviä taustakatsauksia, sillä julkaistaan istuntolähetyksiä, lähetetään suorana lähetyksenä ratkaisuehdotusten esittämis- ja tuomioiden julistamistilaisuuksia ja julkaistaan audiovisuaalisia tuomiokuvauksia, joissa molempien tuomioistuinten tuomarit selittävät tuomioistuinten antamia ratkaisuja.

Curia Web TV:ssä raportoidaan uusimmasta lainkäytöstä, mutta lisäksi sen välityksellä lähetetään haastatteluja ja esityksiä ja raportoidaan toimielimen tärkeimmistä tapahtumista, ja sen kautta voi siten tutustua elävästi, pedagogisesti ja konkreettisesti EU:n tuomioistuimen arkeen.

Alustalla lähetetään säännöllisesti kolmea eri ohjelmaa, jotka tuotetaan tuomioistuimessa ja jotka on tarkoitettu eri kohdeyleisöille. Ohjelmistoon kuuluu ensinnäkin ”Cour des citoyens” (Kansalaisten tuomioistuin), joka on suurelle yleisölle suunnattu opetuslähetyks, jossa selitetään EU:n tuomioistuimen rakennetta, toimivaltaa ja tehtäviä ja havainnollistetaan konkreettisin esimerkein, miten tuomioistuimen ratkaisut vaikuttavat kansalaisten arkeen. Toiseksi tuomioistuin julkaisee nuorille sukupolville suunnattua lyhyen formaatin ohjelmaa ”Bright”, jonka ote on rento ja jossa ei käytetä vaikeaa ammattikieltä vaan johon sisältyy infografiikkoja, animaatioita ja nuorten vierailijoiden esittämiä kysymyksiä. Ohjelman tarkoituksena on herättää kiinnostusta Euroopan

yhdentymishankkeeseen ja avata EU:n tuomioistuimen ratkaisujen saloja arkipäivän huolien kautta.

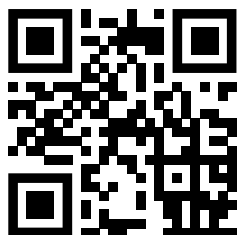
Asiantuntijayleisölle on lisäksi ohjelma ”Open Court”, jossa esiintyvät toimielimen jäsenet ja jossa selvennetään – aina yhteen teemaan keskittyen – EU:n tuomioistuimen tehtäviä, sen toimintaa, unionin oikeuden perusteita, kansalaisten roolia, kansalaisten suhdetta toimielimiin, tuomarin ja julkisasiamiehen ammattia ja urapolkuja, jotka johtavat EU:n tuomioistuimeen, sekä aineellisia oikeudellisia aiheita.

Vaikka EU:n tuomioistuin katsoo tulevaisuuteen ja pyrkii hyödyntämään uusia teknologioita, se ei kuitenkaan jätä huomiotta unionin oikeuden kehityksen varsinaisia virstanpylväitä, joista merkittävimpiin kuuluu EU:n perusoikeuskirja. Nizzassa 7.12.2000 julkaistun perusoikeuskirjan 25-vuotispäivän kunniaksi EU:n tuomioistuimessa järjestetään vuoden 2026 alussa **erityiset tuomaripäivät**, joissa keskitytään perusoikeuskirjan laatimiseen johtaneisiin suuriin kysymyksiin, perusoikeuskirjan kehittämiseen, sen tulevaisuuteen, sen juuriin unionin perusarvoissa ja sen rooliin kansallisissa oikeusjärjestyksissä. Nämä keskustelut kaikkien jäsenvaltioiden tuomareiden kanssa saavat varmasti tuomarit pohtimaan perusteellisesti sitä, millainen on perusoikeuskirjan nykyinen rooli ja miten on vastattava uusiin haasteisiin, jotka liittyvät tehokkaan oikeussuojan saamiseen tuomioistuimissa ja yksityisyydensuojan kunnioittamiseen unionin alueella.

Näissä hankkeissaan EU:n tuomioistuin pyrkii uudistumaan toimielimenä ja tekemään toiminnastaan läpinäkyvämpää. Lanseeraamalla uuden verkkosivuston, nykyaikaistamalla sivuston hakukonetta ja lähettämällä Curia Web TV:n lähetyksiä verkossa EU:n tuomioistuin pyrkii tuomaan toimintansa yhä useamman saataville ja tekemään siitä ymmärrettävämpää. Perusoikeuskirjan 25-vuotisen taipaleen juhlistamisella puolestaan muistutetaan siitä, että perusoikeuskirjaan on kirjattu unionin oikeusjärjestyksessä kansalaisille taatut subjektiiviset oikeudet. Kaikki tämä on osoitus EU:n tuomioistuimen kunnianhimoisesta tavoitteesta, jona on tuoda tuomioistuin lähemmäs kansalaisia rakentamalla heidän kanssaan välitön luottamussuhde, joka perustuu kansalaisten oikeuksien suojaamiseen tehokkaasti.

Seuraa uusinta oikeuskäytäntöä ja toimielimen toimintaa
curia.europa.eu

Euroopan unionin tuomioistuin
L-2925 Luxembourg
Puh. +352 4303-1

Käsikirjoitus valmistui helmikuussa 2026 / Tiedot viittaavat tilanteeseen 31.12.2025

Ulkoasu: Euroopan unionin tuomioistuin / Tiedotusosasto / Julkaisut ja sähköiset tiedotusvälineet -yksikkö, 2026

Euroopan unionin tuomioistuin tai toimielimen puolesta toimivat henkilöt eivät ole vastuussa edellä esitettyjen tietojen mahdollisista käyttötavoista.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2026

© Euroopan unioni, 2026

Jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Kaikki kuvat © Euroopan unioni, ellei toisin mainita. Sivut 9 © European Law Moot Court, sivut 98–99, 101 © Gediminas Karbauskis.

Sellaisten aineiston osien käyttö tai jäljentäminen, jotka eivät ole Euroopan unionin omaisuutta, saattaa edellyttää lupaa suoraan asianomaisilta oikeudenhaltijoilta.

Print	ISBN 978-92-829-5065-4	ISSN 2467-1312	doi:10.2862/7080090	QD-01-25-007-FI-C
PDF	ISBN 978-92-829-5064-7	ISSN 2467-1541	doi:10.2862/6078817	QD-01-25-007-FI-N
HTML	ISBN 978-92-829-5106-4	ISSN 2467-1541	doi:10.2862/1714691	QD-01-25-007-FI-Q

EUROOPAN UNIONIN
TUOMIOISTUIN

Tiedotusosasto
Julkaisut ja sähköiset tiedotusvälineet -yksikkö

